

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hjelmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

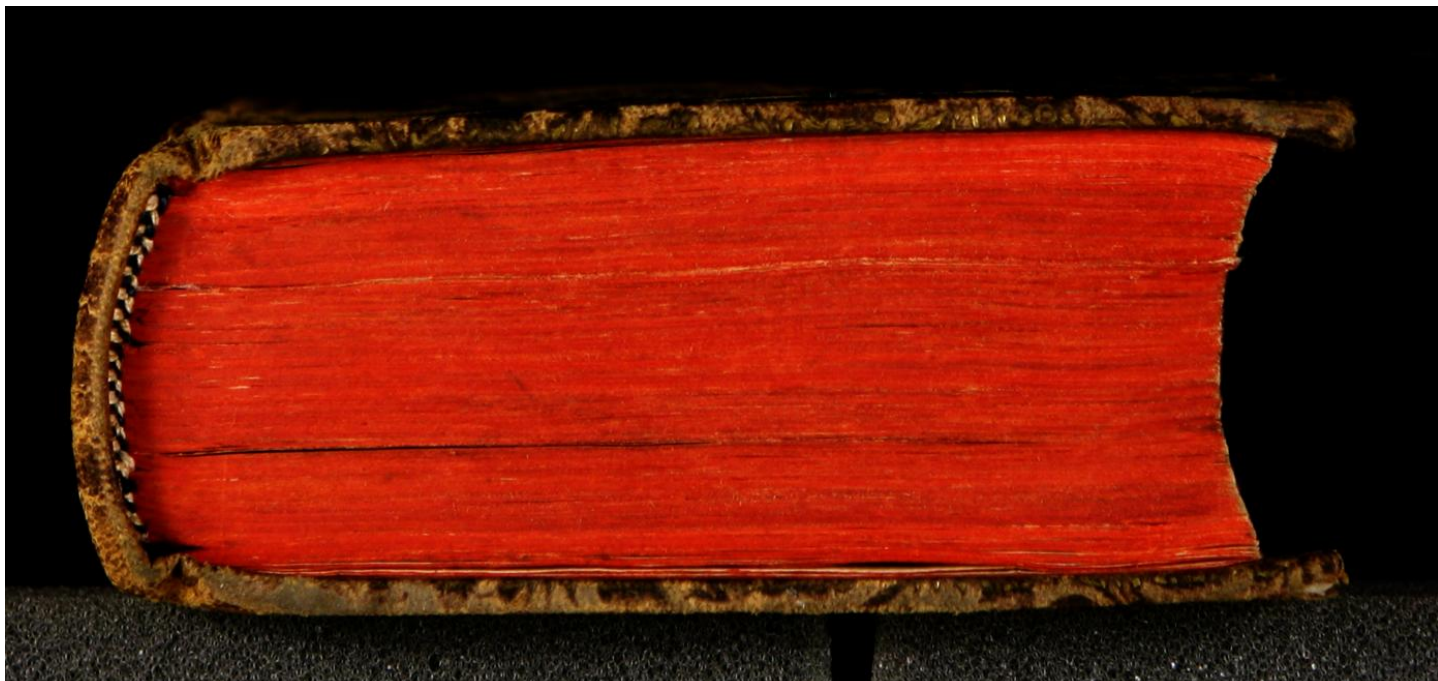
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

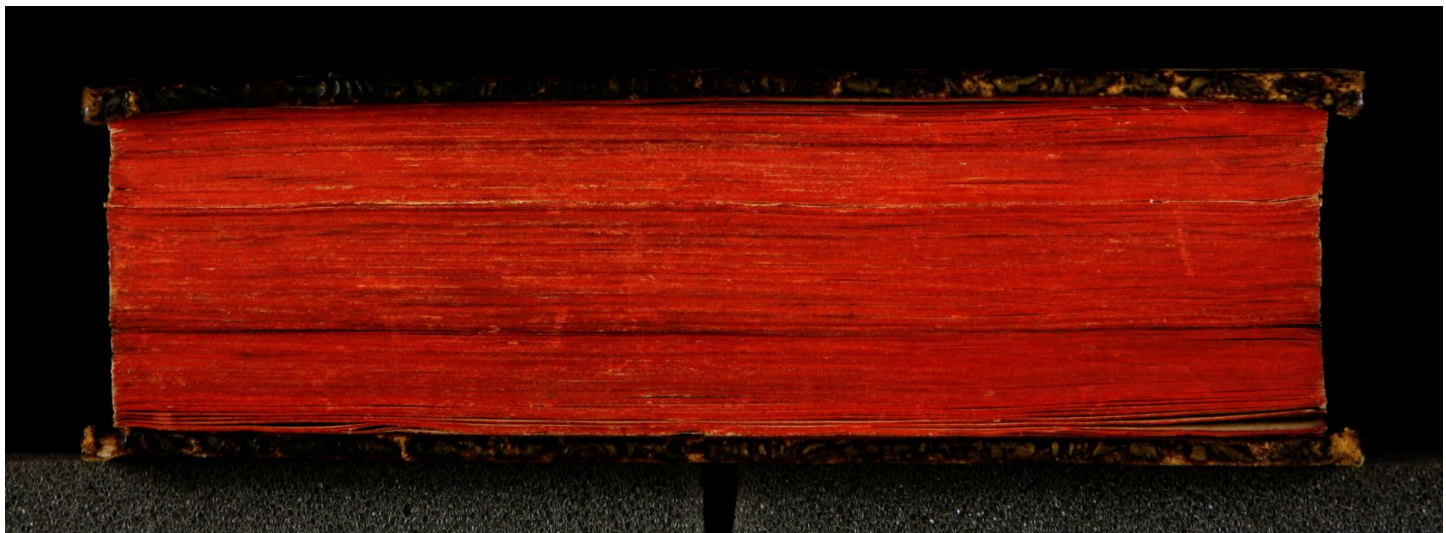
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

N° 1159.

LN 213 ex 3 + LN 207 ex 3

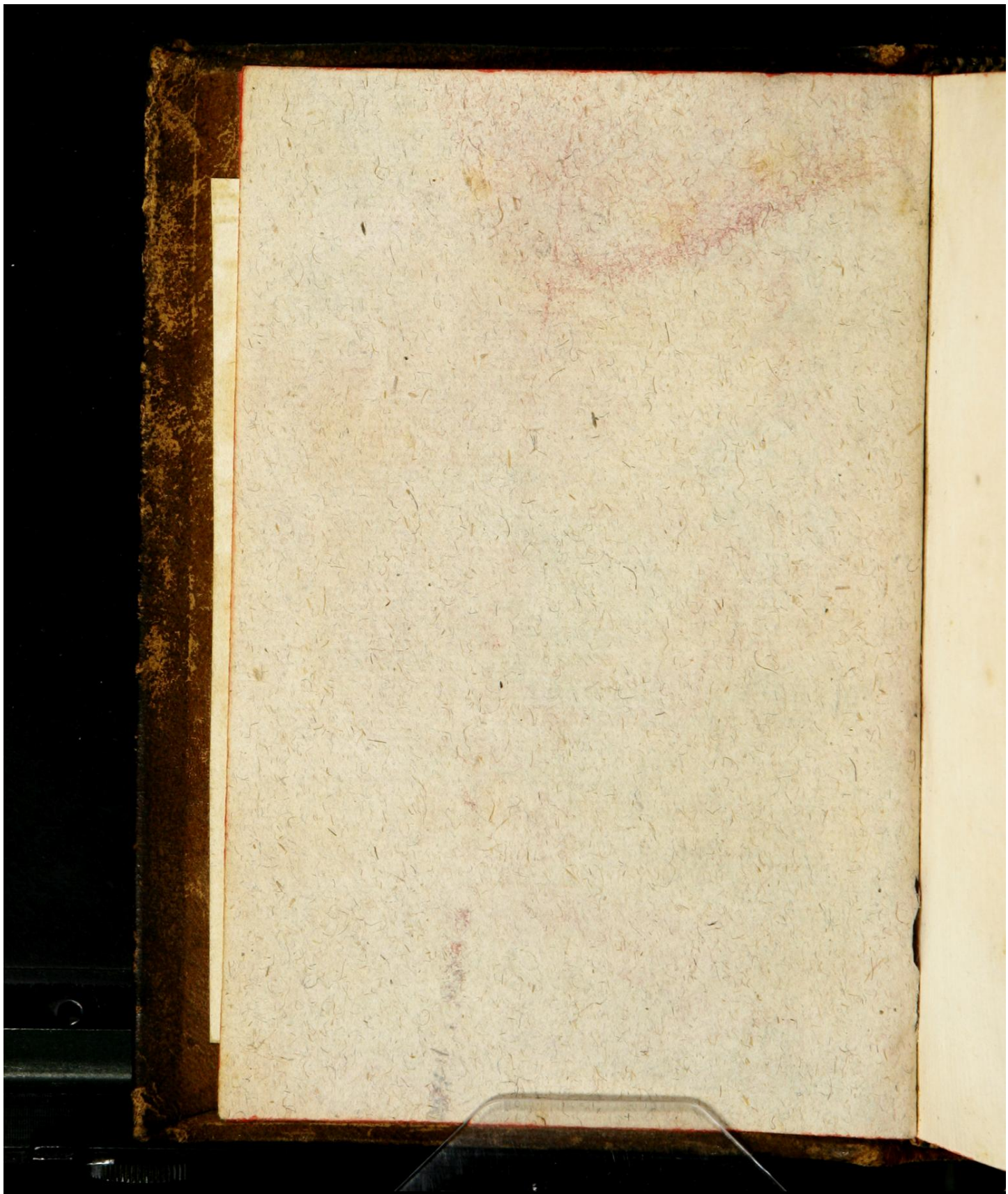

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

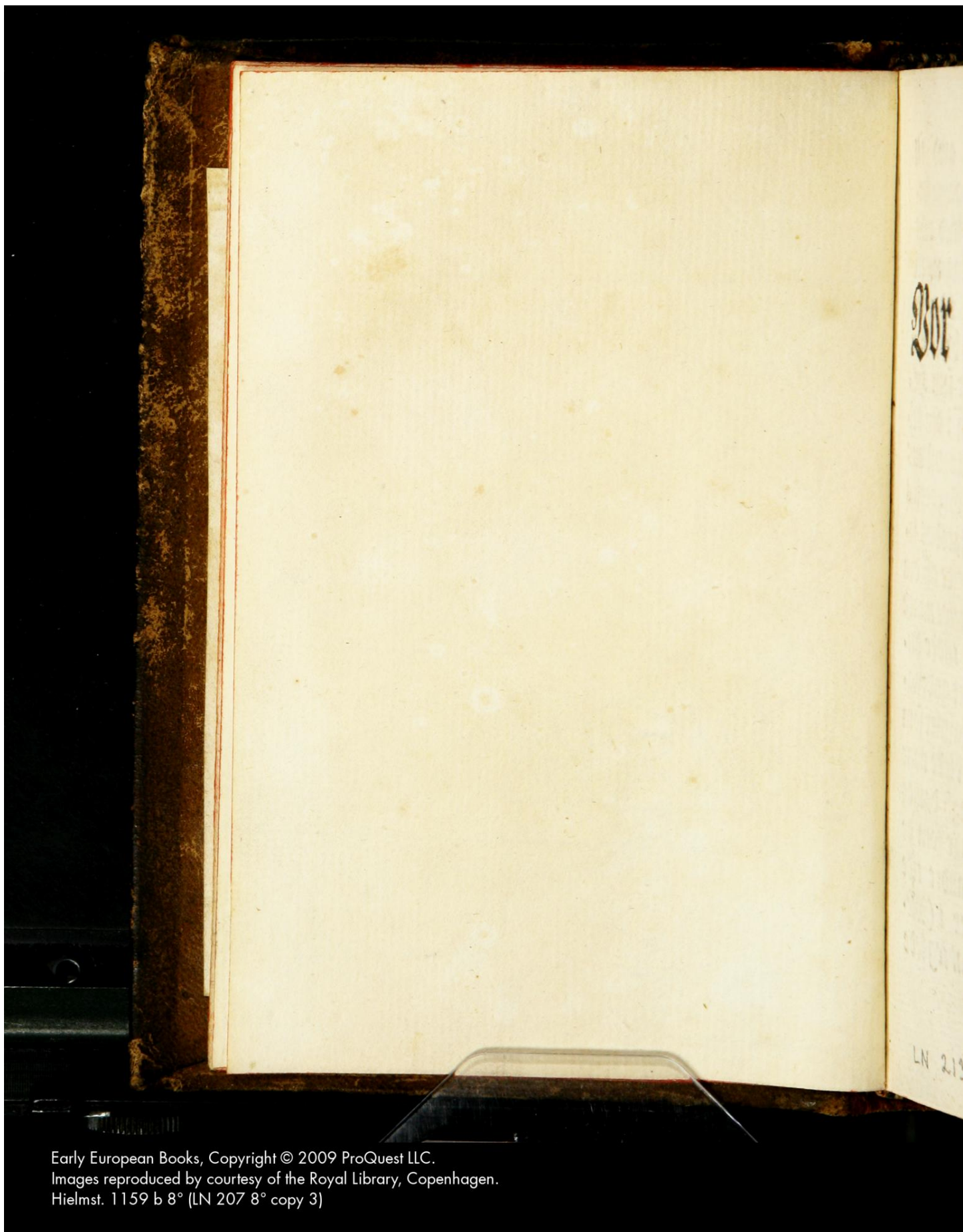
11596

1159b

Bot

LN 213

1159b

Vor froe Tider.

LN 213 ex. 3

Den alsommeectigste gwd til
loff oc ære. Hogbaarne for-
ste Her Cristiern med guds
naade danmarckiss Konning 2c. til
ydning tjeneste Ere disse tider nu
vdsatte paa ret danske ath hwær man
dem forstonde skal Effter som Hel-
lighe lære fedre oc doctores i den hel-
lighe scrifft Sanctus Augustinus
Ambrosius. Jeronimus. Gregorius
Ludolphus cartusienn. Jacobus fa-
ber oc andre flere dem vdtide aff den
verdige helligandz besynderlige naade
och indgydelse Aff hwilke tiider hu-
er merke maa den store fruct gudelig-
hed oc salighed der er i de psalmer som
daglige læsiss i den hellige kirke naar
de reth vdttydiss effter Kongh dauidz
mening och icke saa grofflige som de
førre vdsatte vaare i dhe andre tide
bogher i hwilke der stonder i (Me-
mento domine dauid) did skal ieg lede

1159b

mechtigste gwd til
re. Høghbaarne for
Cristiern med guds
aff Konning ic. til
Ere disse tider til
inske at hwer man
l. Effer som hel
doctores i den hel
ctus Augustinus
imus. Gregorius
m. Jacobus for
m vdtide aff den
hynderlige naade
vilke tiider hu
re fruct gudelig
de psalmer som
lige kirke naar
Kongh dauid
ffige som de
andre tide
der i (Me-
skal ieg lede

1159b

Gylden. Söndagiss
tall. bogstaff.

Tafflen
til tegn.

	A		p
xvliij	b	Marcelli pauess dag	q
vij	c	Antonnyess abediss. dag.	r
	d	Prisce tomfruess dag	s
xv.	e		t
iiii	f	Fabiani oc Sebastiani	v
	g	Agnetis tomfruess dag	x
xliij	A	Vincenti martyris dag	y
i	b		z
	c		2
ix	d	S. Pouess dag	3
	e		4
xvii	f		5
vi	g		6
	A	Valerii biscopss dag	a
xiiij	b		b
iiij	c		c
			d

aa iiij

Februarius haßfuer xxvlij. daghe
 Mar deth er skwd aar tha ha-
 ffuer han xxix. Dage.

Gylden-	Sondagss	Tafflen
tall.	bogstaff.	til tegen.

xi	d	Brigide tomfruess dag.	e
xix	e	Kyndelmesse dag	f
vlij	f	s. Blasij. dag.	g
	g		h
xvi	A	Agate tomfruess dag	i
v	b	Dorothee tomfruess dag	k
	c		l
xlij	d		m
ij	e		n
	f	Scolastice tomfruessdag	o
x	g		p
	A		q
	b		r

Gylden Sondagis
tall. bogstaff.

Taffien
til tegen.

xvliij	c	Valentini martiriss dag	f
vij	d	Sigfrigt confessoris dag	t
	e	Juliane tomfrue dag	n
xv	f		x
iiij	g		n
	A		z
xij	b		z
i	c		o
	d	S. Pederssdag	t
ix	e	(buden faste.	t
	f	S. Mathie apost. dag	a
xviij	g		b
vi	A		c
	b		d
xliij	c		e

aa iiij

Marcius haßfuer xxxi. dage.
 Natten xij. time oc dagen
 xij. tyme.

Gylden Søndagst
 tall. bogstaf.

Lafflen
 til tegen.

iiij	d		f
	e		g
xi	f		h
	g	Lucij paueß dag.	i
xix	A		e
viii	b		l
	c	Thomess de aquino dag	m
xvi	d		n
v	e		o
	f		p
xiii	g		q
ii	A	Gregortij paueß dag	r
	b	Josephß dag	s
x	c		t

Gylden Sondagiss
tall. bogstaff.

Taff en
til tegen.

Gertrydss dag.

Bentz abbediss dag

Vor free dag i faste

aa v

A Prills haßuer xxx. Dage.
 Statten x. tyme och dagen xliij.
 tyme.

Gylden Sendagist
 tall. bogstaff.

Tafflen
 til tegan.

xi	a	i
xix	A	f
xliij	b	l
xvi	c	m
v	d	n
xliij	e	o
ij	f	p
x	g	q
	A	r
	b	s
	c	t
	d	v
	e	x

Ambrosii biscopps dag.

Gylden Sondagiff
tall. bogstaff.

Laffien
til tegen.

xviij f Tiburcij et Valeriani dag. y

vij g z

iiij A 1

xv b 2

iiiij c 3

d 4

xij e Simplificij et Seruiliiani. a

i f b

ix g c

A f. Jorgenss dag. d

b e

xviij c Marci ewangeliste dag. f

vi d g

e h

xiiiij f Vitalis marttiriss dag. i

iiij g Petri marttiriss dag. e

A t

aa vi

Mius haffuer xxxi. Dage.
Natten viij. thme och dagen
xvi. thme.

Gylten Söndagiff
tall. bogstaff.

Tafflen
tlltegen.

xi	b	S. Valburgis dag	m
	c		n
xix	d	Hellig Korsis dag	o
	e	For herrisf torne krone	p
	f		q
xvi	g	s. Hansis an. portam latt.	r
v	A		s
	b		t
xiiij	c		v
ij	d	Gordiani et Epi.	x
	e		y
x	f	Nerei et Achillet.	z
	g		3
xviiij	A		4

Gylden Soudagiss
tall. bogstaff.

Tafflen
til tegen.

vij	b		t
	c		t
xv	d		a
iiij	e	S. Erick kongiss dag	b
	f		c
xij	a		d
i	g		e
	b		f
ix	c		g
	d		h
xvij	e	Urbaness dag.	i
vi	f		k
	g		l
xliij	a		m
liij	b		n
	c		o
xi	d	Bernissless tomfruess dag	p
		aa vij	

Intus haßuer xxx. Dage. Nat.
ten vi. tyme och dagen xvij.
tyme.

Gylden Söndagiss
tall. bogstaff.

Tafflen
til tegan.

	e	Nicodemiss mar. dag.
xix	f	
xviii	g	s. Rassinuss dag.
xvii	A	
xvi	b	Bonifacii dag.
xv	c	
xiiii	d	
xiii	e	
xii	f	Primi et Feli. dag.
xi	g	Maurini Ab. dag.
x	A	Barnabe apost. dag.
xviii	b	
xvii	c	Felicle tomfruess dag.

a
r
s
t
v
x
y
z
c
t
t
t

Gylden Sondagiss
tall. bogstaff.

Tafflen
til tegan.

xx	d		a
itij	e	f. Vitiss oc modestiss dag	b
	f	f. Villemiss abbediss dag	c
	g	f. Bodelss dag.	d
xtij	A		e
i	b		f
	c		g
ix	d		h
	e	Der. twsind ridders dag.	i
xviij	f	(buden faste.	k
vi	g	f. Hanss baptiste dag.	l
	A	f. Knud Hertugiss dag.	m
vij	b		n
itij	c		o
	d	(buden faste.	p
	e	f. Pederiss oc f. Pouelss dag.	q
xi	f	f. Pouelss dag.	r
	a a viij		

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
Hielmst. 1159 b 8° (LN 207 8° copy 3)

Gylden Sondagiff
tall. bogstaff.

Tafflen
til teger.

xv	a	Apostleness atskillngd.	e
iiii	A	Martini biscop.	f
	b	Eufemie et Florencie.	g
xij	c		h
i	d		i
	e	S. Margretess dag.	j
ix	f		k
	g	S. Marie Magdaleness in	l
xviij	A	(dag.	n
vi	b	(buden faste	o
	c	S. Jacobss dag.	p
xliij	d	Cristoffers dag.	q
liij	e	Marthess iomfru. dag.	r
	f	Pantaleonis dag.	s
xi	g	S. Oluffs Kongiff dag.	t
xix	A		u
	b	Germani biscopss dag.	v
	bb		x

Augustus haffuer xxxi. Dage.
 Ratten x. tyme och dagen xliij.
 tyme.

Gylden Söndagis
 tall. bogstaff.

Taffien
 til tegen.

vliij	c	s. Pederff dag om hösten.	h
xvi	d	Staffens pauess dag.	i
v	e		j
	f		k
vliij	g	Osualdi konqiss dag.	l
ij	A	Sixti pauess dag	m
	b	Donati episcopi.	n
x	c		o
	d	(buden faste.	p
xvliij	e	s. Laurentff dag.	q
vliij	f		r
	g	Clare tomfruess dag.	s
xv	A		t
liij	b	(buden faste	u

Gylde Sondagis
tall. bogstaff.

Laffien
til tegen.

c Bor froe dag dyre.

xij

d

i

e

f Agapiti martiriss

ix

g

g Magni martiriss.

A Bernardi confessoris dag.

xviij

b

vi

c

d

(buden faste.

xliij

e

f. Bartolomeiss dag.

iiij

f

g

xi

A

Ruffi martiriss dag.

b

Augustini episcopi dag.

xix

c

f. Hansis halshuggelse dag.

viiij

d

e

bb ij

i

ii

iii

iiii

v

vi

vii

viii

ix

x

xi

xii

xiii

xiiii

xv

xvi

xvii

xviii

xix

xx

xxi

xxii

September haßfuer xxx. Dage.
 Natten xij. tyme och dagen
 ix. tyme.

Gylden Sondagiff
 tall. bogstaff.

Tafflen
 til tegen.

xvi	f	Egidiff dag.	t
v	g		t
	A		t
xiiij	b		a
ij	c		b
	d		c
x	e		d
	f	Vor Froe dag Natiuita.	e
xviiij	g		f
viiij	A		g
	b	Proti et Jacincti mar.	h
xv	c		i
iiiiij	d		i
	e	Hellig Forssis dag.	

Gylden Sondagiff
tall. bogstaff.

Tafflen
til teger.

rij	f	Nicodemi mar.	m
t	g	Eusemie tomfruess dag.	n
	A	Lamberti mar. dag.	o
ix	b		p
	c		q
rvij	d	(buden faste.	r
vi	e	S. Mathei apostel dag.	s
	f	S. Mauritz dag.	t
xtij	g		v
ij	A		x
	b		y
xi	c		z
	d	Cosme et Damiani.	3
rx	e		4
vij	f	S. Michels dag.	5
	g	Jeronimi dag.	6

bb ij

October haßuer xxxi. Dage.
Natten xiiij. tyme oc da-
gen x. tyme.

Gylde. Sondagiff
tall. bogstaff.

Lafflen
til tegn.

xvi	A	Reinigij biscoff dag.	a
v	b		b
xiiij	c		c
ij	d	f. Francisci dagh.	d
	e		e
x	f		f
	g	f. Berittiff dag.	g
xviiij	A		h
vij	b	f. Denens dag.	i
	c	f. Gereoniss dag.	j
xv	d		k
iiiiij	e		l
	f		m
xij.	g	f. Calixti paueff dagh.	n
			o

Gylden Søndagiss
tall. bogstaff.

Tafflen
tiltegen.

i	A		p
ix	b	f. Galli confessoriss dag.	q
	c		r
xviij	d	Luce ewangelistiss dag.	s
vi	e		t
	f		v
xiiij	g	De xi. twsind iomfr. dag.	x
iiij	A		y
	b	Soffuerenss dagh.	z
	c		z
xi	d		o
xix	e		t
	f	(buden faste.	t
viiij	a	f. Simonis et Jude dag.	a
	A		b
xvi	b	Theodoaari biscopss dag.	c
v	c	Quintins dag. (buden faste.	d
	bb	iiij	

Nouember haßfuer xxx. Dage.
 Natten xvi. thyme och dagen
 viij. thyme.

Gylde Söndagss
 tall. bogstaff.

Tafflen
 til teger.

	d	Alle helgeness dag.	e
xliij	e	Alle siele dag.	f
ij	f		g
	g		h
x	A		i
	b		k
xvliij	c		l
vliij	d	Willatiss biscopss dag.	m
	e		n
xv	f		o
liij	h	Martini biscopss dag.	p
	A		q
xliij	b	Briceij biscopss dag.	r
i	c		s

Gylden Sendagiss
tall. bogstaff.

Tafflen
til tegan.

ix	d	t
	e	u
	f	x
xviij	g	y
vi	A	z
	b	z
xtiiij	c	o
tij	d	t
	e	t
xi	f	t
xix	g	a
	A	b
viiij	b	c
	c	d
xvi	d	e
v	e	f

(buden faste.
s. Andriass dagh.

bb v

December haßfuer xxxi. Dage.
 Natten xvi. tyme och Dagen
 viij. tyme.

Gulden Sondagiss
 tall. bogstaff.

Tafflen
 till tegan.

xliij	f		
ij	g		g
	A	Virgini biscopss dag.	h
x	b	f. Barberess dagh.	t
	c		e
xvliij	d	f. Nicolai biscopss dag.	l
vij	e		m
	f	Vor froe conception. dag	n
xv	g	Sancte Anne dagh.	o
iiij	A		p
	b		q
xij	c		r
i	d	Lucie tomfruess dag.	s
	e		t
			v

Gylben Söndagiss
tall. bogstaff.

Taffien
til tegan.

ix	f		x
	g		y
xviij	A	O sapientia.	z
vi	b		3
	c		2
xliij	d	(buden faste.	3
liij	e	s. Thomess aposteless dag.	t
	f		t
xi	g		a
xix	A	(buden faste.	b
	b	Twile dagh.	c
vlij	c	s. Staffenss dagh.	d
	d	s. Hanss dag.	e
xvi	e	De vskyltdige börns dag.	f
v	f	s. Thomess biscopss dag.	g
	g		h
xliij	A	Sancte Siluesterss dag.	i
	bb	vi	t

Aureus	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	numerus.
	o	p	e	y	m	b	e	i	t	q	f	3	n	c	v	e	t	r	g	Aries.
	r	q	f	3	n	c	v	e	t	g	2	o	p	e	r	l	a	s	h	Aries.
	r	g	2	o	p	e	r	l	a	s	h	9	i	t	m	b	e	i		Taurus.
	a	s	h	9	p	e	y	m	b	e	i	t	r	q	f	3	n	c	e	Taurus.
	b	r	i	t	q	f	3	n	c	v	e	t	r	g	2	o	p	e	l	gemini.
	c	v	e	t	g	2	o	p	e	r	l	a	s	h	9	p	e	y	m	gemini.
	d	r	l	a	s	h	9	p	e	y	m	b	e	i	t	q	f	3	n	Cancer.
	e	y	m	b	e	i	t	q	f	3	n	c	v	e	t	r	g	2	o	Cancer.
	f	3	n	c	v	e	t	g	2	o	p	e	r	l	a	s	h	9	p	Cancer.
	g	2	o	p	e	r	l	a	s	h	9	p	e	y	m	b	e	i	t	Leo.
	h	9	p	e	y	m	b	e	i	t	q	f	3	n	c	v	e	t	r	Leo.
	i	t	q	f	3	n	c	v	e	t	g	2	o	p	e	r	l	a	s	Virgo.
	e	t	r	g	2	o	p	e	r	l	a	s	h	9	p	e	y	m	b	Virgo.

Libra
 Aries
 Scorpio
 Scorpio
 1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

l a s h o p e y m b t r i t q r s f z n c u   Libra.
 m b t r i t q s f z n c u   Libra.
 n c y l a s h o p e y m b t r i t q r s f z n c u   Scorpio.
 o d x l a s h o p e y m b t r i t q r s f z n c u   Scorpio.
 p e y m b t r i t q s f z n c u   Sagittarius.
 q f z n c u   Sagittarius.
 r g o d x l a s h o p e y m b t r i t q r s f z n c u   Teapricornus.
 s h o p e y m b t r i t q s f z n c u   Teapricornus.
 t r i t q s f z n c u   Aquarius.
 v l a s h o p e y m b t r i t q r s f z n c u   Aquarius.
 y m b t r i t q s f z n c u   Piscis.
 z n c u   Piscis.
 z o d x l a s h o p e y m b t r i t q r s f z n c u   Piscis.

Denne effter screffne bøn dictede san-
tus Augustinus aff den helliaandz
indgandelse hwo henne læss hører eller
bær paa sig han skall icke forfariss
paa torden i vær vand eller ild
han skal en helder dø aff
bradød Swad han
retferdelige bediss
thet fonger
han.

Du alsonnæctiste gud vær
mig arme syndige menniske
mild oc barmhiertig och be-
skærme mig alle mine dage saa lenge
jeg leffuer. O du eniste gud som A-
braham Ysaac och Jacob patriarcker
dyrckede for en ræth gwd forbarne
digh offuer mig oc send mig sancte Mi-
childd dyn werdige offuer engilt at
han mig bewarer fra alle mine vuen-

ner synlige oc vsynlige at ieg en forta-
 best paa den strenge dom. O du wer-
 dige sancte Michild ieg beder digh
 ydmigeltiche ath du bestermer mitah
 fra all leffuiss fare formedelst Ihesu
 cristi gudz benedide sons skyld och
 den store naade du haaffuer aff han-
 nwm. O sancte Gabriel oc Sancte
 Raphael oc alle andre engle och off-
 uer engle iegh beder ether ydmigelti-
 ge at i gifue mig hielp oc styrcke ath
 engen myn wben songer inacth till
 ath gore mig skade til land eller vand
 Alt enghen mig dræber seffuendiss el-
 ler vogendiss met nogen bradød. Seer
 gwdz kors flyr bort fra migh alle my-
 ne fiender Gwdz son som fødder vor
 aff iomfru Maria han offuer bondz
 den grumme dieffuell met deth helli-
 ghe kors. O du gud verdens frelse-
 re som igenløssde oss met dit helltae
 b b viij

korss och dit verbige blodz vdgndelse.
Vti bede dig nu at du beskermer oss
thii du est wor gud oc skabere.

O hellighe gudh. O stercke gudh.
O vddelstige gwd frelss oss. Gudz
korss frelse oss. Gudz korss beware
oss. Gudz korss beskerme oss i gwd
faderss sonss oc den helliandz naffa.
Amen.

A

1159b

Her effter begyndis
Vor Froe Liden.

A

v
e
m
a
r
i
a

Ma

Tomfru maria dyn Fodfæll bebitdede
all verden stor glæde. Thi at ihesus
cristus woor herre retuishedsens Sol
er fød aff dig. Huilken som bort tog
forbandelsen oc gaff oss velsignelse. oc
frelste oss fra den enige død. oc gaff
oss det ewindelige liff amen. Gabriel
engil indgik til tomfru marie oc sagde
Hil maria fuld med naade Herren er
med dig benedidet est du offuer alle
quinder benedidet er din liffuis fruct
ihesus cristus amen. Alder helligste
tomfru gør mig verdig til at loffue
dig. oc giff mig mact mod dyne fien-
der.

Wor
ader
lige
barnrige
nu mig til
lyctroste
ri god fader
Ewvareth
delt oc nu er
Amen. Met
mette Dri
god loff. I
maries are.

Omme
lighe
gud
vor stælf
gonge fore
num inderl
nynger. Oc
hed baade n
ville syng

Dalsonnecstiste gud vplad mine
 læber: at ieg maa tacknemme-
 lige kwndgøre dith loff. **D**
 barmhertige gud: werdis ath kom-
 me mig til hielp. **D**herre kom snar-
 lige at trøste mig. Heder oc ære væ-
 re gud fader oc søn oc then helligand.
 Som væreth haaffuer aff første begyn-
 delse oc nu er altiid bliffuer til enig tid
 Amen. Alleluja. Loffuer gud alsom-
 nectiste **D**it ville syunge gladelige
 gud loff. **I** alsomhelligste tomfrw
 mariess ære. Venite exul. domino.

Remner met en stadig tro oc ker-
 lighed. **D**it ville gledi mod
 gud oc loffue Ihesum Cristum
 vor frælsere. **D**it ville betimelige
 gonge fore hans ansigt oc tacke han-
 num inderlige fore hans store velger-
 nynger: Oc loffue hans vbesyelige god-
 hed baade med song oc lesnyng. **D**it
 ville syunge.

Ma ij

I vil le loffue den enighe gud som
er vor skabere oc frelsere. thi
han vil icke fortabe menniske-
ne som han igenlosde met syt verdige
vskyldelige blod han er gud oc herre
offuer all verden oc mange verdens
vnilde hoffdinge som ware modh
hannum de ere nu hans cristelige och
tro tienere I alsombelligste tomfiw
marcess. Heder oc ere.

I vil le tacke den ærefulde gudh
som skapte haffuit oc iorden
oc falde paa knæ fore hans
blyde ansiet oc bedis nade aff han-
num faare vore synder med sorgen-
de herte oc grædende thaare: thi han
er vor herre oc skabere. och wilt ere
hans fattige creatur oc tienere Vi
syunge gud loff.

Gud then hestand taler til men-
niskan sigendis. Men i ere nu
i nadens tiid oc høre then ret-
te cristelige tro oc gudz lerdom. Tha

haffuit en
icke som er
gambletesta
i deris vant
mæ mang
ingen. I
maris heder
I heretym
I de i er
ydelige
dalsagde ieg
for vantro
herte. tha
det fructifom
loffuit hage
Heder oc e
vil le syunge
I omfru
I alle c
melen
oc. Den for
derige oc h

haffuer en stadelig tro oc frester mig
 icke som ere forfedre gjorde i det
 gamle testamente: forherdendis dem
 i deris vantro alligeuel at de saage
 myne mange vnderlige gerninger oc
 tertege. I alsomhelligste iomfru
 maries heder oc ere.

I Feretyue aar men teg dem fød-
 de i ørken. fortornede de mig
 ydelige bedendis til affgude:
 daa sagde teg sandelige. Men de ere
 saa vantro oc forblindede i deris
 hierter. tha skulle de icke komme i
 det fructsommelige land som teg den
 loffuit hagde. Vit vilse syundge gud.
 Heder oc ere. I alsomhelligste. Vit
 vilse syunge. Hymnus. Quem terra.
I omfru marie fødde ihesum som
 alle creatur tiene baade i hem-
 melen paa iorden oc i haffuit
 oc. Den som regerer htemerige tør-
 derige oc helvede. I omfru maries
 Na iij

liff som opfuld wor met den hellig-
and: bar thesum som sol och maane
oc alle creatur tiene: oc ere vnder-
giffue til ewig tiid. O hwor hellig
er miskunhedz moder Maria aff saa-
dan stor vnderlig gaffue at den al-
mectigste gud som alting haaffuer i syn-
mact: ville verdis til at tage man-
dom i hennis lyske iomfruelte liff.
Hun vaar hellig oc fructsommelig
giord aff den helligand effter gabriels
engildz ord. Fordy den føddis aff
hennis liff som alle patriarcker oc
profeter lenge tilforn begæret hadde.
O maria miskunhedz moder bester-
me oss fra wore fiender oc anamme
oss i wor dødz time. Heder oc ere
were dig gudz søn som fødder vor
aff iomfru marie. Loff være oc gud
fader oc gud den helligand til ewigh
tiid. Amen.

Antiphona. Velsignet er du maria.
Domine dominus noster.

Der vor
huor
dit navn i a
benedicte
hemle oc eng
hens ere oc
liffue hannu
herusalem se
signet du
mestige gud
ielerne dyne
sifordt at de
sander gud
melen. Da
men tegst
helgen oc
død som i
huader m
num i huf
søn tage m
taale den b
ur effter

D Allermectiste gudh fader som
 er vor herre oc bestermere
 huor vngerligt oc megtigt er
 dit naffn i all verden. Thit at dyn
 benedidhe son er opfaren offuer alle
 heimle oc engle for Du fulkommede
 hans ere oc loff: oc lod sinnaa born
 loffue hannum daa han kom ind i
 iherusalem som ropte oc swnge. Bel-
 signet er dw som kommer i den alsom-
 mectiste gudz naffn. Thet gjorde dw
 iøderne dyne bu. ñer til blysel oc skend-
 sel fordi at de icke vilse tro at han vor
 sander gud oc dyn eneste son aff hlem-
 melen. O gud huor mechtig er dit naffn
 men teg skal se dine verdige apostle oc
 helgen oc sol oc maane effter myn
 død som dw haffuer skapt. O gud
 huader mennisken: men du vilse han-
 num i hukomme oc lade dyn benedide
 son tage mandom faare hans skyld oc
 taale den horde død oc pyne. Dw ha-
 uer effter hans opstandelse hedret och

A a iij

ered hannum oc gjort hannum mectig
offuer alt dhet diu haffuer skapt. O
gud fader diu haffuer oc giffuit i
hans wold fæ faar diur oc alle andre
creatur som paa torden er Sammele-
dis alle fivle som fluge i lucthen oc al-
le fiske som er i vandet oc alt andet
som til er baade i lemerige ior derige
oc i heluede. O alder mectiste gud fa-
der som er vor herre oc beskermer: huor
vnderligt er dyt naffn i all verden.
Heder oc ere. Hil maria. Belsignet
est du offer alle quinder O hellige gudz
moder. Gelt enarrant gloriam dei.
Alle engle profeter och apostel
kundgiorde ihesu cristi benedide
fodzell: hans store mact oc ver-
dighed: oc eresfulde opstandelse: oc
mechtige opfarelse til hiemmelis. Si-
den apostelen vaare opfulde med den
helliand tha kundgiorde the den criste-
lige tro offuer all verden: saa klarli-
ge oc obenbarlige som solen skin i hiem:

relen. M
testamente.
gudz tillom
gen eller ob
thet tunge m
en haffuer h
till at deriff
offuer alle la
hmetog syn
i hellig: en
fæle for vde
fælgomme
ganger aff sit
ned til verde
ske sede oc o
niskens for
uer vinder
igen til hien
hoss gudz fa
ther engen
hans budd
giorde offue
ge oc retfærd

melen. Men profeterne i det gamle
 testamente. de screffue oc spaade aff
 gudz tilkommelse dog icke saa klarli-
 gen eller obenbarlige. Ther er in-
 thet tunge maalt til i all verden: som
 ey haaffuer hørt apostelenes lerdøm:
 thit at deriss predicken er obenbaret
 offuer alle land oc rige. Cristus vor
 herre tog syn bolig i iomfru marie liff
 i solgisten: oc lod sig føde renligen aff
 hende for vden all smitte: som en
 brudgomme degligen oc velsled vdg-
 gonger aff sit brude huss. Han kom
 ned til verden aff syt høgeste hemmel-
 ske sede oc glæddis til at igenløse men-
 niskens kæn: som en kemppe ther off-
 uer vinder syue fiender. Han opfor-
 tigen til hiemeliae effter døden: oc sieder
 hos gudz faderss hogre hond: han nec-
 ther engen sin kerlighed oc naade.
 Hans buddord ere vdsende oc kund-
 gjorde offuer al verden the ere oc helli-
 ge oc retferdelige. Thi haaffue de om-

A a v

went mange menniskis hierter til gud.
Hwo som leffuer effter dem. han læ-
rer at. forstonde then glæde ther er i
himmerige. Gudz low oc retuished:
giffuer menniskens siel aandelig hug-
suaelse: oc opluſer hans herte oc
vnderſtondelse. Den gudſcnyctelige
tjeniste som nogen gør gud her paa
jorden: hun ſkal lønes i himmerige
till ewig tiid. Gudz budord ere ſande
oc retuiſe i dem ſelfſue thi bør off mere
at elſke dem. en alt thet guld oc ſolff
oc dyrebar ting i verden er. The ere
ſødere en all then ſødme som i verden
findes kan. O dw ewige gud fordi
ſkulle alle menniſke holde dine budord:
thit at hwo dem fulkommer han ſon-
ger den ewige løn i himmerige. O
gud hwo kan ihuſomme alle ſine ſin-
der: forlad mig fordi alle mine for-
glemde ſynder oc frelſſ mig fra dieſſ-
uelen ſom altiid ſkynder menniſken til
ſynd oc ondſkab ſonger han icke wold

offuer mig:
oc renſer mig
bliffuer myn
ojn. O gu
oc frelſſ met
alid til hiel
ſilmaria
læs ved et
i foder al
himmeriges
Hil verden
H paa her
ting ſo
vnderziffuer
ſalighed ſon
uer verden
den frelſſe
met dob oc
gud huad i
merige oc b
beſtand ſu
uer for vde
dedelige ſy

offuer mig: tha bliffuer du hoff mig:
 oc renser mig fra alle myne synder saa
 bliffuer myn bøn tacknemmelig i dyn
 aghn. O gud som mig haffuer skapt
 oc frelst met dyn død: kom mig nu oc
 altid til hielp oc trøst Heder oc ære
 Hil maria O hellige gudz moder du
 lignes ved et mirre træ aff hullsked som
 vd flyder alder sødeste luct O i alle
 hiemeriges helgen. Domini est t.

Al verden oc torden oc de som bo
 paa hende høre gud til som al-
 ting skapte. Verden er hannum
 vndergiffuen: han skickede menniskens
 salighed først i Noe daa floden gick off-
 uer verden siden i israels folk daa han
 dem frelst i det røde haff: nu hoff
 met død oc cristendom. O also mectiste
 gud huad menniske skal opfare til hie-
 merige oc bliffue i den euige glede (den
 belland suarer) then som skellig leff-
 uer for vden swig oc falskhed oc andre
 dødelige synder: och en forkaster sin

Aa vi

tid vnyttelige han skal fonge ewig vel-
signelse oc miskunhed aff Ihesu cristo
verdens frelsere. Alle de som effter fol-
ge hans vilge skulle blive salige oc se
hans blide ansit til ewig tiid. Tha cri-
stus vor herre vor pinther paa korsset
faar oss til døde. oc neder for til helue-
dis tha ropte den helstand af hiemme-
len oc sagde O i heluedis høfdinge oc
dieff. e lader op oc borttager ethers por-
te thii at then erefulde oc sterke konge
skal der nu ind gonge The sagde hwo
er den ærefulde konge (den helstand
suarede) den som er herre offuer alle
herrer oc alsomsterckest oc mectigst :
han er den erefulde konge Den tid cri-
stus opfor til hemels met de siele han
vdtog aff heluede da sagde den helst-
and. O i hiemerigis engle oplader
hiemerigist porte mod denne ærefulde
konge oc hans selkaff. Englene suare-
de Hwo er den erefulde konge (den hel-
stand sagde) denne er then ærefulde

longe som er
hiemerigis
men. O i hiem
ne benedide
engle sang. ve
tent paa alle
den oc desli
hiemelen.
og alle i di
God fader m
God; son m
God den heli
ff. Vater no
hiemelen b
en i frestelse
Amen. D
oc beskerme
lder ereful
Mariest oc
bon skild Ju
O hellige ion
er bed faare
crisum Am

lunge som er herre offuer ether: och alt
 hiemerigis selskaff. Heder oc ære. A-
 men. O i hiemerigis helgen loffuer den-
 ne benedide iomfru met alder sødeste
 engle sang. versus. O hellige iomfru
 tencf paa allis vor salighed: faare det
 skyn oc deylighed som du haaffuer i
 hiemmelen. O hiemerigis drotning
 tag oss alle i din beskerimelse. Kyrielen.
 Gud fader miskunde dig offuer oss.
 Gudz søn miskunde dig offuer oss.
 Gud den helliand miskunde dig offuer
 oss. Vater noster. Vor fader som er i
 hiemmelen hil maria. O herre led oss
 en i frestelse. Men frels oss fra alt ont.
 Amen. Den barmhertige gud frelse
 oc beskerme oss fra alt onth formedelst
 alder erefulleste oc helligste iomfru
 Mariess oc alle hans verdige helgens
 bon skuld Iube. Herre gør velsignelse.
 O hellige iomfru offuer alle iomfru-
 er bed faare oss til vor herre Ihesum
 cristum Amen.

Na vij

D Alder helligste iomfru offuer
alle iomfruer: htemerigist kon-
gis moder oc daather: giff off
dyn hielp oc trost: at vii for dyn bøn
skyld: miue fonge htemerigis løn met
gudz vdualde helgen til euig tiid. O
gud miskunde dig offuer off. Vi tacke
dig hemmelste herre. Responsorium.
O du hellige oc rene iomfru ieg ved
icke met hwad loff jeg kan tilbørliche
prise oc ære dig. Thit at du barst den
i dit iomfruelige lif som hemmelen
icke kan beslutte. Velsignet est du
blant alle quinder oc velsignet er din
lifuis fruct. Thit at du. Herre giff
velsignelse. O iomfru maria bed faa-
re off met dyn milde bøn. Amen.

D Maria som er aldermildest oc
alderhelligst: blant alle helgen
i htemerige bed faare off at
dyn søn htemerigis konge vil anamme
wor bøn for dyn skyld: oc forlade off
vaare synder faare then kerlighed han

haffuer til d
offuer off vi
re. Hellig e
barst gudz se
fede den di
en ren iomfr
filmaria fi
med dig. Di
lige. O hel
ind wor trost
moder som v
fede den gud
lutte forbert
ladelse med
igenleide er
mue for di
htemerigie
velsignede
skunde dig
Responsori
Salig est
verdig ath
menniske.

haffuer til dig. O gud misfunde dig
 offuer off vti tacke dig hemmelske her-
 re. Hellig est du iomfrow maria som
 barst gudz sen verdens skabere. Du
 fødte den dig skapte oc blev alligeuel
 en ren iomfrow til ewig tiid. versus.
 Hil maria fuld met naade herren er
 med dig. Du fødte den. Herre vel-
 signe. O hellige gudz moder vær al-
 tiid wor trøsterinde. O hellighe gudz
 moder som verdig vor at vndfonge oc
 føde den gud som all verden ey kan be-
 slutte forverffue off vore synders for-
 ladelse med din milde bøn: at vti som
 igenløde ere met dyn lifuis fruct:
 mue for din skyld opfare i det ærefulde
 hiemerigis rige som du nu est met din
 velsignede søn til ewig tiid. O gud mi-
 skunde dig offuer off. wilt tacke digh.
 Responsorium.

Saltig est du iomfrow Maria: och
 verdig ath leffuis aff alle Engle oc
 menniske. Thii at retuiffhedzens sol
 Na viij

ihesus cristus vor herre er fød aff dig.
Versus. O maria bedh faare den hells-
ghe kirkis stat och all verdens stat baa-
de mend oc qwinder. Och lad dem alle
fornemme dyn hielp som dig ere och
hegtidelige loffue. Thi at retuist-
hedzens sol. Heder och ere. Thii.

Te deum laudamus te.

D Gud wit loffue dig och kendis
at du est vor herre. Alle
cristne menniske hedre dig gud
fader som er ewindeligh. Alle engle
och offuer engle cherubin oc seraphin
loffue digh til ewig tiid siwngendis.
Hellig er gud fader. Hellig er gudz
sen. Hellig er gud then hestand.
Som er gud och herre offuer alle en-
gle skare. Hemmelen oc torden ere
opfulde met din ere och mectighed.
O veldige gud: alle hellige apostel:
alle profeter alle martyres alle helli-
ge iomfruer oc alle andre helgen i hiem-
merige loffue dig. Alle cristne men-

alle offuer
vordende
tise oc din
vor frelier
alle bedrou
O Criste G
som icke for
den aff Jo
hile legeme
silde menni
u oplost hi
vordige cri
de nu i hi
faderen heg
lommelige
och domme
Thi bede
it du kom
help: som
de vordige
then ewige
gen. Ogud
miste: reger

niske offuer all werden loffue dig oc
 vederkende dig gud fader alsommec-
 tiste oc din eneste son thesum cristum
 wor freliere oc den verdige helliand
 alle bedrouede herters hugsnalere.
 O Criste Gudz faders ewige son:
 som icke forsinaade at anamme man-
 dom aff Joinscw Mariess rene oc
 kyske legeme: met hwilken dw igen-
 lossde menniskenss son fra dicsfuesen
 oc oplost himmerigiss rige for alle
 retferdige cristne menniske. Dw si-
 der nw i htemerigiss rige hosst gudz
 faderss hogre hond: oc wli tro ful-
 kommelige at dw skalt igien komme:
 och domme leuendiss och dode.
 Thli bede wit dig alsommectiste gud
 at dw kommer oss dine tienere till
 hielp: som dw igen losd haffuer met
 dnt verdige blod. Vnd oss ath fonge
 then ewige son met dine werdige hel-
 gen. O gud frelss alle tro cristne men-
 niske: regere dem her i verden effter di-
 Bb

ne budord: och tag dem siden til then
ewighe glede. O gud wti ville loffue
dig alle wore daghe och sammelediff
dyt benedide naffn till ewig tiid.

Verdiss til at trelse oss i dag och huer
dag fra dødelige synder och alle an-
dre synder. O herre gud forbarne
digh offuer oss. O gud lad din nade
och barmhertighed saa bliffue offuer
oss som wti fulkomelinge tro oc haabess
til dig. O gud ieg haabess stadelige
til dig at ieg en skal bliffue fortabed
till ewig tiid. Gud fader sagde til tom-
fru marie. O kiere daather her veluil-
lige oc ac the den ere digh nu skeer.

Ehli at myn eneste søn haaffuer vdoald
digh til sin moder faare dyn idmyghed
och renlighedz skyld. Ad lau.

O Alder veldigste gud werdiss at
komme migh til hielp O herre
kom snarlige oc trøste mig.
Heder oc ere være gud fader oc gudz
søn: oc gud den helliland Som været

haffuer aff første begyndelse oc nu er
och altid bliffuer till ewig tiid. Amen.
Alleluta. Loffuer gud alsommectiste.
Añā. Jomfru maria er vptagen i
hemelen.

Dominus regnauit decorem.

Der herre vor her paa iorden le-
gemlige oc i hans erfulde op-
standelse gjorde han syn man-
dom skinnende och vddeligh. Han
opfor till himmels met syn guddom-
melige mact oc klarhed. Siden stad-
feste han syne hellige apostele och di-
scipule met den helliaand som han den
sende pingetz dag at the en skulle fal-
de aff den hellige tro. O gudz son din
bolig er beredet i den ouerste hieme-
rigist frone: oc i alle gode cristne
menniskess hertier: du waist gud aff
ewig tiid oc bliffuer for vden ende. O
gud dyne apostele oc discipell: lerde
oc prædikede det verdighe ny testa-
mente offuer all verden.

Bb ij

De kund gjorde obenbarlige den hellig-
ge tro: oc bebudede menniskene hiem-
merigist salighed til ewig tidd. De
ware mectigere met dyne ord och ter-
tegen som de gjorde: en verdenshoff-
dinger met derist mord oc pine som
de tede mod dem ath de kunde vd-
sluct den hellige tro. Alligenel at de
waare saa mectige oc mange som
fortrycke ville den hellige tro och gudz
lerdom. Dog vor oc Cristus ihesus
vor frelsere meget sterkere som sider
suerst i hieimerigist trone hoff Gudz
faderist hogre hond. O veldige gud
dine budord ere sagdhe oc kundgior-
de aff dine apostele oc helgen: oc siden
stadfeste met dine store vnderlige ter-
tegen: at inthet meniske skal twille paa
dem. Thii er thet tilbørligt at den hel-
lige kirke som er alle cristne menniskess
sainfund. huer effter sin stat oc skickel-
se: skal haffue et renligt och bequem-
meligt leffnid som dig skall tiene. Ath

erist
uedigta
Thi ma

stæbere o
høst anse
doch ved
lode mæ
stæpte off
ihesus er
hans sol
daglige
oc aande
Thii lo
ihw kon
Dedrer o
thii han e
barmhert
hæs ord
tidd. Der

213 ex. 3

griff gerninger oc tieniste kan bliff.
ue dig tacknemmelige. Heder oc ere.
Vil maria. Psalmus. Jubilate deo.

Dalle mēiste som ere i all
werden loffuer erer och ed
rer gladelige aff alle etherst
hierter cristū ihesum etherst
skabere oc frelsere. Songer alle faare
hass ansiet met aandelig løst oc glæ
de och vederkæder at han som oss igē
løste m̃z hanss haarde død oc pine:
skapte oss och ickē wii selfue Crist
ihesus er vor herre oc konge: oc wii ere
hanss folck oc tienere. han fødder oss
daglige legemelige meth iordēs grøde
oc aandelige met siet verdige legeme.
Thii loffuer hās benedide naffn oc
i hw kommer hans store velgerniger
Hedrer oc loffuer den benedide gud
thii han er mild och misfædelig hās
barmhertighed er ṽbegribeligh och
hās ordh skal bliffue sande til ewig
tiid. Heder och ere. Vil maria.

B b iij

LN 213 4.3

Psalmus. Deus deus meus.

Dhemelske fader ieg loffue
dig nu i solens oprindelse
faare din benedide sønse/
refulde opstondelse. Jeg
begerer dig aff al myn siel hw hierte
och synd: myt dødelige legeme bege/
rer och at komme til dig. O gud du
haffuer seet til mig mis kundelig i dē/
ne syndige werdē at ieg maa kom/
me och se dyn benedide eræ oc glæ/
de i hiemerige. O gud ieg skal tæke
dig ewindelige thii at dyn mis kund/
hed er bedre en alle de liff i verdē ere.
Jeg vil oc loffue dig saa lēge ieg leff/
uer her i verdē: oc bede til dig met op/
ragte hender. Dyn siel vederquegis
aff dit loff: sō legemed aff alder be/
ste føde. Dii skal ieg met stor glede
hedre dit benedide naffn. O ewighe
gud fader ieg skal i hw komme digh
naar ieg hwiles om nathē. Och strax

Deus deus meus

nelske fader ieg loff
 w i solens oprindeli
 din benedide sønne
 e opstondelse. Jeg
 al myn siel hw herte
 odelige legeme bege
 re til dig. Gud du
 ig misfidelig i de
 e at ieg maa kom
 nedide eræ oc glæ
 Gud ieg skal tack
 i at dyn misfand
 de liff i verdere
 g saalige ieg leff
 de til dig met op
 siel vederquegis
 ed aff alder be
 met stor glede
 in. Deuighe
 komme dig
 e. Och strax

ieg opstonder om morgenen skal ieg
 offue mig i dyn tieniste: och tacke dig
 faar dine velgerninger thii at du ha
 ffæer frelst mig. Jeg skal glædis i dyn
 retuisshedz och barmhertighedz bes
 kermelse. ti Dyth hierte oc hw er stades
 lige til dig thii at du met dyn gud
 domss mact hassuer fielt mig. Ady
 ne fiender arbejde fast at fordriue
 mig: dog haabess mig at the thz gø
 re forfengelige: thii at de skulle selff
 ue ned tryckiss i heluediss affgrund.
 Met dit brendende suerd och bliffue
 ther hoss de andre suigefulde dieffle
 til euig tiid. Cristus Ihesus vor her
 re oc konge er hederlig oc ære fuld: hā
 elsker och priser de menniske hannu
 rettelighe vederkende. Den tiid skal
 kōme at alle deriss mwnde skall stop
 piss oc lyckiss som talet hassue mod
 gud oc den cristelige tro. Oc mēnisse
 som nw bespote och formaa den hel
 lige kirkeff lerdom oc gudz bud ord.

B b iiii

De skulle vdelyckiss aff dē hellig tres
foldighed fra den euige glede.

Deus misereatur nostri.

O Alsomnectiste gud fader
forbarne dig offuer oss for
lad oss waare siøer. Vels
signe oss och oplyuss waare
hierter met dē helliād. Vnd oss dyn
naade at wii mue kēde her paa iordē
Cristū ihm vor liffuis vey oc salig
hed ad alle menniske baade iøder
oc hedninger mue komme til den crī
stelige tro. O barmhertigste gud alle
menniske bø: at tacke dig faare dine
store velgerninger. Du gaffst iøderne
først dyne budord: och sidē omwēs
de hedningene til dig som dyrkede
diefflene oc baade til aff guder. O
aldermegtiste gud och skabere alle
cristne menniske lossue digh: thij at
somfru maria fødde ihesum vor frel
sere. Velsigne oss gudh fader: gudh
søn: och gud den helliand och gissue

off syn na
niste i w
frytendis
ps. Be

engle och
somnecti
mel som
om rois.
ouerste sta
nedide gu
ner: och
regn dug
uer gud.
vinter lof
rimfrost
gud. Sme
uer gud.
och lywn i
gud. Jo

off syn naade oc tillade at alle de mē
niste i werden ere nuwe bliffue gud
fryctendis. Heder och. Hilmaria.
ps. Benedicite omnia opera.

D Alle creatur oc all dē ting sō
til er : loffuer hedrer arer
och tacker eder gud oc skabere ewidelige. **D** alle gudz
engle och de ty hembles loffuer dē al
sommectiste gud. **D** du nyende hem
mel som øuerst er blāt de hembles sō
om roris. **D** i alle engle som er i den
øuerste stadige hēmel loffuer den bes
nedide gud. **D** sol : maane : alle stier
ner : och alle hembles loffuer gud. **D**
regn dug och alle honde varlig loff
uer gud. **D** ild oc verme somner och
vinter loffuer gud. **D** hest oc war
rimfrost oc alle honde kuld loffuer
gud. **S**ne is haffl nat oc dagh loff
uer gud. **K**larhed oc mørkhed : tordū
oc lyn ild : oc alle skyer loffuer och
gud. **J**orden skal oc loffue och hedre

B b v

gud til ewig tiid. Alle bierg baade
småa oc store och al dē grøde paa ior/
den er loffuer gudh. Alle vand: haff/
uit: floder aær strøme och ftylder loff/
uer gud. Dualffue oc alle andre fiske
som leffue i haffuit oc ferske vād loff/
uer gud. Alle fule som leffuer i varet
loffuer gud. Alle dyr baade småa
oc store oc alle mēiskenff børn loff/
uer gud. Israellss folck bør serdelis
at loffue hedre och ere dē alsommec/
tiste gud til ewig tiid. Di presther och
alle andre som vide ere til gudz embe/
de loffuer gud. Alle retuise mēiskenff
siele och alle gudz helgene baade i hē
melen och paa iorden och alle ydmy/
ge hierter loffuer gud alsommectiste.
Di hellige tre vfftyldige iøder anania
azaria och misael som faste vaare i dē
brødene on och lue for gudz navn sffty/
ld: och bleffue alligenell vbrende och
vffkaddē loffuer och hedrer gud alsō
mectiste. Dii skulle hedre ere oc til/

bede her
fader: gu
faare en
gud som
giff trone
fuld for
gud bes
delige. A
Neder o
Psalms

ere i de
gudh.
maane:
melen le
fulkom
ther till
lemente
ffue of

bede then hellig trefoldighed : gud
fader : gud søn : och gud then hellig
faare en gud til ewig tiid . O herre
gud som sieder i den høgste hiemeri/
giss trone dw est benedidet och æres/
fuld for vden ende . Den ewide
gud besterme och velsigne oss ewin/
delige . Amen.

Heder och ere. Hil maria.

Psalmus. Laudate dñm de celis.

O Alder clareste och skynens/
de engle : : loffuer den alsø/
mectiste gud i hiemericke.
O alder degliste engle som
ere i deth nyende engle for loffuer
gudh . O i skynnende creatur sol oc
maane : planeter och alle stierne i hē/
melen loffuer gud daglige i det at i
fulkomme det han haffuer skapt et/
ther till. Alle hiemle och de fyre es/
lemente ild ver van och iord gi/
ffue oss aarsage til at loffue gud :

B b vi

forhiemerigiss rige och denne deylli-
ge werden: som han skapte met syne
ord effter sin vilge. Gud haffuer
skicked alle creatur at hwert skal
lessue effter syn nature: och hans
budord. Inthet creatur huerke i hē-
melē eller paa iordē bryder mod sāme
gudz budh ordh vde all enesthe sindi-
ge hōfferdige och veruordige mēnisse
Alle creatur som lessue vdi iordē baa-
de drager orme och alle andre dyur
som bo vnder iorden. Sammelediss
hwalffue oc alle andre fiske som er i
vandet lossue oc gud deriss skabere
huer effter syn nature. Ild var hagel
sne regn storm iss frost oc kuld lossue
gud i det de fulkomme hans vilge.
Alle bierg baade smaa oc store. alle
træ paa iorden m̃z deris fruct giffue
off til kende at off bør at lossue gud
Saa gōr oc alle dyur baade vilde och
tamme: oc alle fule i lucthen Alle kō-
ger. fōrster hōffdinge riddere friba-

arne oc al
mēd oc qu
drenge och
le at lossue
Thi at th
baade i he
loff kan al
ler gōris a
optage all
enige rige i
ste domme
som her pra
oc forsmaa
dende loff
hierte oc
Lant
mennisk
sommect
som han
oc frelst e
pine. Hā
uillige less
ge. Gud

arne oc alle andre menniske baade
 mēd oc quinder: fruer oc iomfruer:
 drenge och piger smaa oc store: bōr al
 le at loffue dē aldermectiste gudz nāf
 Thii at thz er ypperst offuer alle nāf
 baade i hemmelē oc paa iordē. Gudz
 loff kan aldrig fulkomnelige sigis el
 ler gōris aff noget creatur. Gud vil
 optage alle syne tro menniske til det
 euige rige met krop oc siel paa dē yder
 ste domme dag. Alle gode menniske
 som her paa iordē haffue gud for øgē
 oc forsmāa denne forgengelige wer
 den de loffue gud met deriss renlighe
 hierte oc ydmyghe tienisthe.

Cantate domino. O i alle cristne
 menniske siunger: oc loffuer gud al
 sommectiste faare dob och cristēdō
 som han ether vnt oc giffuit haffuer
 oc frelst ether met syn haarde død oc
 pine. Nā haffuer loffuit alle som ret
 uislighe leffue det euige hiemerigiss ri
 ge. Gudz venner de glædest mere ved

B b vij

gud dem skapte en ved nogen verdens rigdom løst eller velde. Sions døttter som ere gode menneskes sieler glædelig och emod gud deris hies melske konge. Alle cristue menneske de loffue hies naffin offuer all verden in en stadig tro: som plauede deris legeme met faste vech lesning mod synden oc holde stadelige hies budord. Thii ere deris ord och gerninger tacknemelige fore gud so optage vil alle gode frommodige menneske til den euige glæde. Gode menneske de glædelig at de kunde rettelighe leffue och tiene de alsonnectiste gud til euig tiid. Thii at denne verdens glæde er ligeruis so et blomster ther snarlige visner oc forfalder. All den glæde som retuise menneske haffue her i verden: de kede de at haffue aff gud och icke aff dem selfue. De loffue icke gud all eneste met deris ord men oc saa met deris retuise gernin

ger oc ret
Thien h
fortuilede
band oc
se dem pa
pim Ath
fred oc ro
stulle om
ondskaff.
ge ere ple
vbrødelige
ord. De at
te strigelige
me budord
oc andre b
all verden
de fonge
i verden i
gang faar
de paa den
dom met h
ghe helgen
dige och v

ger oc ret dom mod fattige och rige.
 Then hellige kirke. reffser ondhe oc
 fortuilede menniske met forbud och
 band oc verdens retuise dōmere reff
 se dem paa legemet m̃z suerd oc andē
 pine Ath gode menniske skulle nyde
 fred oc rolighed oc onde menniske
 skulle omwendiss til gudh aff deriss
 ondsckaff. Alle konger oc høffdinge
 ere plectige til : fulkommelige oc
 vbrødelige at holde de ty gudz buds
 ord. Oc ath byude deriss vnderfot
 te strēgelige vnder heffn at holde s̃s
 me budord som gud: oc hans apostel
 oc andre helghen kundgiorde offuer
 all verden. Ohuilkē stor are och glæ
 de fonge de gode mēniske: som her
 i verden lede nogen pine eller mod
 gang faare gudz naffn skyld. Naar
 de paa den yderste dagh: skulle side
 dom met hannom: och hans verdig
 he helgen offuer de onde offuerda
 dige och vmilde menniske som dem

B b viij

tilfom vretferdighe och vnmildelige:
plauede oc pinte her i verden. O alle
menniske loffuer gud at hanss helgē
nro see nro hanss clare ansigt i hieme
rige. Loffuer gud for hanss mact oc
sterckhed thii ath vtalighe trofinde
engle i hiemmerige hedre och ere han/
num sigēdiss alle. Cristus ihesus det
vskyldelige lom som dræbet vor fore
menniskens salighed: er verdigt ath
kaldiss den aldermectiste gud som er
viss klog: hederlig ærefuld oc bene/
videt euindelige Loffuer gud alsom
mectistethii alle hæss helghen hæffue
offuervudet denne verdess mod gøg
och døden: oc ere nro salige meth hæ/
nrom til euig tiid. O alle helghē loff/
uer nro gud mang foldelige met al/
der sødeste engle sang Loffuer och
gud ath hanss apostele bleffue opli/
usde met den belland oc kūdgiorde
hanss naffn offuer all verdē. Loffuer
gud ath hanss hellige ewāgelister aff

hanss
sandel
dom. L
marie
Loffuer
confesso
drøst i
helg i hi
æreham
ihemme
ue oc tale
den hellig
Neder oc
Lomfue
te. Alle
diss oc
ge. An
F
begereffe
och vblue

hanss besynderlighe naade screffue
 sandelighe om hanss guddō oc mā/
 dom. Loffuer gud thii hanss hellige
 martiress taalde død faare hāss skylde
 Loffuer gud for alle hellige iōfruerss
 confessoress oc andre hellige lære fæ/
 dress skylde. Loffuer gud thii alle hāss
 helgē i hiemerige endrectelige hedre oc
 ære hannū. Alle andre creatur baade
 i hemmelē oc paa iordē som røst haff/
 ue oc tale kunde skulle oc loffue gud
 den hellig trefoldighed til ewigtid.
 Heder oc ere. *Virgilia. Añā.*
~~Jomfru maria er optagen i hiemelē.~~
 Alle engle glædiss ther aff loffuē/
 diss oc benedidendiss gud ewindeli/
 ge. *Añā. Jomfru maria siger.*
I Eg bad gud om trende hō/
 de fred først ath ieg motte
 haffue eth fredsōmeligt hier/
 te fra verdens hoffmod och
 begerelse. Oc beskermess fra onde
 och yblue mēniske. Oc sidē fonge dē

L c

euige fred i hiemerige. Thii hassuer
gud vnd migh den ewige fredh m3
sigh. Och sēde mig syn engel gabrielē
aff hemelen och lod bebude mig mē-
nistens salighed at han ville huiless i
myt liff. Loffuer gud. Imprimus.

O Eresulde (O gloriosa dñā.
iomfrw maria som ophø-
geth er offuer alle engle for:
du opfødde dē m3 dyne spe-
ner oc brist sō dig skaffte aff syn gud-
dommelige visdom oc forsyn. Du
~~fouerffuede oss hiemerigiss rige~~ met
din liffuiss fruct. Som eue oss forka-
sthe den tiid hun brød gud3 bud Du
~~hassuer opladet hiemerigiss port~~ som
føre faare oss wor luct at wii fatti-
ge syndige mēiske mwe nw indgō-
ge til den euige glade. Dw est dē dør
som hiemerigiss konge egennē gik hid
til verden oc bleff dog aldrig opladē
dw est den skynnende port til det euig-
gelyuss. O alle menniske som igen-

løfde ere met Ihesu cristi blod gles
der ether ati nu nuwe songe det eui/
ge lifft fornedelst iomfru Mariess
skyld. O maria misfundhedz mo/
der besterme off fra vaare fiender oc
anamine off i wor dødz time.

Heder oc ere vere dig gudz søn som
fødder er aff iomfru Maria vi loff/
ue dig meth gud fader och gud den
helliand til euig tiid. Amen. Versus
Den alsonnnectiste gud vdualde iō/
fru maria blant alle iomfruer. Och
hāhaffuer sticket hēniss boligh hōff
sig i den øuersthe hiemerigiss trone.

Hwo er den iomfru. Psalmus.
Benedictus dominus deus Israel.

Delsignet och loffuit vare is/
raels herre och gudh thiū hā
frelste oc igenløssde alle men
niskene met syn død och py
ne. Hanss benedide legeme som han
anāmede aff kong dauidz sleth hēg/
de obēbarlige paa det hellighe kors.

L c ij

Som han lod føre spaa och sige gēs
nem profeterness mwnde aff første
verdens begyndelse. Vii ere frelste
fra wore fiender som er legemeth: vers
den och dieffuelē och fra andre wore
vuennerss macth som oss forderffue
vilde. Vii tro stadelige at han gior
de syn store nade och mistūd met de
hellighe fadre och profeter daa han
dem løssde aff heluedis mørk. Thii
skulle alle hans guddoms velgernin
ger som han vdi thet gamle och ny
testamente gjorde i hw kommes i de
hellige kirke. Det er nw fulkōmet sō
gud stadelighe løssuede den hellighe
patriarcke abraham ath han ville la
de pine syt hellige legeme veluillighe
paa det verdige kors for vor saligheds
skyld. Thii nwe wii nw som frelste
ere fra den ewige forðønmelse. oc wore
fiender diffle: rolighe och tacknē
melighe tiene den alsonneciste gud
Det eth renligt hierte mod hannū:

oc ret
cristen
profet
dw
som f
dite o
och de
th lare
ge salig
delse. D
ihesu cris
hed och
fodiss af
liff och
ke. Dite
de i hel
dødelig
off oc g
den ewig
Thil ma
lighe ior
morgen
fuldh m

oc retuise gerninger mod waare ieffn
 cristen saa leghe wi leffue. Zacharias
 profete sagde. Omyn sön Johannes
 dw skalt kaldiss ihesu Cristi gudz
 sönn forløbere thii at dw skalt pre/
 dicke oc bebude hanss tilkommelse
 och dē hellige cristelige tro. Dw skal/
 th lære oc vnderuise almwē dē ewi/
 ge salighed och deriss synderiss forla/
 delse. Dette er fulkōmeth formedelst
 ihesu cristi vbegribelige lōnglige mil/
 hed och barmhertighed At han ville
 fødiss aff iomfru mariess benedede
 liff och komme til oss fattige mēniss/
 ke. O ihesu dw oplyssde alle som sa/
 de i heluedis mørk oc dem som i dēne
 dødelighe werden ere. Oplyuss nw
 oss oc giff oss inderligh begerelse til
 den euige salighed. Heder oc ære.
 Vil maria. Añā. Hwo er den deg/
 lighe iomfru som oprinder som en
 morgen stjerne: och er deglig som en
 fuldh maane: skynnēde oc klar som

L c iij

solen er om middagiss tiide sterck oc
v offuer vindelig som en megtig stri/
dzher emodh syne fyender. O leffuē/
de gudz sōn hør myn bøn. Oc ladh
myn begerelse tachnēmelige komme
saare dyn asyun. Colle. Cōcede nos.

O Alsommectisthe gudh vor
herre och skabere giff oss
sunhed och farskedh til liff
och siell och tillad at wi for
medelsth iomfrw mariess bøn mwe
frelsess fra denne verdenss modgang
oc sorg som vii her hassue oc fonge dē
euige glede i hiēmerige sformedelst dē
som kōme skal ath forklare verdē met
ilden oc dømme leffuendis och døde
Amē. Benedicanus dñō. Vii skulle
loffue gudh. Och tacke hannū altiid.
Nos cum prole pia. Iomfru maria
meth syn milde sōn veligne oss al/
le. Amen.

Ad primam.

Til prim.

De ma-
ria. Will
Maria
ifuldh
met na-
ade her-
re er met
digh.

O alder
ueldigste
gud ver-

diss at komme migh til hielp. O her-
re kom snarlige at trøste mig. Neder
oc ere vere gudh fader och søn och dē
helliand. Loffuer gudh alsommec-
tiste. Impnus. Rex criste clemētissi-
me tu corda nostra pos.

O Ihesu criste aldermildeste
Konge: beuare wore hierter
fra alle dødelige synder oc
onde tancker ath wii i al-
le wore daghe mue bliffue verdighe
til ath loffue digh tilbølighe.

L c iiii

O menniskenss frelsere ihesu cristhe i
hw kom ath diu anānade mandom
for vor skyldh aff denne alsom clari-
ste och kyske iomfrw maria. **O** ma-
ria naadenss oc miskundhedz moder
beskerme oss fra waare fiender oc a-
nämme oss i vor dødz time. Heder
oc ere vere dig vor herre som fødder er
aff iomfrw maria wi loffue dig met
gudh fader och gudh den helliād : til
euig tiid. Amen. **Añ.** Iomfrw Ma-
ria er optagen til dē øuerste hemmel.

Psalmus. Ad dñm cū tribula-
rer clamaui. Kong David sagde.

O Er iegh ledh sorgh oc dī-
uelse aff onde høffdige och
myne vuenner: da ropte ieg
til den alsommectiste gudh
och hā hørde myn bøn och hialp mig
O gud som fælte mig aff myne wu-
ennerss vold och macth verdiss och
nw ath frelse mig oc mit rycte oc ere
fra deriss onde tūger oc fortaelse (wor

herre si
ben sta
gher oc
ge til sin
selfuer
til høf-
dord oc
tigat op
gudz fer-
god effter
mennisfess
waare i de
uid sagde
nw sage
lægsom
werde t
lighed:
en nw le-
de och ve-
tomodig
ieg sagde
nw ville
oc høfde.

herre siger til mēisken) Hwad vō
 ben skalt dw hassue mod falske tun-
 gher oc onde mēiske som dig vil dra-
 ge til synden eller vantro. Gud suaxer
 selffuer sigendiss) Dw skalth hassue
 til bestermelse emod dem myne bus-
 dord oc dē hellige scrift som ere kraff-
 tige at optende din hw och hierte til
 gudz kerlighed . Dw skalt och tage
 god effterligning aff gode oc hellige
 mēiskess leffned : huor stadellighe de
 waare i den hellighe tro (Kong Da-
 uid sagde) som huert got menniske
 nw sige maa. O huor sorgeligh och
 lāgsommeligh er migh dēne syndige
 werdē thii hiemerigiss glade och sal-
 lighed : er saa lāgt fra migh . Och ieg
 en nw lengher omgāgiss skal met on-
 de och veruordighe mēiske . Jeg led
 tommodige meget onth aff dem som
 ieg sagde oc lerde salighedzenss veye
 nw ville de fordrissue migh vdē sagh
 oc brøde. Neder oc ere. Vil maria.

Ec v

I ps. Leuaui ocko meos.
Jeg opløffthe myn hwt och
hierte til gud i hiemelen och
hans verdige helghen och
deden fik ieg hielp oc trøst til liff oc
siel. Jeg fik myn bestermelse aff den
alsommectiste gudh som skapte hiē/
mel oc iord oc icke aff nogen verdenss
hoffdinge. O du cristne mēiske din
gud oc herre vil icke lade digh falde i
vantro han woger idelighe offuer dig
thii han er din bestermere. Jeg loff/
uer dig thz o cristne menniske at gud
ey forlader digh thii han serdeliss el/
ker dem: som inderlige attraa at se
och kende hannwm Gud som skap/
te hiemmel och iord er snarere til at be/
sterme digh en din egen hogre hond
Gudh bestermer digh huadh helder
verden er dig met eller emod ath dw
ey skalth hofferdiss aff rigdom: el/
ler falde i mishoff faare nogen ar/
mod skylde. Gud alsommectisthe

will be
delige
menige
de dig
han beu
ber aff
Troer o
Latatus

E

Dor hwt
me diid
de verdi
haffue
at de m
ydelige
tiluigt
aff thz
som rett
ere opfa
ue hans

vill beuare dig her i verdē fra alle dō
delige synder: och syden dyn siel i hie
merige til ewig tiid. Gud beskermes
de dig daa dw fōddiss her til verden
han beuare dig oc naar dw gonger
her aff verden for vden ende. Amen.
Neder oc ere. Hil maria. ps.

Letatus sum in hiis que dicta sunt.

IEger glad ath iegh hassfuer
hōrt aff gudz ord at wii skul
le gonge aff denne verden til
det euige hiemmerigiss rige.

Vor hw ochierte er at wii mwe fō
me diid dii det er besat oc prydet m
de verdige clare engle oc alle helgē som
hassfue deriss glæde oc salighed i det
at de mwe bliffue hōss deriss gud oc
ydelige se hanss alder clariste ansicth
til ewig tiid. Gode menniske baade
aff thz gamble och ny testamente
som rettelighe lessde her paa iorden
ere opfarne till hannwm ath loff
ue hanss benedide nassn ewindelige

L c vi

deriff sede ere ſtickede i hemmelē oc
de ſkulle ſide dō meth hannom paa
den yderſte dag offuer leffuend iſſ oc
døde. D alle mēniſke beder ydmyge
lige til gud at hā vil vnde etheꝛ dē gla
de oc fred ſom er i hiemerige. Dem
kan inthz fattiff ſom komme diidh
thii ther er al velløſt oc ſalighed. D
gudz ſtad hiemerige alle dyne indbig
gere haſſue ro och liſe i digh thii gud
din herze oc beſkermere giſſuer dem
alle rundelighe aff ſyn guddommeli
ge godhed til ewig tiid. D gud iegh
haſſuer bedeth ſaare alle myne ven
ner oc ieſſn cristen om den ewindeli
ge glede oc ſalighed at deriff ſiele ſet
tiſſ mwe i hiemerige dig til ære ewi
delige. Heder oc ære. Antiph. *ra.*
~~Jomfru maria er vptagē til dē quē~~
Dste hiemet ſom gudh ſider
ſelſſ vdi. Capitulum.
Enne iomfru er hellig och
ærefuld thii ath gudh ſom

altin
gudh
uende
uer off
föder
de digh
re gud
liidh
yeth
rige
de digh
de dig
miſtunde
Vorſede
Herre
off fra
megeth
er ſa
ſon haſſu
gickiſt
Lredo
Jeg tror
och paa

altingh s'paphte elste hende wiū tacke
 gudh. Responsoriū. O ihu criste leff-
 uende gudz sōn. Mis künde digh off-
 uer off. O ihesu criste. Versus. Som
 fōdder er aff iomfru maria Mis kū-
 de digh offuer off. Heder och era vā-
 re gud fader oc gud sōn och den hel-
 liādh. O ihu. Gudz moder er ophō-
 yeth. Offuer alle engle kōr til hieme-
 rige. Kyrieleyson. Gud fader mis kū-
 de digh offuer off. Gudz sōn mis kū-
 de dig ouer off. Gud den helliādh
 mis künde digh offuer off. Pater n'r.
 Vor fader sō er i hiemelē Hil maria.
 Herre led off ey i fræstelse. Men fræls
 off fra alth onth. Amen. Voss bō-
 megeth ath loffue hende. Thii hwi-
 er saa hellig och kys k iomfru. Gudz
 sōn haffuer tageth mandō. Och om-
 gickiss her i werden met menniskēn.
 Credo. Jegh tro: paa gud fader.
 Jeg tror paa legemēss opstandelse
 och paa deth ewindelige liff. Amen.

Ec viij

D iomfru maria ladh dem alle for-
nēme din hielp oc trøst. Som hedre
din hugkōmelse. O leuende gudz sōn
hør myn bøn och lad myn røst tacke
nēmelige komme faare dith ansiech.
Amen.

Collecta.

Sancta maria.

O Alderhelligste maria ihesu
cristi milde moder alder e-
uigste och verdigste iomfru
hiemerigiss drotningh. Ver
~~diss til met alle gudz helgē i hiemeris-~~
~~ge ath bede faare off vñle syndige mē-~~
~~niste til alsommectiste gud fader ath~~
~~han formedelst din bøn vil giffue off~~
~~sundhed oc kærthed oc beskerme off~~
~~fra alle waare fiender synlige oc vñynli-~~
~~ge oc stadfeste off i dē hellige tro oc~~
~~gøre off euige salige mñ sig som er tre-~~
~~foldig i personer oc en leffuēdiss gud~~
~~til euigtiid. Amen. Vñ skulle loffue~~
~~oc velsigne gud. Oc tacke oc ere han~~
nwm altiid. Iomfru maria met sin

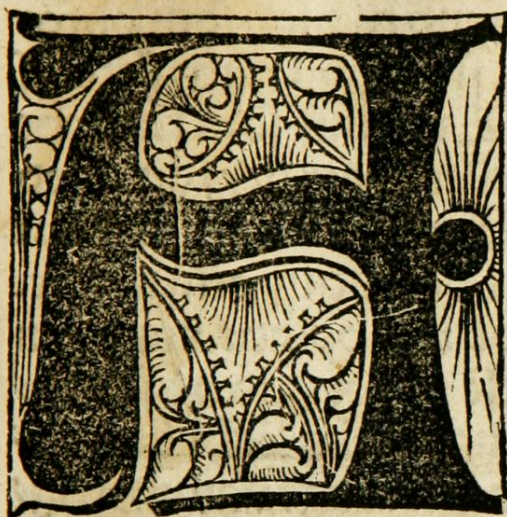
milde sō
Ad

gud alsom
Rex crist

omst
Dmaria
Ad te l

milde sön velsigne off alle. Amen.
Ad tertiam. Til Terss.

De Maria
gratia. O al
deruelligste
gud verdiss
ath komme
migh til hi
elp. O herre
kō snarlige
Heder oc e
re. L offuer

gud alsomectiste. Vmptus.
Rex criste clementissime tu corda.

Alder mildeste kōge bewa
re waare hierter fra dōdes
lighe synder O menniskess
frellere. O maria naadenss
oc misfunder moder. Añia.
O maria wii fly alle til dig. Psalm.
Ad te leuavi oculos meos.

L c viij

Dudh som er herre offuer
hiemmel och iord iegh set/
ter fuld kōmelige myth hob
oc synd til digh som opfor
til hiemels oc sider hoss gudz faderess
høgre hond. Ligeruiss som fattighe
tienere drēge eller mōer der fortōned
hassue deriss herzer eller fruer se ydmi
gelige til dem bedendiss om naade.
Saa skulle oc wii oplade vor øgen
mod hiemmelē til vor gud oc skabe/
re och begere naade saa lēghe han rø/
riss aff syn vbegribelige barmhertig/
hed och forlader oss wore synder.
O herre mis künde dig offuer oss thii
at wii ere megeth verstiggelige i din
asyn faare wore store synder skyld so
wii bedressuit hassue met høgferdig
hed gerighed oc vstythēh. Heder oc
ere. Nil ma. ps. Nisi q̄a dñs
Magde dē alsommectiste gud
icke besterned oss tha hab/
de waare fiender diefflene

och ot
dræbe
bruge
onstiff
forderff
liff bew
grime p
snarige
vand løb
te gud
te offuer
plau. Lo
sommecti
forderff
frelste
aff det
ge fra o
dom for
kens sal
ge glade
te künde
alsomme
mel oc io

och onde menniske forderffuith och
 dræbeth off. Den tid onde menniske
 brugede saadan deriff grumhed oc
 onskaff mod off: tha hagde de plath
 forderffuit off hagde icke gud serdes
 liff bewaret off. Den gresellighe och
 grume pine som de gjorde off hwen
 snarlige forsvand som eth hastigth
 vand løb effther en stor regn. Hagde
 icke gud hulpeth off tha hagde wii ic
 ke offuer vondet saadon swar pine oc
 plau. Loff heder och ere vare dē al
 sommectiste gud sō lod off icke plath
 forderffuiff aff dē. Vaare siele vore
 frelste fra dem som en full der slipper
 aff det ned han fangiff med. De to
 ge fra off verdens løst glæde oc rig
 dom som plæge at behindre mennis
 kens salighed dii finge wii den eu
 ge glæde i hiemerige. Inthed mennis
 ke kunde beuare off fra dem men dē
 alsommectiste gud som skapte hiem
 mel oc iord frelste off mildelighe fra

D d

deriff ondscaff. Heder oc ere. Hilla
maria. ps. Qui cōfidunt in domino.

Der som stadelige hassue des
riff hob til gud alsommecti
sthe i deriff modgag De ere
ligeruiss som eth fast slot so
stonder paa eth høgt biergh som en
gen kan offueruinde Gode menniske
hassue hiemerigiss herskab til deriff
bestermelse paa alle sider. Den alsom
mectiste gud er oc altiid hoss dem ath
beuare dem ewindelighe. Han lader
icke onde meniske for lenghe hassue
macth offuer sine tienere ath de ey
skulle falde i miss hob eller i synden
met dem. O gud giff retuise oc dig
delige menniske hugsualelse her paa
iorden och deth ewindelige liff effter
døden Onde oc vmilde meniske som
altiid syndelige lessue de bliffue for
dømede met dissuelen til ewig tiidh
Gode meniske som effter fulde gudz
vilge de fonge euig ro oc salighed.

Heder
ria m
ness re
thi be
nisse.

T

dertil er
hass an
nisse. V
Risso. D
moder
forob
off di
ner for
timmer
fader oc
ste i ofu
alti re
beret
leuende

Heder oc ære. Hyl maria. Añ. O ma-
ria wii fly alle till dig dyn naade lig-
ness ved alsom dyrebareste smørelse
thii hedre oc elste dig alle cristne mē-
niske. Capitulum. Ab initio.

IEgh vor forsynet aff hellig
trefoldighed aff første vðess
begidelse ath ieg søde skulle
gudz søn Nu er ieg gudz mo-
der til euig tiid oc altiid tiener faare
hæss ansiet oc beder faare syndige mē-
niske. Vii tacke dig gud als omectiste
Rñso. Alderhelligste iōfru ma. gudz
moder hør dine fattige tieneriss bøn
sø robe til dig. Alderhelligste Oc sed
off dē naade aff hēmele sø dñr hæss
uer foruerffuit off. Hordyne fattige
tieneriss bøn. Heder oc ere vere gud
fader oc søn oc dē helliād Alderhellig
ste iōfru O hellige gudz moder maria
altiid ren iomfru bed faare off til vor
herre ihu xpm dyn velsignede søn O
leuende gudz søn hør myn bøn.

D d ij

Collecta. Deus qui de beate marie.

O Gud fader som lod dyn be-
nedide søn anāme mādum
aff iomfrw Mariess rene
liff effter Gabriellis engell
bebudelse. Vnd oss dine fattige yd-
myge tienere som sandelige tro at hū
er gudz moder ath wi i mwe fonge
hielp octrøst aff dig for hendiss bøn
skyld Amen. wi ville gerne loffe god.
Iomfru maria met sin milde søn.
Velsigne oss. Amen.

Ad sextam.

Til sext.

De maria Hill
Maria
fulldh
meth na
ade her
rē er met
digh.

O als o
mectiste
gud ver

diss at komme mig til hielp. O herre
kom snarlige. Heder oc erā. Loffuer
gud als o mectiste. Rex xpe clemētissi
me tu corda.

O Aldermildeste konge beua
re vaare hierter fra dødeli
ghe synder. O menniskens
frelser. O maria naadēss oc
miskūdhedz moder. Antiphona.
O maria dw bleff en ren iomfrw.
Psalmus. In cōuertēdo dominus
captiuitatem.

D d iij

DEn tiid the alsonnæctiste
gud igenløfde mennifken
mz syn haarde død oc pine
tha finge mennifkene stor
glæde och hob til den ewige falighed.
Thii loffue wii alle glædelige gudh
baade aff hw oc hierte. Nange onde
mennifke ouendis til gud naar de fe
at han forlader andre deriff fynder
oc fige. Ohwor mild er gud fom faa
forlader mennifken deriff fyndh och
giffuer dem den ewighe falighed.
Det er stor naade aff gud ath han
fkyll off fra faadā sorg oc drøuelſe oc
opfulder vaare hierter mz stor glæde o
gud tag off f narlige aff dēne vſle ver
den oc kom off til hielp fom eth mild
fynden var ther borth driffuer froſt
oc kuld oc giffuer verme grøde och
fructſommelighedh. Two fom gør
miſkündelige gerninger oc begræder
fine fynder och lider tormodelige ver
densſ modgang fom forgengelig er.

Han skal fonge den ewige løn och
 glæde i hiemerige som v endeligh er.
 O gud dine vëner lede her paa iordē
 verdenss modgang oc hulle dine bus-
 dord. Thii vilt du effter deriss død
 giffue dem twsind flod løn i hieme-
 rigiss rige for deriss gode gerninger.
 Neder oc era. Hil maria. Psalmus.
A Den gudh (Nisi q̄a dñs.
 alsommectiste giffuer men-
 nisten den helliandz naade
 til at forstonde dhz m̄z som
 sigiss i dē hellige kirke. Tha arbeyde
 de forfengelise som dē skal lære sie oc
 prædicke gudz ord. Vden den alsom-
 mectiste gud foruarer mēnistess siel:
 oc dē hellige kirke: tha vage de forgef-
 uiss som dē beuare skulde. Thet er
 ether forfegeligt ati acthe at kōme til
 hiemerige vdē met ydmighed: oc tor-
 modighed i verdess modgang. Thii
 ath Cristus ihesus vor her paa iordē
 alsom ydmygest oc tormodigst.

D d iij

Naar gudelige menniske dø her aff
verdē och komme til hiemerige. Daa
sige gudz engle seer her kōme de som
igenløssde ere aff ihesu cristo iomfwo
mariess liffuiss fruct. Apostele oc an
dre helgen som sagde gudz ord her i
verden de waare mod den hellighe
cristelighe troess fiender som huasse
skud ther skiudis aff stercke buer hel
lig er den som lessuer gudfryctelighe
her paa iordē thi hā skal aldrig bliff
ue offuer vonden aff diefflene.

Neder oc ere. Hil ma. ps. Sti oēs ā.

Des skulle fonge dē euige sa
lighed som ere gudfrycten
de oc lessue effter hanss vil
ghe. O dw menniske som
rædiss gud oc holder hāss budord du
est salig her i verdē oc fonger sidē den
euige glæde. Den helliād; naade och
visdō som gud haffuer digh wont skal
være i dit hierte som eth fructsommes
ligt vintre at du der miz lære kāt andre

menniske gudz budord. Som oc sidē
 frandeliss lære kēde andre menniske
 gudz wilge oc den hellige tro thii ath
 huer skal fonge lōn faare sit arbeyde
 Du menniske som fricter gud saas
 dan lōn fonger du som her effter fōl
 ger. Den alsommectiste gud skal vel
 signe oc giffue digh lycksalighed her
 paa iorden och effter dyn død skal
 du komme til hiemerigiss rige at be
 see den hellig trefoldighedz clare an
 sict. Och alt hiemerigiss selskaff blāt
 huilke du kēde skal dē som du kēde
 gudz budord her i verden. Heder oc
 ere. Hil maria. aña. O iomfru maria
 blant alle iomfrwer vost du besyn
 derlige velsignet fordi ath wii bleue
 alle frelste aff din lissuis fruct.

Capitulū. Iomfru maria sagde.

I Eg hagde tuene leffnit her
 paa iordē først actede ieg oc
 besindede dē hellig trefoldig
 hed oc de ting som i hieme

D d v

rige vor sidē giorē ieg mis kūdellige ger
ninger m̃z fattige menniske aff myn
fornue oc leffde rolige fra verdēss for
fengelighed nu er ieg mechtig i hieme
rige oc seer gudz clare ansit til euig ti
id. Loffuit vere gudh. R̃ñsonū. O hel
ligste iōfrw maria gudz moder. Sō
altid er en ren iomfrw. O helligste
Bed faare off til din benedide sōn
ihesum cristū. Som altidh er ren iō
fru. Heder oc era vere gud fader oc
sōn oc den helliand. O helligste iom
fru. O maria dw bleffst en kyst iom
fru effter dw hadde fød ihesum dyn
enesthe sōn. O gudz moder bed faa
re off til hannw. O herre hør myn
Der herre gud (bøn. Collec.
som gaff menniskens kōn
den ewighe salighed til lōn
faare det foster som iom
nariess fructsommelighe iōfrw
a fødte her til verden. Vi bede
dig idmygelē at dw lader off fornē

me ath hwn nro beder faare off i hēs
melen: for medelst den wi finge ihes
sum vor frelsere til verden som leffuer
och regnerer met dig til ewig tiid. A.
Jomfru maria m3 sin milde sön vel
signe off alle. Amen.

Ad nonam. Til Non.

De ma
ria. gra
tia. O al
sommec
tiste gud
verdis at
komme
migh til
hielp. O
herre kō
snarlige.

Neder och ere vere gud fader och gu
d3 sön och gud den helliād. Alleluia.
Loffuer gud alsommectiste.

D. d vi

O Alder mildeste konge bewar
re vore hierter fra dødelige
synder. O menniskess frel-
sere. O maria nadess oc mis-
kundhedz moder. añ. O maria syonss
daather. Psalm⁹. Sepe expugnaue.

O Gud siden først iegh lærde
attiene och frycte dig daa
haffue diefflene swarlighe
fristed mig. Men de haffue
icke offuer vondet mig. En dog at
de haffue daglise for øgedh deriss onf-
kaff mod mig oc kastet migh mange
fristelser paa. Dwilke ieg kunde enge-
lediss vndkønz aff min egen mact el-
ler styrcke hagde icke gudz retuisshed
oc milhed serdeliss beskermet mig sō
ned tricket alle høfferdige dieffle sō
altid hade mēniskens nature. O her-
re gud lad deriss mact snarlige forsa-
re som græss ther voxer paa noget tag
och borth visner sō deth moess och
engen thz beuarer thi ther kan engen.

fruct
tele oc
velsigne
thi at d
banned
være gud
De prof

vere velu
oc begen
at dro
delige
retuis
lig til a
lige fri
uer ieg
misfun
lige til d
beliand
delige. A

fruct komme aff. Dyne hellige apos-
tele oc andre gode helgen gaffue engē
velsignelse ossuer de vmilde dieffle
thii at de vore dess vuerdige och for-
bannede til ewig tiid. Heder oc ære
vere gud fader. Hil maria. ps.
De profundis clamaui ad te domine.

D Herre gud ieg rober til dig
inderlige aff alt myt hierte
Thii verdiss til ath høre
myn bøn. Lad dine ørn
vere veluillige til at anāme myn røst
oc begerelse. Derwige gud er det saa
at dw icke forlade vilt synderne mild-
delige tha kã engē taale dyn guddøss
retuished. Dw est mild oc misfunden-
lig til at forlade synderne som dē hel-
lige skriftt beuiser om dig. Thii hass-
uer ieg lenge bidet effter din nade oc
misfundenhed. Min siel haabes stades-
lige til din søn ihesum cristum oc den
heliiand som regnerer met dig ewin-
delige. Alle cristne mēniske skulle ha-

D d vij

abess til gud deriss skabere fra deriss
bardō oc til de dō sfordi all nade oc
mēis kēss salighed oc syndsenss for
ladelse er all eneste hōss hannom.

Dan frelser alle sine tienere fra dē eu
ge pine och forlader dē alle deriss syn
der. Heder oc are. Hilt maria. ps.
Domine non est exaltatū cor meum.

Kong David sagde.

DHerre gud alligeuel at du
hassuer gissuit migh stor na
ade visdom oc rigdom miz
verdenss mact och velde da
hassuer ieg icke hōgferdet mig der aff
Jegh vilde icke kaldess der fore mech
tig eller lossuiss aff mennis kē thū ieg
hagde det icke aff mig selff. Er deth
saa at ieg hassuer hōgferdeth mig aff
samme dine gassuer oc velgerninger.
Da heffne det paa mig haardeligen
och tag fra mig all myn inact valde
oc rigdom oc pine mig ligeruiss som
eth spæt barn det twīgiss naar det ta

giff fra sin moderff bryst oc dør aff
hunger. Alle cristne menniske skulle
ydmyge dem faare gud oc bekende at
de inthz haffue aff dem selffue. Och
tacke hannwm for altingh. Och tro
fulkømelige at de skulle fonge ewigh
glæde met hannwm ewindelige.

Neder oc ere. Hvil maria. Añ. O ma-
ria syons daather du est deylig och
fauer: sterck och v offuerdeligh sō en
megtig stridz hære. Capitulum.

I Eg haffuer min omgēgelse
met alle ydmyge oc høuelste
menniske her paa iorden.

Oc de skulle erffue hieineris
giff rige m̃z gud oc Adyn varelse er
blāt alle helgē i hēmele. Vii tacke gud
Rñso. O maria du bleffst en kyske iōs-
fru effter du hagde fød ihm din enes-
ste søn. O gudz moder bed faare off-
til hannwm du bleffst en kyske iōsfru
Neder oc ære vere gud fader och søn
oc den helliand. O maria du bleffst.

D d viij

O helligste gudsmoder Maria bed
for oss. Ath wii mæc worde verdighe
til at fonge dē salighed gud haffuer
loffuit oss O herre hør min bøn. Col.

O Herre gud forladh oss dine
fattighe tienere alle vaare
synder och tillad. Ath wii
som icke kude bliffue bøn/
hørde mæc digh for wor eghē verskyldh
mæc bliffue salighe faare dyn sønss
moderss mariess bøn skyldh. Amen.
Dii skulle loffue och velsigne gudh
Jomfræ maria meth din milde søn
velsigne oss alle. Amen.

Ad vesp̄as. Til afften sang.

moder Maria
 i mine vordē verd
 i salighed gud haff
 ere hør min bøn. L
 e gud forladh oss di
 ghe tiener alle v
 r och tillad. Ath
 ickē kude bliffue b
 for wor eghe v
 alighe faare dyn
 ff bøn ftyldh. Am
 ue och velsigne g
 meth din milde
 Amen.

Til afften sang

De ma
 ria. Vill
 maria fu
 ldh meth
 naade he
 rre er met
 digh. O
 als omec
 tiste gud
 verdiss at
 kome mi

gh til hielp. O herre kom snarlige ath
 trøste mig. Heder och are vere gudh
 fader oc sön oc den helliād. Som ves
 ret. Loffuer gud alsommectiste. añia.
 O hellige moder maria. Psalmus.
 Dixit dominus domino meo.

Alsommectisthe gudh fader
 sagde til gudz sön sid hoss
 min högrehondh dro skalt
 haue mact ath dømme alle
 dyne vuenner som ickē ville verkenz
 de dig at være deriss gud och skabere

E e

ligemectig met mig i guddōmē Dw
skalt anāme mādom oc din guddō/
melige mact skall obēbariss i iherlm
aff dyn predickē oc iertegen. Och der
skalt du hedriß oc eriss for en veldig
gud mit blāt dyne vuēner. Dw haff/
uer varet met mig aff første begyndel
se i guddōmē ewighed dw vost och
miz mig en begyndelse til al dē clarhed
ac glæde som alle helgē nu haffue i ihe
merige ieg skickede før ieg skapte hē/
mel iord eller noget andet creatur ath
du anāme skulle mandom aff iom/
fru mariess kyske liff. Jeg sagde ret
sandhedz ord som icke kunde til bage
driffuiss. Dw skall begynde thz ny te
stamente som ware skal ewindelige.
Thii ath dith benedide legeme meth
kødh och blodh skal her effter offres
i Kirken paa altered for menniskens
salighedz skyldh. Och der skall icke
slactess eller brendiss vskellighe crea/
tur som føre giordiss i det gāble testa

mente. Bud fader skall giffue ewigh
forbandelse offuer de vmildhe høff /
dinghe som pinthe och dømde haff
søn til døde. Sō lærde oc predickede
den cristelige tro och nedh slo affgu
derne som fōr besueghe menniske
fra dē rætthe salighedh. Cristus ihe
sus led stor forsmædelse her i verden
paa mandommenss vegne: thii sider
han nw ærefuld oc mechtig i den alder
høgste hiemerigiss trone til ewig tiid.
Heder oc ere. Vil maria fuld met na
ade. Psalmus. Laudate pueri
dominum.

Domyge: milde oc gudeli
ge menniske loffuer gud si
gēdiss Velsignet vare gud
fader: gud søn: oc gud dē
helliand aff alle mēniske emen de leff
ue her i verdē oc siden til ewig tiid.
Loffuit oc hedrer vere gudz benedi
de naffn offuer all verdē aff alle crea
tur som i hiemerige oc iøderige ere.

E e ij

Two er dē som ligness kan ved gud
som alting skapte oc sider øverst in
hiemerigiss trone. Han haffuer syn
boligh i alle helgen oc engle i hiemeri
ge oc sammelediss i alle gode mennis
kess hiertherher paa iorden. Inthz kã
skyless for hannwm huerkē i hemme
len eller paa iorden. Two er saa mild
oc miskundelig som gud alsonnec
tiste er. Han forlod icke mēiskene sō
fordressne vore aff paradiss for syn
den skyld. Men frelste den aff helue
diss pine oc forlod dē deriss synder.
Siden opførde han dem met sig til
hiemerige och sette dem i de ni engle
foor. Han gjorde den hellighe kircke
fructsommelig som før wor vissen oc
vnyttelig saa at vtalige nw rēsis i hēde
aff deriss synder met dob oc scriffte
maall och bliffue sidē ihesu xpi bøn
til euig tiid. Neder och ære. Vil ma
ria. Psalmus. Letatus sum in
hūis que dicta sunt mihi.

The
le
de

For hw oc
medid di
de verdige
haffue deri
at de mue
ydelige se
til euig tiid.
thz gamble
telighe leff
farne til h
nedide na
ere sticker
dom met
dag offue
menis fe
han vil vn
som er i
fattiss so
al vell øst

I Eg er glad at iegh haffuer
hørt aff gudz ord at wii skul
le gonge aff denne verdē til
det euige hiemmerigiss rige.

Vor hær oc hierte er at wii mæne kom
me diid dii det er besat oc prydet mæ
de verdige clare engle oc alle helgē sō
haffue deriss glæde oc salighed i det
at de mæ bliffue hoss deriss gud oc
ydelige se hanss alder clariste ansict
til euig tiid. Gode mæniskē baade aff
thz gamble och ny testamēte som ret
telighe leffde her paa iorden ere op
farne til hānw m ath loffue hanss be
nedide naffn ewindelige deriss sæde
ere skickede i hēmelē oc de skulle side
dom meth hānw m paa den yderste
dag offuer leffuendiss oc døde. D alle
mæniskē beder ydmigelige til gud at
han vil vnde ether den glæde oc fred
som er i hiemmerige. Dem kan inthz
fattiss som komme diidh thii ther er
al velløst oc salighed. O gudz stad

E e iij

hiemerige alle dyne indbiggere haff-
ue ro och lise i digh thii gud din herre
oc bestermere giffuer dem alle rüde-
lighe aff syn guddömelige godhed til
ewig tiid. O gud iegh haffuer bedeth
faare alle myne venner oc ieffn cristen
om den ewindelige glede oc salighed
at deriss siele settiss inwe i hiemerige
dig til ære ewindelige. Heder oc ære.
Añ. Jomfru maria er optagen til dē
ouerste hiemel som gud sider selff vdi
Heder oc ere. Hil maria. Nisi q̃a dñs
Den gud alsömectiste giff-
uer mennisten den helliādz
naade til at forstonde dñs
mz som sigis i den hellige kir-
ke. Tha arbeyde de forfengelige som
dē skal lære sye oc prædicke gudz ord.
Vden den alsommectiste gud forua-
rer menniskess siel: oc dē hellige kirke:
tha vage de forgefuiß som dē beuare
skalde. Thet er ether forfengeligt at i
acthe at komme til hiemerige vde met

ydmyghet
modgang
vorher pa
tomodig
kedø her a
merige. I
komme de
su cristo iō
Apostlene
gudz ord h
den hellig
som huasse
te buer hell
fryctelighe
aldrig blif
lene. Der
Lauda il

ctiste gu

ydmighed : oc tornodighet i verðess
 modgang. Thii ath cristus Ihesus
 vor her paa iorden alsom ydmyst oc
 tornodigst. Naar gudelige mennis-
 ke dø her aff verden och kōne til hie-
 merige. Daa sige gudz engle seer her
 kōme de som igenløssde ere aff ihe-
 su cristo iōfrw mariess lifsuiss fruct.
 Apostlene och andre helgē som sagde
 gudz ord her i verden de waare mod
 den hellighe cristelighe troess fiender
 som huasse skud thet skudiss aff ster-
 ke buer hellig er den som leffuer gud-
 fryctelighe her paa iordē thii han skal
 aldrig bliffue offuer vondē aff dieff-
 lene. Heder oc ere. Vil maria. ps.
 Lauda iherusalem dominum.

Du hellige kircke alle crist-
 ne menniskess samfund :
 loffue predicke och hedre
 obenbarlige den alsomme-
 ctiste gud dyn gud och skabere.
 E e iiii

Thi han haffuer stad fest oc krafftig
giord den hellige skriff. Han vil hel
lig gøre alle som tage dob oc cristedø
och rettelige holde dē cristelige tro. D
alle cristne mēiske loffuer den alsom
mectiste gud ydmygelige som haffuer
vnt oc giffuit fred oc rolighed i dē cri
stelige tro. Effter den store plaue pi
ne oc forfølgelse som hans verdige
apostele och helgene lede først i dē hel
lighe kirkes begyndelse. I huilke nu
daglige offress haff verdigste legeme
for mēiskens salighed. Gudh haff
uer ladet kundgiord thet hellige ewā
gelium offuer all verden aff huilket
off læress vor siels salighed. O men
niske hedre din gud oc skabere thi
han vil gerne forlade digh alle dyne
synder. Och gøre din siel saa hvid so
en snee oc bort driffue alle dine vuen
ner som aske bort blæser for en storm
Han vil fordømme alle onde genuor
dige menniske som engen kerlighed

haffue til
farisskall
liff. Och d
som en sult
en myndt
sende sin se
mennisker
tro oc gaff
ter oc opter
och bort dre
menniske b
de som skell
bliffue yder
at kende de
dellige stri
onde oc of
lessue effte
ge icke saa
delse. Hed
ria. an. De
som frubie
off til Jhe

haffue til hānw. At deriff siele for
 fariff skulle strax de gōghe aff deriff
 liff. Och dieffuelen dem anāme skall
 som en sulten hwnnd snarlighe sluger
 en mwndbid brød. Gud fader vds
 sende sin søn til werden at omuende
 mennisken fra dieffuelē oc deriff vās
 tro oc gaff dē den helliād i deriff hier
 ter oc optende dem til syn kerlighed
 och bort drest dieffuelen. Alle cristne
 menniske bør at loffue gud thii ath
 de som skellighe leffue her paa iorden
 bliffue ydermere opliusde en andre
 at kende deriff gud oc forstonde den
 dellige skriff dem til salighed. Men
 onde oc offuerdadige menniske som
 leffue effter legemess begerelse de fon
 ge ickē saadā naade eller vnderston
 delse. Heder oc ære vere gud. Vil ma
 ria. añ. O hellige moder oc vbefrēcte
 somfru hiemerigiss drotning bed for
 oss til Ihesum cristum.

Capitulum.

E e v

D Maria hellig est du som
fru som barst gudz søn vers
denss skabere. Du fødte
de sø dig skapte oc bleffst
alligeuel en ren iøfru til euig tiid gud
vere loffuid. Rñsonū. O iøfru maria
ihesu. cristi alder keriste brud som er
en opriidelse oc kosterinde til alle dyg
der och ære kom oss arme menniske
till hielp. Trøste alle sø idelighe kalle
paa dig. Versus. O alderhelligste iø
fru wii bediss hielp aff dig thii ath
wii neder tryckiss aff waare synderss
suarhed. Trøste alle dem. Heder oc
ære vere gud fader oc søn och den hel
liand. Trøste alle dem. .Ympnus.

Ill maria (Aue maris stel.
ihesu cristi milde moder sø
kalliss haffsenss stierne du
est en ren iomfru til euig tiid
och en port for medelst huilken syndi
ghe mēniske ind gonge skulle i det he
melske paradiss. O maria som ydmi

gelige an
sen methu
till vor salig
eth renligt
fru maria l
giff oss vnd
ue været for
driff nu vo
uerffe oss af
notteligest b
fru Maria
ihesu Cristi
hannum som
redin søn.
il anamme
maria alde
mild oc yd
stetl off nu
off hoveske
du altiit e
oc bequemi
ret vey i gen
den. Ath

gelige anāmede gabrielis enghels hilz
 sen met huilken dw omuēde ewess ve
 till vor salighed stadfesthe off nw i
 eth renligt oc roligt lessnid. O iom/
 fru maria løss vaare synderiss bond oc
 giff off vnderstōdelse som lēghe haffz
 ue varet forblindede i syndē. Oc bort
 driff nw vor sorg och drøvelse. Ifor/
 uerffe off aff dyn søn alth thz off er
 nytteligest baade til liff oc siel. O iō
 frw Maria lad nw kende at dw est
 ihesu Cristi moder oc bed for off til
 hannum som ville verdiss til ath vā/
 re din søn. At han nu for din skyld
 vil ananune vor bøn oc begerelse. O
 maria alder eneste iōfru och moder.
 mild oc ydmigh offuer alle creatur
 skyl off nu ved vaare synder oc gør
 off høueske kyske oc ydmyge som
 dw altiid er. Biff off oc et got
 oc bequiemmeligt lessnit oc sticke off
 ret vey i gennem denne syndige ver/
 den. Ath wii effter detthe sorgen
 E e vi

gelige liff mæ se dyn benedide søn
ihesum cristū oc glædiss met hannū
euindelighe. Loff vare gud fader.
Heder och ære vere gud søn och den
verdige helliand som ere trefoldige i
personer oc en euig gud amē. Versus.
O maria du bleffst en kysk iōfru eff-
ter du hagde fød ihesum din eneste
søn. O gudz moder bedh for oss til
hænnem. An. O hellige iōfru maria.

Dette effter screffne Lanticū dic-
tede oc gjorde Jomfru Maria selff.
Den tiid hun hagde vndfonget i sin
gudz søn. Da sagde hun till sin fenc-
ke sanctam Elizabeth. Magnificat
anima mea dominum.

Min siel hær oc hierte loffue
den alsømetiste gud myn
skabere som iegh nær vnd-
fonget hæffuer. Alle myne
sind glædiss ved myn gud och fælsere
ffor di han saa naadelige til mi hær syn

ydmyge tienerinde. Thii siige alle cris-
 stne menniske migh ath vare salig oc
 hellig faare ieg fødte ihm gudz søn.
 Gud som haffuer macth offuer altig
 gjorde store vnderlige ierteghen mod
 migh. Och myn søns naffn er sande-
 lighe helligth. Hans naade oc mis-
 kundhed er offuer alle menniske som
 nw er oc veret haffuer och kōme skall
 serderliss offuer dē som kērlighe fryc-
 the hannwm. Han tede syn guddōss
 mectighed dē tiidh hā paa i øue blick
 nedh skōdh aff hiēmelen til heluediss
 affgrund de høgferdige dieffle. Och
 ophøgde andre ydmyghe engle i de-
 riss stedh Hāfordress oc vnder tryc-
 the hofferdighe iøder och phariseer
 aff deriss mact oc velde oc ophøgde
 ydmyghe hednynger i den hellige kir-
 ke. Han opfyllde met dē verdige hel-
 liand enfoldige menniske som begæ-
 rede at lessue retferdige. Men dē som
 hofferdige och kloge waare paa ver-

 E e vii

denſſ vegne dem gaff han enghē viſſ
dō til at ſonge dē euige ſalighed meth
Gode gudelighe mēniſke ſom hobe
diſſ til den naade oc miſkūd der gud
tilforn dē loſſuith hagde. De ſinghe
nu ihesum deriſſ frēlere aff deriſſ e
gen ſlecth ſom abrahā och andre helli
ge profether och patriarcher ſpaade i
verdenns fōrſte begyndelſe. Neder oc
ære vere gud fader och ſōn oc dē hel
liād. O herre hor myn bōn. Collecta.

O Alſommetiſte (Lōcede.
gudh vor herre och ſkabere
giſſ off ſundhed och kars
hed til liſſ oc ſiel oc tillad
ath wi ſommedelſt iōfru mariēſſ bōn
mue frēleſſ fra denne verdenns mod
gong oc ſorg ſom wi her haſſue oc fō
ge dē euige glāde i hiemerige fformē
delſt den ſom komme ſkal at forklare
verden met ilden oc dōmme leuēdiſſ
oc dōde. Amen. Bñdicamus dño.
Vi ſkulle loſſue gud. Och tacke hās

nuom alti
Jomfru n
velſigne of

Ac

L

Neder oc
mettiſte.
glige hōgt
Dement

nwm altiud. Nos cum prole pla.
Jomfru maria met syn milde sön
velsigne off alle. Amen.

Ad Completorium.

Till Nath sangh.

De ma-
ria gra-
cia. Til
Maria.
O als ö
megtis-
the gud
verdiss
at kom-
me mig
til hielp

Neder oc ere. Loffuer gud alsom-
mectiste. Antiphona. Vii skulle da-
glige högtidelige are. Psalmus.

Memento domine dauid: et omnis.

E e viij

O Aldermectiste gud i hwar
dyn ydmyge tienere dauid
och haff tormodighet met
huilken han offuer vād dieff
uelen och den hellige kirkiss fiender.
Han gjorde wor herre eth stadigth
loffte Och iette fulkomelige at holde
deth her effter følger (Sigendis)
Jegh skall foruare mig faare hoffer/
dighed offuerflodighed ledye vlysk/
hed oc andre dødelige synder. At ieg
maa bliffue vnderuisth aff hiemmes/
len i huad by eller stad cristus ihesus
skall fødiss vdi. Oc i huad lād haff
mesthe omghēghelse vare skall. (Si/
den sagde Kongh dauid) Nu haff/
uer den helliand obenbaret migh ath
gudz sön skall fødiss vdi betlehem.
Oc i iødelād skall hanss meste om/
ghengelse vare oc der skall han oben/
bare mange syne vnderlige guddøff
gerninger oc iertegen. Vii alle cristne
mēiske skulle haffue ydelig tilflucth

till den h
till gud
der. Vii
te ths he
er vor her
til hieme
døde oc
nemenn
Diss kirk
den hellia
oc klarige
At gode n
ondelig gl
ropte til g
mellste be
re hør my
sön hiid t
sön (Bu
skulle blif
digh tilfo
eneste sön
en klar ior
bliffue to

til den hellige kirke oc inderlige bede
 till gud at hā vil forlade oss vaare syn
 der. Vii skulle oc kerlige høre oc merc
 ke thz hellige ewangeliū oc lest som
 er vor herriss fodsport oc wor rette vey
 til hiemerige. O gud som opstod aff
 døde oc for til hiemels lad alle crist
 ne menniske diid komme effter dig.
 Biff kirckenss prelater oc alt klerkeri
 den helliādz naade at lessue retuillige
 oc klarlige vdrycke den hellige scrifft.
 At gode mēniske der aff nwe fonge
 ondelig glede oc hugsualelse. Dauid
 ropte til gud fader oc sagde. O hiem
 melske herre ieg er din ydmyge tiene
 re hør myn bøn oc send din benedide
 søn hiid til verdē at frelse mēnisken
 kōn (Gud fader suarede) Dine ord
 skulle bliffue fuld kommede som ieg
 digh tilfom loffuit haffuer Thii min
 eneste søn skall anamme mādōm aff
 en klar iomfru i din slecth och siden
 bliffue konge offuer israelss folck och
 J f

offuer all verden. Er det saa ath dine
sønner och deriss afføde holde myne
budord som pfeterne dē lære tha skul
le de fōge dit rige effter dig oc icke vd
driffuis. Jeg hassuer vduald gode cri
stne menniske hiexter til myn bolig.
Oc vill gøre dem til hiemerigiss rette
arffuinge met mig aff myn barmher
tighed oc icke for deriss verdskyld.
Bud fader sagde. Jeg skal oc hassue
myn bolig i den hellige kirke til ewig
tiid. Thii ath myn søn hende beuide
skal met sit benedide blod oc haarde
død oc pine. Jeg skal velsigne dē hel
lighe kircke effter myn sønss opfarelse.
Och hugsuale oc vederquege alle go
de mēiske som aandelige fattige ere
met thz hiemelske brød ihu cristi vdi
ge legeme. Ten hellige kirckiss prelater
oc klerkeri oc andre aandelige psoner
som skellige leffue. De skulle fonge
mangfoldeligh glæde oc hugsualelse
aff den verdige helliad. Jeg skal ned

sende mi
frelse met
hassuer be
are hant
tista. Ath
misse som
der solens
ewigh don
hant ruer
der oc and
guddom
stinne ouer
ocere. p
qua iocum

S

gong til
dig to. L
dell til bi
smurdes
se paaba

sende myn enesthe søn til verden at
frelse mennisken fra dieffuelen. Jeg
haffuer beredth et helligt sendebud fa-
are hannom som er sancti hanss bap-
tista. Ath han skal bebude hæss tilf-
melse som en morgen sticane der bety-
der solenss oprindelse. Jeg skal giffue
euigh dom pine och skendsell offuer
hanss vuenner som er genuordige i-
der oc andre onde menniske. oc min
guddommelige klarhed oc ære skal
skinne ouer hānū til euig tid. Neder
oc ere. ps. Ecce quam bonum et
quā iocundum.

S Er huor goth glædeligt oc
nytteligt det er at alle crist-
ne menniske som ære aande-
lige sysken haffue god om-
gong til sammē oc leffue alle i en sta-
dig tro. Ligeruiss sō dē tiid. Aron vi-
dess til biscop i det gāle testamēte Oc
smurdes m̄z alder direbarste smørel-
se paa hanss hoffuit som siden neder

ff f ij

rand offuer hanss ansict och lemmer
Saa kom nu den helliand i detthe
ny testemete først offuer cristū ihesū
som er hoffuit for den hellige kirke.
Oc siden offuer hanss apostel oc hel/
gen som are hanss lemer. Gudz naa/
de som føre gaffs de som leffde effter
moisi low. Nun giffuiss nu alle i den
hellige kirke som leffue effter gudz bu/
dord. Thi ath de alsommectiste gud
haffuer det nu saa sticket at alle mē/
niske skulle der anāme den hellig tro
oc siden fonge de ewige salighed ba/
ade till liff oc siel. Heder oc ere. Hil
maria. ps. Ecce nunc bñdicite dño.
O I alle gudz tienere som frel/
ste ere met ihesu cristi død
oc pine lossuer oc hedrer de
hellig trefoldighed. O i al/
le kirkens aandelighe personer oplas/
der etherss hierte oc røst oc hedrer oc
ærer ihesum cristū all verdess frelsere
met degligt loss oc song. Gud som

skapte h
baade aa
ue off sin
oc ere. Nu
glige glad
are. Jom
hun vill be
cristum.

A

frumaria of
Dii ville ta
nus tuas d
vore siele oc
heder oc be
off igenl of
Dionfrun
gud fader se
Dionfrun
ifit port

skapte hiemel oc iord oc alle creatur
baade aandelighe och legemelige giff
ue oss sin naade oc velsignelse. Heder
oc ere. Vil maria. añ. Vii skulle da/
glige gladelige høgtidelige hedre oc
ære. Iomfru mariess hufommelse at
hun vill bede faare oss til sin søn ibm
cristum. Capitulum.

M Ange hellige iomfruer sin/
ge de helliandz naade mæg
foldelighe her paa iorden.

Men dw alderhelligste iom
fru maria offuer gick dem alle sammē
Vii ville tacke gud. Rñsorū. In ma/
nus tuas dñe. O iofru maria befale
vore siele oc liff i din alderkeriste søns
hēder oc bestermelse. Versus. Som
oss igenløfde fra den grūme dieffuel.
O iomfru maria. Heder oc ære vere
gud fader søn och den helliand.
O iomfru maria. Impnus.

Itit porta cristi peruia.

¶ f iij

Iomfru maries iomfruelige
liff bleff fructsommeligt aff
den helliandz naade. Oc cri/
stus Ihs hlemerigiss kon/
ningh fødte aff hende oc hun bleff
en ren oc clar iomfru som hun vor før
Gud faders søn aff hiemelen all ver/
dens skabere oc frelsere tog mādom
aff iomfru maria. Oc er nu de hellige
kirkeff bestemere modh de grūme
fiende dieffuelen. O herre ihesu criste
som er din moders heder oc glede och
allis vort stadighe hob oc trøst. For/
ladh oss alle vaare store synder forne/
delst dyn suare død oc pine skyld.
Maria naadess oc misfødhedz mo/
der bestemme oss fra vaare fiender oc
anamme oss i vor dødz time. Heder
och ære vere dig. O herre ihu cristhe
som fødte er aff iomfru maria. Vi
loffue digh och gud fader och gud de
helliand till euig tiid. Amen. Versus
Se gudz tieniste mō. Vorde mig eff/

ter dit
Nunc

haffuer n
ogen ihu
som dr
skal oben
Den er et
alle i øder
diss til der
are och lo
Heder o
den helli
ade. Ant
der wii
Cristus
alle som
leyson. 2
offuer off
digh off

ter dit ordh. O gudz moder. Psalm
Nunc dimittis seruum tuum domie.

Herre gud ladh migh nw
skylyess ved denne verden
oc leffue i fred som du has
ffuer loffuith. Thii ath ieg

hassuer nw seeth met myne dødelige
øgen ihm cristum myn frælsere. Den
som dw hassuer nedh sendh at han
skal obenbariss faare all verden.

Han er eth liuss och skin met huilket
alle iøder och hedninge skulle opte/
diss til den cristelighe tro. Och siden
ære och loffue hans benedide naffn.
Heder oc ære vere gud fader søn oc
den helliåd. Hil maria fuld met na/
ade. Antiphona. O maria gudz mo/
der wii hedre oc loffue dig thii at
Cristus er fød aff digh ffrelss off
alle som dig ærer oc tiene. Kyrie/
leyson. Gud fader mis kunde dig
offuer off. Gud søn mis kunde
digh offuer off. Gud den helz

¶ f iiii

liand misfunde digh offuer off. **P**r
noster. Vor fader som er i hemmelen.
Hil ma. O herre led off ey i frestelse.
Men frelss off fra alt ont. Amen.
Voss b̄r meget at loffue hēde. **T**hi
at thz er saa helligen oc kyst iomfru.
Budz s̄n haffuer taget mandom oc
omgickiss m̄z mennisken her i verdē.
Credo. Jeg tro: paa gud fader. Jeg
tro: paa legemenss opstandelse. Oc
paa det euighe liff. Amen. O iomfru
maria lad alle fornēme din hielp och
trøst Som hogtidelige ḡre din hus
komme. O herre h̄r myn b̄n.
Och lad hende tacknemmelige k̄me
saare din asyn. **C**ollecta. **G**ram tuā.

O sommetiste gud giff off
den helliandz naade i waas
re hiexter at wii som fuld k̄
melige tro oc vide at ihesus
cristus din s̄n effter engelens bebu
delse vor f̄d aff iomfru maria m̄we
komme til den glæde som han for till

effter syn
delst han
Dii ville
benedide
riameth
tiid. Am

De
ti

11596

effter syn verdighe opstādelse formes
 delst hanss haarde død ot pine Amē.
 Vii ville tacke gud altiūd. Gud vere
 benedidet til euigh tiid. Jomfru ma
 ria meth sin milde søn velsigne oss als
 tiid. Amen.

De sancto spiritu. Den heliādz
 tiider. Ad matutinas
 Til Votefang.

ff v

En hel
liadz na
ade va
re m3 off
oc gøre
sin bo
lig i va
are hier
ter. O al
sömec
tiste gu
dh op
lad mine leber. At ieg maa tacknem
melige loue dig. O alderuelligste gud
verdiss at kōme mig till hielp. O her
re kō snarlige. Heder oc ere vere gud
fader och sōn oc den helliand. Som
varet haffuer aff første begyndelse oc
nw er oc altiud bliffuer til euig tiid A.

Loffuer gud alsommectiste. Añā.
O du gud den helliand kom.
ps. Beatus vir.

D

me. Der
han vil fi
uedem si
huad hel
eller eme
tra som
vand oc
oeyfeld
hanff ge
lige och
de oey
ger the
somme
stoff th
Jcke st
milde
menist
Thii
der da

Nellig er de man som leffuer
 retferdelige oc ey effter föl-
 ger onth selfkaff eller samtyc-
 ker vretuise eller vmilde dö-
 me. Men alt haff acth oc vilge er ath
 han vil fullkome gudz budord oc haff
 ue dem stedse i haff hierte nat oc dag
 huad helder verden er hannom met
 eller emod. Han maa lignes vedh i
 træ som stonder haff eth rindende
 vand oc bær sin fruct i sin rette tiid
 oc ey felder sine blad. Saa skal alle
 hans gerninger bliffue fructsomme
 lige och velsignede aff gudh. De on-
 de oc vmilde mennisker gode gernin-
 ger the skulle visne oc bliffue vfruct-
 sommelige oc siden forfaris som en
 stoff ther borth bleff aff en storm.
 Icke skulle helder samme onde v-
 milde menniske nyde gode retuise
 mennisker dom paa de yderste dagh
 Thii ath gud alsomectiste han ken-
 der dag oc tathnemmelige anammer

ff f vi

til sig ydmyge och retuise mēiske sō
hulle hanſſ budord. Oc giffuer euigh
forbannelse offuer onde menniske.
Neder oc ere. An. Veni sancte spūs.
O du gud dē helliand kom och op-
fuld alle cristne mēiskeſſ hiefter met
din naade oc optēd din kerlighed; ild
i dem Som kom māge folck aff at-
skilleligēh tungemaall til den rette
cristelighe tro. Capitulum.

Karitas dei diffusa. Gud; kerlighed
er vdspredd i vaare hiefter formedelst
den helliand som off er giffuen aff
hiemele. Ympn. Veni creator spūs.

Du verdigste gud den hel-
liandh som altingh skapte
met gudh fader kom till oss
arme syndige menniske di-
ne fattige tienere oc opluſſ vore sind
och vnderstondelser opfuld och alle
vore siele meth din naade som du
skapte effter det hellig trefoldighed.
Qui paracletus. Du som kallis mē-

niskens husualere. Och den alsom
 nectiste gud faderss helligste gaffue
 liffsenss kilde. Oc en ild som opten
 der alle mēnistes hjerter til dig oc en
 kerlighed til at elske deriss gud och
 ieffn cristē m̃z du kalliss vor aandelis
 ge dob. Tu septi formis. Du giffuer
 syu den helliandz gaffuer som er gud
 faderss miskundh̃z veyuisere til syn
 dige menniste du est och dē som op
 fullede alle profeterne m̃z dē hemelske
 visdō som gud fader loffuede dē til
 forn. Accende lumen. O du verdighe
 helliand optend dit liuss i vore hjerter
 oc vnderstødelses och ingyd gudz ker
 lighed i vore hjerter styrke oss m̃z din
 hellige naade ath wii arme skrøbelis
 ge menniste mue bliffue stercke til at
 stonde fast mod onde fristelser.

Hostem repellas. O dw skinnende
 helliand driff borth fra oss dieffuelē
 vor fiendhe och giff oss snarlighe din
 fred och rolighed ath wii fornmedelst

¶ f vij

din hielp fly kunde alth deth som off
skade kan baade till liff och siel.

¶ Per te sciamus. O dw erefulde hel/
liand wond oss at wi i fornede liff din
naade kede iue gud fader Oc vnder
stonde ihesum gudz sön wi tro sta/
delige at du est de helliad som göger
aff dem baade. Sit laus patri. Loff
heder och are vere gud fader sön och
den helliad ihs cristus vor frelsere sen
de oss den helliandz naade. Amē. vñ
O gud fader send den helliand till
verden at menniskē som her til leff/
uit haffue effter legemenss begerelse
iue nu optendiss meth dit ewighe
lyuss. añ. Anammer den helliand.

ps. Bñdictus dñs deus israhel.

Uelsignet och loffuit vare is
raelis herre och gud thii hā
frelste oc igenløss de alle mē
niskene met syn død och pi
ne. Hāss benedide legeme sō hā anā/
mede aff kong dauidz slecth hengde

obenbarlig
Sombilad
profetemes
denss begy
wor siende
dieffuelen o
nerss macth
Dii tro stad
stox nade o
fader oc pro
de aff belue
le hāss gud
hā vdi thet
giorde i hwe
te. Det er v
stadelige lo
arcke abrah
ne syt hellig
verdige for
Thii iue r
den ewige f
diefflene: ro
thiene den

obenbarlige paa deth hellighe Korss.
 Som hā lad føre spaa oc sige genne
 profeterness munde aff førsthe ver/
 dens begyndelse. Vii ere frelste fra
 vore siender som er legemet verdē oc
 dieffuelen och fra andre vore vuen/
 nerff macth som oss forderffue vilde
 Vii tro stadelige at han giorde syn
 store nade oc miskund m̃z de hellige
 fædre oc profeter daa han dem løss/
 de aff heluedis m̃z. Thii skulle al/
 le hans guddomss velgerninger sō
 han vdi thet gamble oc ny testamēte
 giorde i h̃w kommess i den hellige kir/
 ke. Det er nu fulkommet som gud
 stadelige loffuede den hellige patri/
 arcke abraham ath han ville lade pi/
 ne syt hellige legeme veluillige paa det
 verdige Korss for vor salighedz skyld.
 Thii mue wi nu som frelste ere fra
 den ewige fordømmelse. oc vore siender
 diefflene: rolighe och tacknemmelige
 thiene den alsommectisthe gud.

¶ f vi^o

Met eth renligt herte mod hānwm :
oc retuise gerninger mod waare ieffu
cristen saa lēghe wii leffue. Zacharias
profete sagde. Omyn sōn Johānes
dw skalt kaldiss Ihesu Cristi gudz
sōnss forløbere thii at dw skalt pre/
dicke oc bebude hānss tilkommelse
och den hellige cristelige tro. Dw
skalth lare och vnderuise almwē dē
ewige salighedh och deriss synderss
forladelse. Dette er fulkommeth for/
medelst ihesu cristi vbegribelige lōng
lighe milhed och barmhertighed. At
han ville fødiss aff iōfru mariess be/
nedide liff och komme til oss fattige
menniske. O ihesu dw oplyussde alle
som sade i heluediss mørk och dem
som i denne dōdeligge werden ere.
Oplyuss nw oss och giff oss inder/
ligh begerelse til den ewige salighed.
Heder och ære. Hil maria. Añā.
Hwo er dē deglighe iomfru som op/
rinder som en morgen stierne: och er

deglig sō er
oc klar som
de sterck oc
mægtig ser
O lyssend
O ladh m
kōne saare
til sine apos
Anāner d
i solade sin
skulle bliffu
O herre gud
myn rōst ta
dig. Loll

off met sa
stonde och
Oc altid
hugstalel
me skall

deglig sō en fuldh maane : skynnēde
oc klar som solē er om niiddagiss tii/
de sterck oc voffuer vindelig som en
megtig stridzher emodh syne fyēder.
O leffuende gudz sōn hør myn bøn.

Ocladh myn begerelse tacknēmelige
kōme faare dyn asyun. (Bud sagde
til sine apostele och til alle prest med)
Anāmer den helliand huo som helst
i forlade sine synder her paa iorden de
skulle bliffue forladne i hiemerige.

O herre gud hør myn bøn. Oc lad
myn røst tacknēmelige kōme faare
dig. Collecta. Deus qui apostolis.

O Herre gudh som lerte dine
apostele den hellige tro och
alle honde tungemaall met
dē helliādz indgydelse vnd
oss met samme din naade at vnder/
stonde och besinde rettelige at leffue.
Oc altiid at glædiss aff den helliādz
hugsualelse fformedelst den som kō/
me skall ath dōme leffuēdiss oc dō/

B 8

de oc forklare verdē met ild. Amen.
Velsigne oss gud fader sōn och den
helliand som er trenne personer oc i
sand gud Amen. Den helliād ver diss
til ath opliuse oss baade till liff oc siel
Amen. Den helliand beuare oss ba
ade induertiss och vduertiss till liff
oc siel. Amen.

Ad primam. Till prim.

DEn helliandz naade vare
met oss. Oc gøre syn bolig
i vore hierter. O aldermec
tisthe gud verdiss at kōme
mig til hielp. O herre kom snarlighe
ath trøste mig. Heder oc ere vere gud
fader. alleluia. Loffuer gud alsom
mectiste. Veni creator. O du verdig
ste gud den helliād som alting skapte
met gud fader kom till oss syndige
menniske. Qui paracletus. Du som
kallis mēnistenss hugsualere oc den

alsomme
gaffue. P
de helliād
oc ere. alle
ctiste. an.
ps. 1

O

sō leffuer r
ne budord
haff hierte.
tunge oc ex
eller gladi
vārycthes
tige mēni
ler vanart
forfengeli
ned for syn
bort lene
giffuer fal
er for gaff

alsommectiste gud faderis helligste
gaffue. Per te sciamus. O du ereful/
de helliad. Sit laus pri. Loff heder
oc ere. alleluia. Loffuer gud alsomme
ctiste. an. O du gud de helliad kom.

ps. Domine quis habitabit.

O Alsommectiste gud huad
meniske skal beside det e/
uige hiemerigiss rige meth
dig (wor herre suarer) den

sō leffuer retserdeliger och holder mi/
ne budord och elsker sandhed aff alt
hass hierte. Oc engen besuiger mz sin
tunge oc ey gø: sin ieffn cristen skade
eller glædiss at nogen bestames eller
vārycthess. Men elsker gode gudfryc
tige meniske oc inthz acther onde el/
ler vanartige menniske. Oc ey swer
forfengelige om gudz naffn eller mes/
ned for syn ieffn cristen. Oc ey helder
bort læner penninge paa aager eller
gissuer falsk dō offuer de sō vskyldig
er for gassuer eller vens kaff skyld.

B s ij

Two disse ty artickler fulkōmer han
skall beside hiemerigiss rige til ewig
tiid. Heder oc ere. Veni sancte spūs.
O du gud den helliād. Karitas dei.
Gudz kerlighed er vdspredd i vore hier
ter. Rñsonū. O ihesu criste lenende
gudz søn. Iforbarne dig offuer oss.
O ihesu criste. Som sende dine helli
ghe apostel her paa iorden den verdi
ge helliand. Iforbarne dig offuer oss.
Heder och ære vere gud fader søn oc
den helliand. O ihesu criste. Emitte
spūm tuū. O gud fader send den hel
liand til verden ath de menniske som
her till leffuith haffue effther legemēss
begerelse. Nue nu optēdiss met deth
euighe liuss. O herre hør min bøn. Oc
lad myn røsth tacknēmelige komme
for dig. Coll. Deus q̄ apostolis tuis
O Gud som gaff dine aposte
le den verdige helliād. Giff
och nu dine vdmeye tjenere
huadh de skellighe bediss

aff dig. At
den hellige
ghero oc sa
komme (E
dode och fo
Velsigne o
liand som e
der gud Ar
tilat oplu
Amen.

Ad terti

O

ath kom
ere. allelu
tiste. Ver
den hellia
uer siro d
sciamus.
Sit laus

aff dig. At de som dw vnth haffuer
den hellige tro mwe oc fonge dē eui/
ghe ro oc salighed fformedelst dē som
komme skall at dømme leuendiss oc
døde och forklare verdē met ildē. A.
Velsigne oss gud fader sön oc dē hel/
liand som er trenne personer oc i san/
der gud Amen. Den helliand verdiss
til at opliuse oss baade till liff oc siel.
Amen.

Ad tertiam. Til Tertz.

DEn helliandz naade vare
meth oss. Och gøre syn bo/
lig i wore hierter. Dalder
veldigsthe gud verdiss till
ath komme mig till hielp. Heder och
ere. alleluia. Loffuer gud alsommec/
tiste. Veni creator. O verdigste gud
den helliand. Tu septifor. Dw giff/
uer siw den helliandz gauer. Per te
sciamus. O dw erefulde helliand.
Sit laus. Loff heder och ære vere
Bg iij

gud. añ. Veni sancte. O du gud den
helliand kom. Psalmus.

Deus in nomine tuo saluum me fac.

O Alsommettiste gud all ver/
denss skabere frels mig for
medelst dit benedide naffn
och heffn migh offuer mine
vuener met din guddomelige macth.
O gud hør mig oc lad dine velsignes/
de øm op mod min nyttørtelige bøn.
Thii at onde mēiske sō plat ere om/
uende fra dig ville tage myt liff aff
mig fordi de ere mechtige oc veldighe
oc ey frycte eller radiss dig huerten
aff hu eller hierte. Gud er myn hiel/
pere och mit liffuiss bestermere. O
euindelige gud giff ret heffn offuer
mine vuener oc sla dem met din ret/
uise dom. Jeg skal veluillige offre dig
mit offer oc bøner at du vilt frelse
mig. Jeg skal altid loffue dig myn
gud thii thz er tilbørligt oc saligt.
Fordi du frelste mig aff all min sorg

te. Du guds
Psalmus.

no saluum me fac.
rectifico te
abere fress mig
it benedide naffi
mich offuer mine
Dönelige macth.
ad dine velsigne/
nytt/relige bön.
e/öplat ere om/
ge myt liff aff
ige oc veldighe
I dig huerken
ad er myn hiel/
estermere. Q
et heffn offuer
in met din ret/
illige offre dig
du vilt fresse
ffue dig myn
oc saligt.
all min sorg

oc verdenss modgang oc gaffst mig
mact och offuerhond offuer alle my
ne vuenner. Heder oc are. Veni scē.
O du gud den helliand kom. Karis
tas dei. Budz kerlighed er vdsprede.
Rāsoniū. O gud fader Send dē hel/
liand till verden. O gud fader. vsus.
At de mēniske som her til leffuit haff
ue syndelige effter legemess begærelse
mue optendiss met det euige liuss.
Send den helliand. Heder oc ere.
Spiritus paraclitus. Den helliand
som er alle mennisless hugsuale.
Skal lare ether alt det ieg siger ether.
O herre hør myn bön. Collecta.
Assit nobis quesumus.

O Bud wi bede dig ydmig/
gelige at du vilt lade den
helliandz krasst oc naade
vere hos oss at forklare oc
rense vore hierter aff vrenlighe tanc/
ker och onde begheringher.

B g iij

Ath wii sidē mwe frelsess fra alt thz
som oss kan skade til liff och siel. for
medelst den som komme skall at dö
me leuendis oc döde oc forklare ver
dē meth ildē. Amē. Velsigne oss gud
fader sön oc den helliād som er tren
ne personer oc i sand gud. Amen.
Den helliand verdiss til ath opliuse
oss baade till liff oc siel. Amen.

Ad sextam.

Till Sext.

DEn helliād; naade vere met
oss Oc gøre sin bolig i vaare
hiertes. O alderuerdigsthe
gud verdiss at komme oss
till hielp. Heder oc ære. L offuer gud
alsomnæctiste. Veni creator spiritus.
O verdigsthe gud den helliand. Ac
cende lu. O du verdige helliād optēd
dith lyuss i waare hierte. Per te. O
du erefulde. Sit laus. L off heder oc
ære. Añ. O du gud den helliād kom.

ps. Deus

O

mit godhe
bestamess
meleuiss i
forderffue
dem til ba
dem snarlige
som mig fo
haanlige or
dem gladi
holde din
oc hedre
din sön i
O herre g
arm oc fa
fordi du
hielp oc
Veni. O
ofuld all

ps. Deus in adiutoriū meū intēde.

DHerre gudh myn skabere
tenck paa mig oc kom mig
snarlige til hielp at dieffuele
föger ickē mact at behindre
mit godhe hierte oc mening. Lad dē
bestāmess oc blueff her i verdē oc sās
melediss i den anden verdē som mig
forderffue ville til liff eller siel. Lad
dem til bage driffuiss och borth kør
dem snarlige met skam och skendsel
som mig forsmāar eller bespotter met
haanlige ord. O hemelske fader lad
dem gladdiss oc frøydess met dig sō
holde dine budord. At de mue loffue
oc hedre digh til ewig tiid som elcke
din sōn ihesum cristū verdess frālsere
O herre gud hielp mig nw thii ieg er
arm oc fattig. Och tōffue ey forlēghe
fordi dw est den all eneste som mig
hielp oc frālse kan. Heder oc ere.
Veni. O dw gud dē helliand kom oc
ofuld alle cristne menniskiss hierte.

B g v

Karitas. Budz kerlighed er vdsprede
i waare hjerter. Rñsoniū. Dē helliād
som er alle menniskess hugfualere.
Skal lære ether. Den helliand. vers⁹.
Alt det iegh siger ether. Skal lære at
her. Heder oc ære vere gud fader søn
och den helliand. Den helliād. Apo
stlene taledede met mange atskillelighe
tungemaall. Budz store vnderlige
gerninger. O herre hør myn bøn. Oc
lad min rost. Collecta. Mētib⁹ nr̄is.

O Herre gud wii bede digh
ath du wilt indgyde dē hel
liandz naade i vaare vnder
stondelser. At wii sō skap
te ere aff din søns visdō mwe oc rege
res oc styres aff hanss forsyn. Som
komme skall at dømme leuendiss oc
døde oc forklare verdē met ild. Amē.
Velsigne oss gud fader søn och den
helliand som er trenne personer oc i
sander gud. Amen.

Ad nonam.

Till Non.

DEn helliād; naade vare mig
 oss oc gøre sin bolig i vaare
 hierter. D als omectiste gud
 vdiß at kōme mig til hielp.

O herre kō snarlige. Heder och ære.

L offuer gud als omectiste. Veni scē.

O du gud den helliand kōm. ps.

fundamenta eius in montibus.

DEn hellige kirke begyntest
 aff cristo ihu oc de hellige
 apostel oc ewāgelister. Gud
 elsker nu mer de hellige syu
 sacramēte en alle de figurer oc tegē sō
 skede i det gamble testamēte ved pa/
 triarcker och profether. O du iherus/
 salem som merker oc betegner dē hel/
 lige kirke. Alle cristne mēnistes sams/
 fund. (Dē als omectiste gudh haff/
 uer taledheresfulde ord om digh siges/
 diß.) Jeg skall omuēde till den helli/
 ge tro hedninge som lēge dyrket haff/
 ue diefflene och bedet til affgude at
 de skulle anāme cristēdō oc elske mig
 deriß rette gud oc skabere. B g vs

Jeg skall oc omuēde andre vdlēnin/
ger som icke vaare fødde aff israels
folk. Vor thz ey sagdh och spaaet aff
profeterne at den alsommectiste gud
som all ting skapte oc den hellige kir/
ke: skulle lade sig føde aff en ren iō/
fru oc beginde først dob oc cristen/
dom. Nå sagde oc sandelige i det gā/
ble testamēte gennē profeterness mū/
de oc i thz ny testamēte gennē apostle/
nes munde. At de mēiske som ster/
kelige stride mod legemet verden oc
diefflene skulle alle bo i hiemeligiss ri/
ge och glædiss der for vden endhe.
Heder oc ere. Añ. Veni sancte spūs.
O du gud den helliand. Karitas.
Gudz kerlighed. Apostlene taledede.
Det mange atskillelige tungemaall.
Apostlene. Gudz store och vnderlige
gerninger. Det mange. Heder oc ære
Apostlene taledede. Dē helliād optēde
alle apostlene Oc han kan alle tunge/
maal som tiler i verden. O herre høz

myn bñ. 2
Deus cui

O h
E
m

reiser m̄ dē
se. At wii fu
offuer all ti
til at loffue
delt den so
me leuendiss
den met ild

Ad refi

f

myn bøn. Oclad min røst. Collecta.
Deus cui omne cor patet.

O Gud sō vid alle menniskess
hierter oc begerig och inthz
kan skules fore dig forklare
more hierterstæcker oc bege
relser m̃z dē helliād̃z naade oc ingydel
se. At wii fulkōmelige m̃we elste dig
offuer all tingh. Oc bliffue verdige
til at lossue dig til euig tiid sforme
delst den som komme skal at døm
me leuendiss oc døde oc forklare vers
den met ilden.

Ad vespas. Til Aften sang.

B s vij

Samuel Guntz

Aācti spi
rit⁹. Dē
helliād⁹
naade ve
re meth
off. Och
gøre sin
boligi va
re hierter
O alder
uelligste

gud verdiss at komme mig til hiep.
O herre kom snarlighe. Neder oc are
Loffuer gud alsommectiste. Añā.
Veni sancte. O dw gud den helliand
kom. Psalmus. Beati om̃es qui.

DE skulle fonge dē euige sa
lighed som ere gud frycten
de oc leffue effter hanss vil
ge. O dw mēiske som ræ
diss gud oc holder hanss budord dw
est salig her i verden oc fonger siden

den eu
och vis
skal var
meligt
andrem
oc sidē fr
nistē gud
thi i h
arberde.
gud saad
ter følger.
skal velsign
hed her pas
skal dw
at beseē de
ansict.
blandt h
du kende
Neder oc
Du gud
Den helli
Veni creat
mē som de

den euige glæde. Den helliādz naade
 och visdō som gud haffuer digh wnt
 skal vare i dit hierte som eth fructsō/
 meligt vintræ at du der m̄z lære kant
 andre menniske gudz budord. Som
 oc sidē frādeliss lære kunde andre mē/
 niske gudz wilge och den hellighe tro
 thii ath huer skal fonge lōn faare sit
 arbeyde. O du menniske som frycter
 gud saadan lōn fonger du som her eff
 ter følger. Den alsommectiste gud
 skal velsigne oc giffue digh lycksalig/
 hed her paa iorden oc effter dyn død
 skalt dw komme til hiemerigiss rige
 at beseē den hellig trefoldighedz clare
 ansict. Och alt hiemerigiss selskaff
 blandt huilke du kende skalt dem sō
 du kende gudz budord her i verden.
 Heder oc ere. Veni sancte spiritus.
 O du gud den helliand. Karitas dei.
 Den helliandz kerlighed. Ympnus.
 Veni creator. Skal mā lase alth sam/
 mē som det stōder tilforn i votesang.

B s viij

Versus. Apostlene taledet med mæge
honde tūgemaall. Gudz store vnder-
lige gerninger. añā. Apostlene anam-
mede den helliand. Psalmus.

Magnificat anima mea dominum.

In siel hw och hierte loffue
den als ðmectiste gud myn
skabere som iegh nw vnd-
föget haffuer. Alle myne
sind gladdiff ved myn gud och frælsere
ffordi han saa naadelighe til mig syn
yðmyghe tieneride. Thii sige alle cri-
stne menniske migh ath vare salig oc
hellig faare ieg fødde ihesus gudz søn
Gud som haffuer inacth offuer all
ting giorde store vnderlige ierteghen
modh migh. Och myn søns naffn er
sandelighe helligth. Hans naade oc
miskundhed er offuer alle menniske
som nw er oc veret haffuer och kōme
skall serdeliss offuer dē som kerlighe
frycthe hannwm. Han tede syn gud-
domiss mectighedh den tiid han paa

eth þu
til helu
dieffle
egle i der
der ævett
riser aff
hogde yd
lighe Kirk
dige hellig
begarede
som haffuer
verdeniss ve
risdom til
meth Gud
hobediss
gud tilfor
singhe nw
deriss eger
dre hellige
spade i ver
Neder oc
Apostlene
geff dagh

eth þue blick nedh skødh aff hiemele
 til beluediss affgrund de høgferdighe
 dieffle. Och ophøgde andre ydmyge
 ēgle i deriss stedh. Hā fordress oc vns
 der trycthe høgferdighe i øder och pha
 riseer aff deriss mact oc velde oc op
 høgde ydmyghe hednynger i den hels
 lighe kirke. Han opfyllede met dē ver
 dige helliand enfoldige mēnske som
 begærede at leffue retferdige. Mē dē
 som høgferdige och kloge waare paa
 verdenss vegne dem gaff han enghen
 visdom til at fonge dē euige salighed
 meth Gode gudelighe mēnske som
 hobediss til den naade oc mistūd der
 gud tilforn dem lossuith høgde. De
 finghe nu ihesum deriss frelsere aff
 deriss egen slecth som abrahā och and
 dre hellige profether och patriarcker
 spaade i verdenss første begyndelse.
 Heder oc ære. añā. Apparuerūt apli.
 Apostlene anāmede den helliād pinz
 gess dagh som kom offuer huer aff dē
 Zh

En brædene tungess lignelse. O herre
hør myn bøn. Oc lad myn røst kome
for din asyn. Collecta. De^o q corda.

O Herre gud som lerde dine
apostle den hellige tro och
alle honde tungemaall m^z
dē helliād^z indgydelse vnd
off met s^ame din naade at vnderstode
oc besinde rettelige at leffue. Och al
tiid at gladdiss aff den helliād^z hugss
ualelse. Formedelst den som komme
skal ath dømme leuēdiss oc døde oc
forklare verdē m^z ild. Amē. Velsigne
off gud fader søn oc den helliād som
er trenne psoner oc i sand gud. Amē.
Dē helliād beuare off bræde induer
tis oc vduertiss til liff oc siel. Amen.

Ad Completorium.

Til Natsang.

O En helliād^z naade vare met
off oc gøresin bolig i naare
hierte. Louerte nos. O gud
vor frelsere v^et off fra syndē.

Onde gerniger. Vent oc din vrede
oc heffn fra oss. O alderuelligste gud
vdiß at kōme mig til hielp. O herre
kom snarlige. Heder oc ere. Loffuer
gud alsommectiste. añā. Veni sancte.
O vdiße helliād kō. ps. Sepe expug.

O Gud sidē først ieg lærde at
tiene och frycte dig daa haß
ffue dießlene swarlighe frist
sted mig. Mē de haßfue icke
offuer vōdet mig. En dog at de haßf
ue daglige for øgedh deriß ondskaß
mod mig oc kastet mig māge fristeller
paa. Dvillke ieg kūde engelediß vnd
kommet aff min egen mact eller styrc
ke hagde icke gudz retuished oc mil
hed serdeliß bestēmet mig som ned
tricker alle høfferdige dießle som als
tiid hade mēiskeniß nature. O herre
gud lad deriß mact snarlige forfare
som græss ther voxer paa noget tag
oc bort visner for deth moess oc en
gen thz beuarer thi ter kan engen

Th ij

fruct komme aff. Dyne hellige apor
stele oc andre gode helgē gaffue engē
velsignelse offuer de vnilde dieffle
thii at de vore dess vuerdige och for
bannede til ewig tiid. Heder oc ære.
Veni sancte pūs. O dw gud den hel
liād kō. Karitas. Gudz kerlighedh.
Impnus. Veni creator spiritus mē.

Du verdigste gud den hel
liād som altigh skapte met
gud fader kō til oss arme
syndige mēiske dine fāt
tige tienere och opliuss vaare sind och
vnderstondelser. Opsuld oc alle vore
siele meth dyn naade som dw skapte
effter deth helligh trefoldighed. O
gud giff oss til lön de syu dē helliād
gaffuer oc dē enige glede oc Bort tag
fra oss all kiff trätte och dele och stad
feste oss i den hemelske fred. O gud
som opfulde de hellige apostelss hiers
ter met dyn helliandz naade forladh
oss vaare synder. Och giff oss eth ro

ligth och bequenneligt leffnid her i
 verden. Loff heder och ære väre gud
 fader søn oc den helliād Ihesus xps
 vor frelsere sende oss den helliād; na-
 ade. Amen. Versus. Cor mundum.
 O gud gø mit hierte rēt oc klart Oc
 vnd mig din naade at iegh her effter
 maa leffue effter din vilge. Spūs san-
 ctus. Den helliād. ps. Nūc dimittis.

O Herre gud ladh migh nw
 skylvess ved denne verden
 oc leffue i fred som du haff-
 uer loffuith. Thii ath iegh
 haffuer nw seeth met myne dō delige
 øgen ihesum cristū myn fralsere. Dē
 som dw haffuer nedh sendh ath han
 skal obenbariss faare all verden. Nā
 er eth liuss och sken met huilket alle
 iøder och hedninge skulle optendiss
 til den cristelighe tro. Och sidhen ære
 och loffwe hans benedide nassin.

Neder oc ære. Añā. Spūs sanctus.
 Den helliand kom ned aff dē øuerste

L h iij

hiemerigiss trone oc indgick vsynlge
syne apostels hierter. O herre hør
myn bøn. Och lad myn røst. Collec.
Vre igne sancti spiritus.

O Alsommetiste gud optēd
vore hør oc hierter met den
verdighe helliaudz ild. Oc
vdsloct aff vore legeme alle
vfyse tancker ord oc gerninger. At
wii mue tiene dig fystelige met vort
lessned oc bliffue dig tacknemmelige
met vore hierter fornedelst den som
komme skal at dømme leuēdiss oc døde
oc forklare verden met ild. Amen.

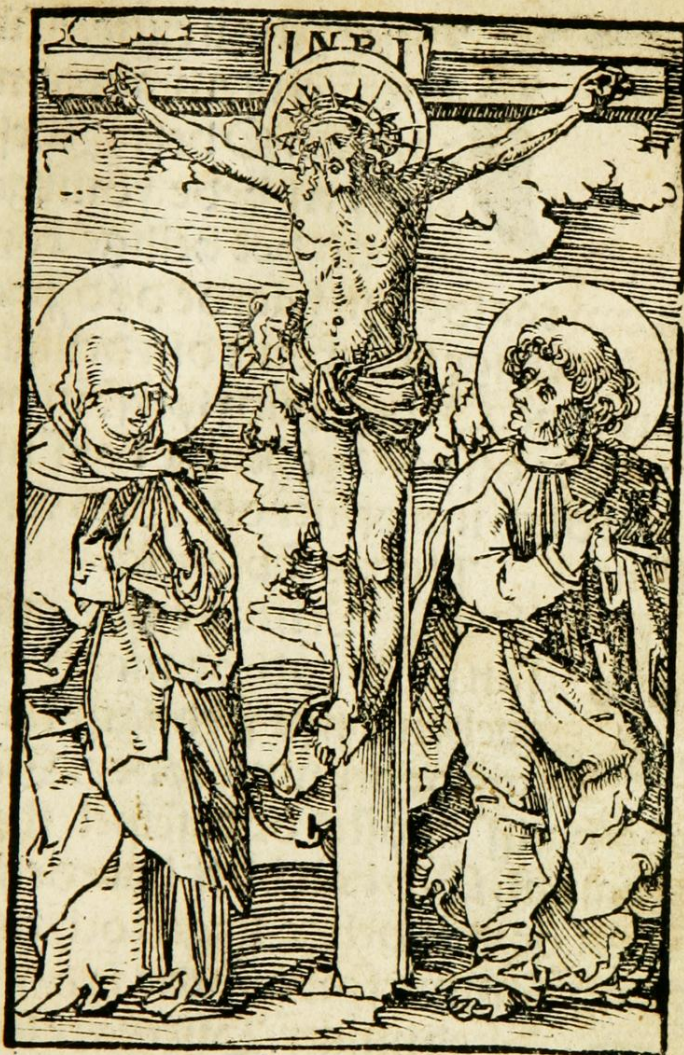
And Gung

1159b

e indigiet vsmgel
er. Dhere hō
myn roft. Collec.
i spiritus.
ectifte gud optēd
de hietā met den
belliandē ild. De
ff vore lagene alle
de geringe. At
ryfeligemet vōt
ig taeftemmelige
medelt den som
leuēdiss ocdōde
et ild. Amen.

Amē

De sancta Cruce.
Hellig Krossis Liider.

Wh iij

O Herre Ihesu criste. Tuā
sanctā crucem adoram⁹
domine. O herre Ihesu
criste vii bede ydmyge
lige til det hellige kors
som dw taalde din haarde død paa.
Vii inderlige i hwkōne din dellighe
sware pine. O ihesu gud⁹ sōn som pin
ter vor for oss paa det hellige kors mis
kunde digh nw offuer oss. Gud verre
loffnit. Patris sapientia.

Ihesus Cristus euige gud⁹
sōn sand gud oc mand vor
greben longe fredagiss nath
aff de grumme iøder. Saa
flyde hanss apostel oc discipel strax
fra hannū. Och han bleff haardelige
būden oc ymildelige slagen och dras
gen aff samme forbannede iøder oc
hedninger. Gud vare loff
uit. Hora prima.

O midnatiss tide vor ihes
sus led till pilatū oc ferd oc

beflagen aff mange løgnere oc falske
 vidende. Siden bunde de hanss hender
 oc skulte hanss øgen. Oc sloge
 hannu haardelige mellem hanss hender
 (sigendiss) gød til huo dig slo
 mē du est saa viss oc klogh saa bespøt
 te de hanss deglige ansiet saa ath han
 neppelige kēdelig vor. Gud vare loff
 uit. Crucifige crucifige.

I Onge fredag at morgē rop
 te samme forbannede iøder
 til pilatū sigēdis Korss feste
 ste Korss feste dē iesum som
 siger sig at vare gudz søn aff hiemelē
 Saa lod. Pilatus hānū haardelige
 bide til en stōtte oc ynckelige hustruge
 Och tede hannu for dem saa blodig
 at de der meth nøyes skulle. Da rop
 te de igen (sigendiss led borten : led
 borten oc Korss festen) Saa bleff hā
 fōrd i purpur klede til bespottelse oc
 kroneder met en huass tōrne krone sō
 stack ind i hāss benedide hierne **Sis**

Th v

den bar han det hellige kors paa syne
skulder til den sted han tolde syn
død paa. Bud vare loffuit. Hora
Sexta.

Da klokken vor ved ni vor
ihus vor frelsere negelder oc
slagen til deth hellighe kors
met stöpede iern naffle och
högder mellē to røffuere. Saa stēckte
de hannom adicke och galle och bes
spotte hannū honlighen (sigendis)
est du gudz sön da frelss digh nu
selff oc sty ned aff korset. Bud vere
loffuit. Hora nona.

Da klokke slo tolff ropte ihus
och sagde O myn hemelske
fader. O myn hemelske fa
der. Hwi haffuer du saa
offuergiffuit mig. Oc der meth befäl
lede han gud fader syn siel och døde
strax paa det hellige kors. Sidē stack
longinus hans högre side oc hierte
op met i spiud oc der aff vdrād blod

och vand. Saa skalff all iorden och
solen i hemmelē miste sit skyn. Gud
vare loffuit. *Impn^o. O crux que spes
unica.*

Ill vare dw O hellige kors
vort eneste Hob som bar ier
sum vor frelsere i hæss dødz
time forøghe alle gode mēis
kess retferdighed. Och giff alle syndi
ghe mēiske deriss synderiss forladelse
O gud den helligh trefoldighed alle
creatur loffue dig. Beskerme alle sō
igeløfde vaare meth deth hellige kors
Och regere dem til ewigh tiid. Deth
hellighe kors skal seess och syness i
skyn. Naar gud skal komme oc dø
me leuendiss och døde. O gud frels
och beskerme alle cristne mēiske for
medelst det hellige kors. Tag borth
fra oss all sot och siugdom baade till
liff och siel. Och ladh inthz dieffuel
skaff eller andē ondskaff fōge mact
mod dette dith hellighe korsis tegē.

Th vi

O gud frels off fra alle vore fiender
met det hellige kors. Versus. O gudz
søn vi lossue oc ydmygelige bede til
dig ssfordi at du igenløssde all verden
mz dit hellige kors. O ihu criste frels
off fra bradød oc all andē vkristelig
død. Herre hør myn bøn. Och lad
myn røst komme for din asyn.

Collecta. Domine ihesu criste.

O Herre ihesu criste leuende
gudz søn lad din hellige pi
ne oc død kors oc begra
uelse vare mellem vore siele
och din strēgedom nw oc i vor dødz
time. Oc verdis til at gissue alle leuē
de menniske din naade oc barmher
tighed. Oc alle cristne siele ro oc lise
aff deriss pine. Giff den hellighe kir
ke fred oc rolighed. Oc off arme syn
dige vuerdige mēniske et got lessned
her i verden oc den euige glade effter
døden. Amen. Vor herriss ihesu xpi
erefulde død och pine frelse off fra

alle vore synder. Amen. Vor herris
 Ihesu cristi pine lede oss til deth he/
 melske paradiss. Amen. Vor herris
 alderhelligste pine vere vor euige le/
 gedom oc salighed. Amen.

Her effter følger de hellighe syu
 Psalmer som Kong dauid dictede
 mod de syu dødelige sinder. Huil/
 ked sindigt mēiske dem idelige læs/
 ser met anger oc ruelse for sine sinder
 Han fonger aff løshing aff dē och
 de siu den helliandz gassuer. Och
 gudz venskaff oc naade formedelst
 hans store milhed oc alle hanss vers/
 dighe helgeness bøn skildh. Amen.

H b vij

lengi ieg
vere i mi
mectiste
til hielp
mig. D
son och
aff först
bliffuer
gud als
se) Lof
gud och
D

De helli
ge Syu
psalmez
Bñdi
cam do
minum
in omī
tēpore.

Ieg
skal
al hedre
gud saa

lenge ieg lessuer Håss loff skal altiūd
vere i min mīnd oc tale. O alsom
mectiste gud verdis at komme mig
til hielp. O herre kō snarlige ath trøste
mig. Heder oc ære vere gud fader oc
søn och dē helliād. Sō waret haßfuer
aff første begidelse oc nw er oc altiūd
blissfuer till ewig tiid A. alla. L offuer
gud alsō mectiste (om fastē skal mā les
se) L off heder oc ære were dig wor
gud och erefulde konig til ewig tiid.

Impnus.

Th viij

I skulle alle ydmygeliche
tale oc robe til dē alsomnec
tiste gud : och the off for hā
nwm wor dommere meth
grādende thaare. Ath wii der meth
kwnde wende hanff vrede oc heffn
fra off. O gud wor fressere : wii haff
ue fortōmed dyn barmhertighed oc
milhed met waare store synder : mis
kunde dig offuer off oc send off dyn
naade aff hiēmelen. I hw kom ath
wii ere dyne arme creatur en dog at
wii ere strøbelighe aff vor nature.
Vi bede dig ydmygelige at dw ey las
der dieffuelen fonge mact offuer off
som dw haffuer skapt til ath hedre
dit benedide naffn. O gud forlad off
waare synder som wii haffue giort :
oc styrcke off i dygdelige gerninger :
met hwilcke wii kunde bliffue digh
tacknēmelige her i werden oc siden til
ewig tiid. O du hellige trefoldig
hed fader sōn oc then helliand som

er en sander gud vnd oss at alle waare
gudelige bøner faste oc andre gode
gernynger mwe bliffue dig tacknem/
melige och oss fructsomelige til ewig
tiid. Amen. Ne reminiscaris. O her/
re kom icke waare synder i hw.

ps. Domine ne in furore tuo.

O Ewighe gud plawe mig ic
ke for suarlige her i verden.
Och giff icke den ewighe
fordømmelse ossuer mig i dē
andē werden. O herre mis künde dig
ossuer migh thii ath myn nature er
gåske skrobelig och tilbøvelig til si/
dē. O dw hemelske læge gør mig hel/
brede thi myne suare synder. haffue
giort migh syug och vansinectigh.
O dyn siell synd och sãwittighed ere
gåske forfulde och bedrøuede. Hvor
lenge skalt du tøffue fere herre før du
vilt sende migh dyn hugsualelse. O
gud som nw er fra mig wend for my
ne slēme synder skyld went dit blyde

Ji

ansict til migh igen. Oc frelss myn
siell fra dieffuelen thii ieg er skapt eff-
ter dit benedide ansict. O herre giff
mig den ewige salighed icke for myne
velgerningher skyld men formedelst
dyn store milhed oc barmhertighed.
O herre gø: mig helbrede baade till
liff oc siel: at ieg maa bliffue verdig
till at lossue dig for dyne velgernin-
ger. Vuo sō icke frelses aff dig men
bliffuer fordømet till ewig tiid: han
kan icke i hvo komme eller kalde paa
dig i det grūme heluede. O alder mil-
deste fader ieg skal plawe myt legeme
met plict oc bod haardeligē fore mine
sunder. Oc grede huer nath for: dē saa
bitterlige at myn hoetgerd skal offuer
flyde met myne øgne thaare. Oc ieg
sørger at dyn heffu oc vrede skal gon-
ghe offuer migh och andre menniske
fore wore synder och ondscaff skyld
mz bradød fry orloff pestilētze oc an-
dre plawer. O i dieffle och alle onde

men
den:
alsom
myn
han
mede
Duo
mine
deriff
wedd
oc gø
dē. De
se. D
folad
dyn
thii
O alder
moder
ge men
Beati
tates.

menniske som mig wil drage til syn-
 den: gonger nu fra mig thii at den
 alsommectiste gud haffuer nu hørt
 myn grædende røst anger och ruelse.
 Han hørde henne misfædelige oc an-
 mede henne kerlige till hiemmerige.
 O gud lad alle syndighe menniske oc
 mine vuenner blues oc stemmes ved
 deriss synder: at de nuve snarlige om-
 wēdiss til dig fra deriss onde leffnid
 oc gøre plict oc bod før de dø aff wer-
 dē. Heder oc ære. añ. O dñe ihesu cris-
 ste. O ihesu criste leffuende gudz søn
 forlad oss wore synder formedelst
 dyn store milhed oc barmhertighed
 thii at du est mild oc misfædeligh.
 O alderhelligste ionfrw maria gudz
 moder bed for oss arme vñle syndi-
 ge meniske. *Psalmus.*

Beati quorum remisse sunt iniquitates.

Fi ii

Dwor: hellige oc salighe ere
de mēiske fra den ewige
død sō gjorde plict oc bod
her i werden at gwd forlod
dē deriss synder. Helligt er deth mē/
iske en dog det syndede som retteli/
ge scrifftede syne synder oc hagde an/
ger och ruelse fore dem thii ath gud
vil icke breyde hannwm dem paa dē
yderste dōme dagh fordy han holt dē
plict oc bod som hannwm wor sath
fore dem. Jegh miste den naade som
gud mig giffuit hagde thij ieg dulde
myne synder och icke wille scriffte dē
O herre gud dyn heffn och vrede er
mig suar oc greselig baade nat oc dag
enaar ieg tencker paa hende for my/
ne synder oc vretferdig hedz skyld.
Thii vil iegh ther fore gøre mit scri/
fftemall met anger oc ruelse. O alsō/
mectiste gudh naar ieg tenckte och
stadelige acthede ath gøre mit scriff/
temall och obēbare myne synder for

myr
rerre
en ieg
arm
oc so
legu
till gud
synder
bede for
som al
engen a
bedre dē
mig alle
ste tilfu
mere fa
Jeg st
delse m
oc effter
oc foru
ste den c
uer skap
nisten c
ieg haff

myn scriffte fader: daa vofst dw snar
 rerre til at forlade mig samme synder
 en ieg vor till at scriffte dē Naar eth
 armt findigt mēniste grader sucker
 oc ſørger for ſyne synder daa beder al
 le gudꝝ helgene i hiēmerige for hannū
 till gud at han vil forlade hannū ſyne
 synder dog ville icke samme helghen
 bede fore onde fortwilede menniste
 som altiit øffue dem i store synder oc
 engen acth eller vilge haſſue till ath
 bedre dē mod gud. O gud ſō forlod
 mig alle myne synder dw eſt myn ene
 ſte tilfluct frelſſ mig oc lad mig aldrig
 mere falde i ſynden (Gud ſwarer)
 Jeg ſkall giſſue dig god vnderſton
 delse met huilken dw ſkalt fly ſynden
 oc eſſterfølge myne budord. Jeg wil
 oc foruare dig at dw icke ſkalt forka
 ſte den euindelige glæde ſom ieg haſſ
 uer ſkapt dig til (Gud taler til mēn
 iſten oc ſiger) O du menniste ſom
 ieg haſſuer ſkapt ſaa viſſ oc klog oc
 J i iij

deylich effter mit agat ansiet oc giff
uit skall oc vnderstondelse lad dig
icke nu merke ath lessue effter lege
mens løste oc begerelse som heste och
nwle eller andre vskellige creatur gø
re (Kōgh dauid siger) O gud reffse
oc straffe onde offuerdadighe oc gēs
uordige mēiste met plawe paa der
riss legeme oc verdenss modgang at
de der met nue twingiss som en galē
hest der spagis mzet huast bid (Gud
suarer) Onde forherdede menniste
som icke ville offuer gissue deriss syn
der de skulle fonge mægfoldelig mod
gang her i verden : oc siden plawe oc
pine til euig tiid. Men de som offuer
gissue syndē oc skellige lessue och ha
ssue deriss hoff til mig deriss gud: de
skulle fonge naade oc miskund oc dē
ewige frone i hiemerige. O gode
mēiste som nu hassue fonget ether
synderiss forladelse glæder oc hugsua
ler ether i den alsommectiste gud oc

icke
och
och
uise
leuend

mig i the
mig na
myne sy
dyn stre
ath er o
stunde
skyld.
ydmyge
uer och
dyn stre
hassuer
el naar
ighe on
de ere f

icke i verdens forfengelighed. Verer
och glade alle gudfryctighe menniske
och frygder ether alle som haffue ret-
uise hierter. Heder oc ære. O ihu xpe
leuende. ps. Dñe ne in furore.

O Alsommetiste gud plawe
mig icke forswarlighe her i
werden. Och giff icke den
ewige fordømmelse offuer
mig i then anden verden. Men vnd
mig naadelige lifuus frist at bedre
myne synder. Refse mig icke effter
dyn strenge rettsighed fordy dyn mā-
cth er offuer mig oc mange plawer
stunde migh till fore myne synder
skyld. O hemelske fader ieg kendis
ydmygelige at alt myt legeme skel-
uer och falner naar ieg tencker paa
dyn strenghe retwise dom. Jeg
haffuer engen rolighedh i myn si-
el naar ieg offuertencker myne mā-
ighe onde gerninger fför di ath
de ere saa manghe och saa sware

I i iij

paa myn siel at de betwinge henne til
døde som en swar byrde ther ingen
kan bære. Mine store synder sō iegh
lenge bedressuit haffuer ere paa myn
siel for min forønmelse skyld. ligerwiff
som gāle forfulde saar ere paa et lege/
me sō neppelige lægiff kude. O gud
myne mangfoldelige synder haffue
trengd mig fra dit clare oc glædelige
ansict sō ieg skulle haffue hugsualelse
aff och opfuldet al myn lessnid meth
sorg och bedrøuelse. Mine lærer ere
meghz tilbøvelige til vkyt lessnid thi
er ieg dess var ther aff besmyttet off/
uer alt myt legeme. O gudh en dog
ath myne synder ere migh nu forlad/
ne aff dyn barmhertighed dog tycker
mig alligenel ilde at være ath iegh no/
gen tiid skulle bedrissue dē Saa tyt
ieg tēcker paa dem tha sucker ieg och
gissuer mig i myt hierte. O gud alt
myt hob oc begerelse er till dig drø
vift myn hwy och hierte: och inthz kā

skyld
ghe bed
kast om
gh sild
se er fort
myn gne
Mine si
mod mi
hw liden
synder st
altid on
denne pl
myn fore
lyder ieg
sth haff
verste d
oilediff
raade. 2
ieg inct
suarer d
dste or
wiff for
thshue

skyles for dig. Mit hierte er suarlig
 ghe bedrøuedh thii iegh haffuer for
 fast dyn naade som iegh hagde før i
 gh sald i synden. Dyn vnderstødel
 se er forblindet ath iegh ey kan kende
 myn gud eller besinde myn ondscaff.
 Dyne slectinge och venner ere twert
 mod migh oc forsinnaa mig thii ieg
 nw lider verdens modgøg for myne
 synder skyld. Andre sammelediss sō
 altid omgingiss met mig før ieg fik
 denne plaue de sky mig nw oc ville
 myn forderuelse. Aff gudz retuiss hed
 lyder ieg dette thii iegh haffuer forka
 sth haff venscaff. De som ere paa mit
 verste de offuertacthe nw daglige hu
 orlediss de miz falkhed kñde mig for
 raade. Men ieg er taalig oc tadher sō
 ieg incthz ved aff deriss ondscaff oc
 suarer dē incthz til de honlige och spo
 dske ord de tale til mig thi er ieg liger
 wiss som eth menniske ther synes at
 thz huerken kan tale eller høre. Allige

J i v

vel at ieg tyt hadde årsage til at stras
ffue dē ydermere en de mig dog tags
de ieg helder oc bar thz tomodelige
O herre gud som hugsualer alle be
drøffuede hierther hør myn bøn thii
ieg hassuer mith hob stadelige til dig
Lad mig aldrig saa plat bliffue off
ueruonden aff mine vuenner ath de
siden skulle bespotte mig oc rose ther
aff at de met deriss mact hassue vn
der trict mig. O gud effter di at ieg
hassuer suarlige sindet omod dig thii
er ieg redebon till at bere plawe to
modige der fore effter din vilge.
Mine sinder ere daglige for myne
øgen thii vil ieg ydmygelige scriffte
dem oc altiid gøre bod oc beiring
for dem oc misfundelige gerninger.
Mine vuenner hassue nw lyksalig
hed met verdens rigdom oc glædiss
ved min sorg och drøffuelse. de ere
ganske mange som migh nw hader
som ieg dog inthz ont hassuer for

ffylde
emod
mig ont
ieg vilde
ge. O mi
at dw est
store sine
plat vdo
gud mi
din hielp
der i swar
mine vne
rigiss rige
der oc ere

mine ma
ath din n
myne on
der stygel
myne se

skyldet aff. De som ieg gjorde vel
 emod de ere nu snarist til ath gøre
 mig onth och bedrage mig for dy ath
 ieg vilde ath de skulle leffue retferdi-
 ge. O min herre och min gud en dag
 at du est nu fra mig wend for mine
 store sinder skild giff mig dog icke
 plat vdoeffuer til ewig tiid. O herre
 gud mi skabere och frelsere giff mig
 din hielp oc trøst ath iegh ey mere fal-
 der i sware sinder ffrelss mig fra alle
 mine vvenner oc vnd migh hieme-
 rigiss rige meth dig till ewig tiid. He-
 der oc ere. O ihu xpe. ps. Miserere mei.

O Alsmectiste gud mis künde
 dig offuer mig for medelst
 dyn store vbegribelige bar-
 mhertighed. De forlad mig
 mine mangfoldelige suare synder thi
 ath din mis kunhed ouer gonger alle
 myne onde gerningher. Jeg er ve-
 derstygelig oc vsinlig i din asyn for
 myne sware synder skyldh thi giff

Ji vi

1
mig dyn naade til at aff slette dē met
anger oc ruelse. Jeg vederkēdiss at ieg
haffuer swarlige syndet mod dig oc
mine onde gerninger ere mig veder/
stiggelige och grūme at se som dagli/
ghe ere fore myn øghen migh angre
at ieg nogē tiid haffuer bedressuit dē.
O gud ieg haffuer syndet emod dig
oc bedressuit myne onde gerninger
i dyn asyn dw est al eneste myn dom/
mere som engē lønliche gerninger kū
de skyless fore. Dyne ord ere sandhe
oc retwise thii haffuer ieg wel fortiēt
den plawe ieg lyder fore dem oc engē
kan straffe dyne retwise dōme. Jeg
vor affled i synden før ieg føddis her
til verden po myne forelderss wegne.
O gud dw elsker sandhed thii haff/
uer du ladet mig forstōdet at din gud
domss vished ved alle lønliche gernin/
ger. Biff mig fordy den helliād3 na/
ade och forlad mig alle myne synder.
Saa bliffuer myn siel hwidere en no/

ghen si
oc fred
hierte sa
mat oc
ere aff sy
ge synder
dyn barn
bliffue f
gør mit k
mig din i
lessue effe
legemens
stet mig i
mig ick
nistke oc
naade. 2
obebare
skal frel
mig met
gudeligt
oc lare o
din helli
le omv

ghen snee **O** gud giff mig hugsualse
 oc fredssommelighed induertiff i myt
 hierte saa fonger mine lemmer deriff
 mact och styrke igen som vasmectige
 ere aff synden. See icke til mine mas
 ge synder men forlad migh dem for
 dyn barmhertighedz skyld oc lad de
 bliffue forglæde ewindelige. **O** gud
 gør mit hierte rent oc klart och vnd
 mig din naade at ieg her effter maa
 lessue effter dine budord oc icke effter
 legemens begerelse till synden **O** gud
 slet mig icke aff liffsenss bog oc lad
 mig icke kome til de fordømmede men
 niske och tag icke fra mig de helliads
 naade. **O** gudfader hugsuale mig oc
 obebare mig din eniste søn som mig
 skal frelse och all verden. Stadfeste
 mig met den helliand i eth renth oc
 gudeligt lessnid. Jegh skal vnderuise
 oc lare onde oc vretferdige menniske
 din hellige low oc budord at de skul
 le omweddiss till dig formedelst myn

I i vij

leffnid och gode exēpel. O gud frelss
mig aff mine blodelige sinder sō iegh
meth min ondscaff oc legemēss løste
bedressuit haffuer. Min tūge skal gla
delige och høgtideligeløssue dit nasn
och prise och ere digh for en barnher
tig gud O alsōmectiste gud oplad mi
ne læber at ieg maa tacknēmelige kūd
gøre dit løss. Hagde thz varet din hel
lige vilge da ville ieg gerne offred dig
mit offer for mine synder. Men det
hagde dog icke wered dig tacknem
meligt mig til affløsnig aff myne syn
der O gud forsinna icke eth forfult oc
sorgēde hierte som begrader syn synd
thii ath thz er deth offer som dig bāst
teckiss oc du mest begerer aff syndi
ge mēnisse. O mildeste gud lad icke
andre gode mennisse plawes for mi
ne synder skyld. O gud lad dyn helli
ge kirke altid forbedress och forme
res ver hendiss bestermere mod alle
hendiss fiender. Oc ananme siden

gode m
riss sm
medin
ihesu cri

din naad
Men gif
allmin so
ctise gud
falder pa
mact off
snarlige
uer leffu
en røg L
ne lemm
tingh th
redin h
gh ath
der sine
Thii at

gode menniskiss offer som de for des
riss synder digh offrediss worde i sam
me din hellige kirke. Neder oc are. O
ihesu criste. ps. Dñe exaudi.

O Leuēde gudz sōn hør myn
bøn. Och ladh mit hiertiss
begerelse tacknēmelige kō
me for din asyn. Vent icke
din naade oc kerlighed fra migh.

Men giff mig hēlp oc hugswalelse i
all min sorg oc bedrouelse. Alsomme
ctiste gud hielp mig snarlige naar ieg
kalder paa dig at dieffuelen ey fonger
mact offuer mig. O gud hielp mig
snarlige thi at den tid som ieg nu haff
uer leffuit er snarlige forswundē som
en røg Och min mact oc styrcke i mi
ne lemmer ere forwisnede som en brēd
tingh ther encths dughet. Kere her
re din heffn haffuer vansmecths mi
gh ath iegh er som en vrt ther fel
der sine blad naar hwn forwisnet er
Thii at den helliandz naade er fra

I i viij

migh taghen som iegh skulle haffue
myn aandelighe fohde vdaff. Dyn
hierte sorgh och graadh haffue skøth
fortæreth migh saa ther er inthz paa
mith liff vdhē skindh och been. Jeg
er och saa enligh fra andre menniske
som en pellican er fra andre fule. Jeg
bluess oc skemess at omgāghiss meth
menniskene for myne māghe synder
skyld. Thii skryler iegh migh om
daghen som en afftenbacke ther flyg
her om nathen. Jegh waghede om
nethene i plicth och bod for mine syn
der och bor enlige fra andre mēniske
som en spurg ther hemelige bigger vn
der et tag. Mine vuenner som syntess
at vare myne venner bespottede mig
daglige oc beswore dem hēmelige til
hobe at fordersffue mig. Thii aff slet
te iegh myne synder met plict oc bod
oc om wende min verdens glade til
anger och ruelle. Denne penitētz tog
ieg h mig till thii ieg befryctede dyn

store v
du so
vnder
skyld. A
framfarn
fornised
rodi. Det
uer til ewi
gemis Turn
dige menn
haffue nro
le. Gudz
horne dig
fethii at ti
te off gosh
hielp och
i den belli
deruiset va
budord oc
for dem at
Gudz si
alle menni
bedre oc a

store vrede. Jeg kunde oc besinde at
 du sō føre ophøffuede mig vilde nu
 vndertrycke migh for myne synder
 skyld. Dyn tiid oc dage ere snarlige
 framsarne som en skugge. Oc ieg er
 foruished som en vrt ther skæriss aff
 rodē Men dw alsōmectiste gud bliff
 uer til ewig tiid. Oc din vbegribelis
 ge mis kundh3 offuer gonger alle syn
 dige menniske ondscaff som vered
 haffue nw ere oc her effter fødis skul
 le. O gud3 sōn wor enesthe tilfluct for
 barne dig offuer alle syndige mennis
 ke thii at tiden er nw kommē i hwil
 kē oss gøss besynderlige behoff dyn
 hielp och trost. Dine hellighe tienere
 i den hellighe kirke haffue nw vn
 deruisset vanwittighe menniske dine
 budord oc salighedzens veye oc bede
 for dem at de mue bliffue salighe.
 O gud3 sinede sōn deth skall ske at
 alle menniske som i verdē ere skulle
 hedre oc ære dit verdige naffn.

R E

Alle Konger oc fførster skulle rædiss
din guddomss mact oc valde. Thii
at du wilt ophøffue den hellige kirke
offuer all verden m̃z heder oc ere oc
der met lade kende dyn guddomes
lige mact oc mectighed. Vor herre
vil see naadelige til alle sine ydmyge
tienere i deriss nød oc ick forsmæ
deriss bøn. Gudz velgemynger skulle
scriffuess oc vnderuissess andre men
nisse som kome effter oss at de som
nu vffødde ere skulle och loffue gud
som wi nu gøre. Thii at gudz søn
haffuer seet misfundelige ned til oss
aff høgeste hiemerigiss trone. Han
vil och høre ydmyge mennisskiss graad
och anger som de haffue fore deriss
synder och løse dem aff dieffuelenss
bond som de ere vdi. Oc frelse deriss
siele som toler død: modgag eller pi
ne fore hans naffn skyld. Ath man
skall siden kūd gøre hans aldermeg
tiste mact oc naffn. Oc predicke och

loffue
all ver
ne oc alle
rer offuer
siger til d
alsomme
hellige ki
nisskiss sa
diss) Oh
iden hellig
synder kan
oc hvor f
glæde oc
mig liffu
mig ey f
ger giort
synder m
er eth arm
est myn g
Dand du
oc alle cre
fariss och
yderste do

Iossue hannū i den hellige kirke offuer
 all verdē. Israels folk som ere iøder/
 ne oc alle andre baade konger och her/
 rer offuer all verden skulle kōme om/
 siger til den hellige tro oc tiene den
 alsommectiste gud sandrectelige. Dē
 hellige kirke som er alle cristne men/
 nissess samfund taler til gud (sigen/
 diss) O herre men ieg er nu stadfest
 i den hellige tro tha vnd mig at ieg be/
 synde kan huor stacked wor alder er:
 oc huor forfengelig denne verdenss
 glade oc velløst er. O herre gud vnd
 mig lissuiss frist her paa iordē oc tag
 mig ey for snarlige heden fōr ieg for/
 ger giort ret plict oc bod for mine
 synder miz anger oc ruelle. Thi ieg
 er eth armt dødeligt menniske oc du
 est myn gud som lessuer ewindelige
 O gud du skapte hiēmelen oc iorden
 oc alle creatur som der er vdi sō for/
 fariss och omwēdiss skulle paa den
 yderste domme dag. Men du bliuer
 K E ij

stedse w omuendelig till ewig tiid.
Som forklare wilt hiemel och iord
effter dommen. Oc bliuer self i din
guddomelige klarhed som dw haff-
uer vered aff euigh tiid och bliffue
skalt euindelige for yden ende. Alle
menniske som effter folge dine buds-
ord som dw dine apostele och andre
helgen kende oc lerde her paa iorden
De skulle beside det skinnende och
arefulde hiemerigiff righe met digh
euindelige. Heder oc are. Hil maria.
O ihesu criste leuede gudz sön forlad
off vore synder. Jomfru maria bed
fore off. ps. De pfundis clama.
O Herre gud ieg rober til dig
inderlige aff alt mit hierte
thii vdiß till ath høre myn
bøn. Lad dine øm vere vel-
uillighe til at anāme myn røst och bes-
gerelse. O ewighe gud er deth saa ath
dw icke forlade wilt sinderne miskun-
delige tha kã engē vt tale di retuished

Dw est
forlade
beuise
ge bidet
hed. Din
søn ihesu
regne me
sine menn
deriff skat
til dede
forladelse
fæller alle
sine och fo
der. Heder
criste leuer
Dne exau

O
skyldh me
sandheds
sid icke fo

Du est mild oc barmhertig till at
 forlade sunderne som de hellige scrift
 beuise om dig. Thii haffuer ieg len-
 ge bidet effter din nade oc mis kund-
 hed. Min siell haabes stadelige till di
 søn ihesum cristu och den heliand so
 regnere met dig ewindelige. Alle cri-
 stne menniske skulle habess til gud
 deriss skabere fra deriss bardom oc
 til de dø ffordi all naade oc sindens
 forladelse er all ene hos hannu. Han
 freller alle sine tienere fra den euige
 pine och forlader dem alle deriss sin-
 der. Heder oc are. Hil maria. O ihu
 criste leuende gud søn. Psalmus.
 Dñe exaudi oronē meā auxilium pcipe.

O Leuēde gudz søn hør myn
 bøn oc lad hende tacknem-
 melige kōme for dig. Icke
 fore mine gode gerninger
 skyldh men for din mis kundhedh och
 sandhedz skyld. O barmhertige gud
 sid icke for strēgt regēskaff met migh

K E iij

fore myne måge synder. **T**hi ath gō/
ger din strenge dom offuer mig och
andre syndige menniske tha bliffuer
ther enghen saligh. Dieffuelin myn
fiende hassuer offuer vundet mig oc
bøyd mig til legemens løste oc ver/
denss forfengelighed. Oc draget mig
til synden oc eth ont leffned eblanth
andre fortuilede mēiske som encthz
acthe vden verdess vellost **T**hi hass/
ue mine synder ført mig stor sorg oc
bedrøuelse i mit hierte oc taghet fra
mig din naade och hugsualelse som
ieg føre hagde aff dig. Vdi denne
myn sorg oc drøuelse tencker ieg ide/
lige paa din store naade oc barmher/
tighed sō du føre giort hassuer met
syndige mēiske. Oc besinder oc i hu
kommer huor villige och deglige drø/
skapte menniske oc al verden. Forst
op recker ieg mine hender till digh
oc beder om naade oc misfundhed
aff alt mit hierte hw oc sind. Liger

niss for
vdi suar
delig till
lige till
derffuit
vermigh
ge synder
de anset
nederfene
fordomde
lad mig na
barmhert
begerelse.
delige hōt
fede din
orlediff i
Thi ieg
hassue all
eneste. Ifr
garelse. V
dieffuelen
leffue effe
min gud

niss som en saader ager begerer regn
 vdi suar tyrcke O milde gud se mistu
 delig till mig komer du mig icke snar
 lighe till hielp tha bliffuer iegh for
 derffuit baade till liff oc siell. O gud
 ver migh icke fore strægh for mine mā
 ge synder skyld och vent icke dit blis
 de ansiet fra migh. Eller iegh bliffuer
 nedersenckth i heluede meth andre
 fordømde menniske. O milde gud
 lad mig nu see oc forneme din store
 barmhertighed i denne min hiertess
 begerelse. Thii iegh haffuer mit sta
 delige hob til dig. O gud giff mig til
 kede din hellige vilge och budord hu
 orlediss ieg her effter leffue skall.
 Thii ieg vil ouergiffue dene verdē oc
 haffue all min hro ochierte til dig all
 eneste. Ifrells migh fra legemenss be
 garelse. Verdenss forfengelighed och
 dieffuelenss ondskaff. Och lad mig
 leffue effter din vilge thii ath du est
 min gud oc frelsere.

R E iiii

O lad dē verdige helliād optage mig
aff denne verden til hiemerigiss rige
som er alle retuise menniskess bolig.
Bør mig salig for dit benedide naffn
skyld och icke fore min retuis hedz ski
ld. Hielp mig aff denne min sorg och
raade som iegh er nu vdi. Adis künde
dig offuer mig oc bort driff alle myne
vuenner. Oc skyl mig ved de forbās
nede dieffle som acthe at plawe myn
siell. Thii ieg er dyn fattige tienere oc
vill gerne hedre dit verdige naffn till
ewig tiid. Heder oc ere. Hil maria.
O ihesu criste leuēde gudz sōn forlad
oss vore synder. O iomfru maria bed
for oss. añ. Ne reminiscaris domine.
O Gud kom icke vore synder
i hw eller waare forelderss.
Oc heffne icke offuer oss eff
ter vaare onde gernynger.
Añ. Media vita in. Vii arme mēnisk
ke Naar wii are i wor beste tiid oc lōs
ste helst at leffue. Tha kommer dōdē

hastelig
verden.
ffuer
hielp
eneff
for
hulle
ne pa
bede
du er
Naar
rige
ler bod
tighe
da kom
roffuer
mildeste
Deuige
O dw
ross
der for
till hanni
oc vrede

hasteligen och bort tager oss aff dēne
 verden. O aldermildeste gud wii ha/
 ffue da engen til ath fly eller ath bediff
 hielp vdaß och trøst vden aff dig all
 eneste som wii tilfom mägfoldelige
 fortømed haßfue met vaare synder for
 huilke dw haßfuer godh ret till at heff
 ne paa oss effter din retuisshed. Thii
 bede wii digh alderkärste herre at
 du ey forsmaar oss i vor alder dom.
 Naar wii aff sot oc siugdum vasmecs/
 tige ere ath wii ey gøre kunde plict el/
 ler bod for vaare synder. O barmher/
 tighe gud lad dyn nade oc miskund
 da komme offuer oss och giff oss icke
 vdoßfuer i vor dødz time. O alder/
 mildeste gud. O alder sterkeste gud.
 O euige gud forbarne dig offuer oss.
 O dw gudz moder maria tencck paa
 voss syndige mēiske. Naar dw stō/
 der for gudz ansiet tha bed got for oss
 till hannū ath han vil vende syn heffn
 oc vrede fra oss. Cristus gudz søn vor

R E v

gud fader lydighe ath taale then has
arde død oc pine paa krosset for vor
saligheds skyld. Kyrieleyson. Gud
fader mis kunde dig offuer oss. Gud
søn mis kunde dig offuer oss. Gud
den helligand mis kunde dig offuer
oss. O ihesu guds søn verdis nu till
ath høre oss. Den hellig trefoldighed
som er en sander gud forbarne dig
offuer oss. O guds søn verdens frel
sere hielp oss nu aff alle vaares be
drouelser.

O alderhelligste iomfru Maria. bed
for oss. O iomfru offuer alle iom
fruer. bed for oss. O verdigste guds
moder.

Sancte michild engild. bed for oss.

Sancte gabriel engild. bed for oss.

Sancte raphael engild. bed for oss.

O i alle hellige engle oc offuer engle
beder for oss.

Sancte hans baptiste bed for oss.

O i hellige tre konger. beder for oss.

O i
fether.
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
Sancte
O i alle
lister.
Dalle h
Dalle h
Sancte
Sancte

Di aller hellige patriarcker oc pro-
fether. beder for oss.

Sancte Pædher. bed for oss.

Sancte Poueld. bed for oss.

Sancte Andriß. bed for oss.

Sancte Jep. bed for oss.

Sancte Philippe. bed for oss.

Sancte Hansß ewägelist. bed f. off.

Sancte Thomas. bed for oss.

Sancte Bartolmee. bed for oss.

Sancte Mathee. bed for oss.

Sancte Simon. bed for oss.

Sancte Thadee. bed for oss.

Sancte Mathies. bed for oss.

Sancte Barnaba. bed for oss.

Sancte Marce. bed for oss.

Sancte Luca. bed for oss.

Di alle hellige apostler oc euange-
lister. beder for oss.

Dalle hellige gudz discipler. b. f. off.

Dalle hellige vskyldige børn. b. f. off.

Sancte Staffen. bed for oss.

Sancte Line. bed for oss.

K & viij

Sancte Oluff Konge. bed for off.
 Sancte Erick Konge. bed for off.
 Sancte Peder martir. bed for off.
 O alle hellighe martires som tolde
 dødh oc pine for gudz naffn skyldh
 beder for off.

Sancte Leo. bed for off.

Sancte Hilari. bed for off.

Sancte Siluester. bed for off.

Sancte Morthen. bed for off.

Sancte Augustine. bed for off.

Sancte Ambrosi. bed for off.

Sancte Gregori. bed for off.

Sancte Jeronime. bed for off.

Sancte Nicolae. bed for off.

Sancte Dominice. bed for off.

Sancte ifrancisce. bed for off.

Sancte Benedicte. bed for off.

Sancte Bernarde. bed for off.

Sancte Anthoni. bed for off.

Sancte David Konge. bed for off.

Sancte Sampson. bed for off.

Sancte Elogi. bed for off.

R P vij

O alle hellige lærefedre heremisther
 och clostermend. beder for oss.
 O hellige moder setā Anna. b. for oss.
 Sancta maria Magdalena. b. f. off.
 Sancta maria Egipciaca. b. for off.
 Sancta ifelicitas. bed for off.
 Sancta Perpetua. bed for off.
 Sancta Agata. bed for off.
 Sancta Lucia. bed for off.
 Sancta Agnes. bed for off.
 Sancta Cecilia. bed for off.
 Sancta Katherina. bed for off.
 Sancta Petronilla. bed for off.
 Sancta Margareta. bed for off.
 Sancta Dorothea. bed for off.
 Sancta Barbara. bed for off.
 Sancta Kristina. bed for off.
 Sancta Valburgis. bed for off.
 Sancta Bertrydis. bed for off.
 Sancta Visula met alt dit verdige sel
 skaff. bed for off.
 O alle iöfruer och alle helgene i hiē
 merigiss righe. beder for oss.

O alom
 mistund
 gud ner o
 frell off.
 alt ont D
 uelst he
 frell off
 Dherre g
 och pine
 iudess
 fra dieffu
 steller. D
 rhy Religt
 off fre
 ge begere
 fra onde
 delige sy
 fra hastig
 vilge til
 frell off
 oc ond
 gud fre
 storm o

O alsommectiste gud ver oss mild oc
 mistundeligh. Och spar oss. O herre
 gud ver oss blid oc barmhertig och
 frelss oss. O herre gud frelss oss fra
 alt ont O herre gud frelss oss fra die/
 uelenss hødzel och fare. O herre gud
 frelss oss fra den ewighe fordønmelse
 O herre gud frelss oss fra den plaue
 och pine som oss tilstunder for vaare
 synderss skyld. O herre gud frelss oss
 fra dieffuelenss grühed oc onde fris/
 stelser. O herre gud frelss oss fra eth
 vkysseligth leffnid. O herre gud fre/
 lss oss fra denne verdenss forfengeli/
 ge begerelse. O herre gud frelss oss
 fra onde tancker vrenlige ord oc dø/
 delige synder. O herre gud frelss oss
 fra hastighed auend vrede oc all ond
 vilge til vor ieffn cristē. O herre gud
 frelss oss fra all fortuilelse forblidelse
 oc ond vane til synden. O herre
 gud frelss oss fra tordun lyumild
 storm oc all anden fare.

R E vsij

O herre gud frelss oss fra bradød oc
all anden vkristelig død. O herre ihu
criste frelss oss formedelst din vnder-
lige vndfongelse. O herre ihesu crist
frelss oss formedelst din hellige fød-
sel. O herre ihesu crist frelss oss forme-
delst din dob faste oc strenge leffned
som du hadde her i verden. O ihesu
criste frelss oss formedelst dit hellige
kross och din suare pine. O ihesu xpe
frelss oss formedelst din hellige død
och verdige begraueelse. O herre ihesu
criste frelss oss formedelst din æreful-
de apstādelse. O herre ihesu crist frelss
oss formedelst din glædelige opfarel-
se till hemelss. O herre ihu crist frelss
oss formedelst den heliandz tilkom-
melse. O herre ihesu crist kom oss till
hielp i vor dødz time. Pctōres te ro.
O Alsomnectiste gud vii ar-
me syndige menniske bede
och robe til digh verdiss til
at forlade oss vaare synder.

O gud wii bede dig ath dw vilt giff
 ue off den euige fred. O gud wii
 bede dig ath dw vilt beskerme off
 formedelst din milhed oc barmher-
 tigh. O gud wii bede dig at du
 vilt verdiss till at styre och regere dē
 hellige kirke. O gud wii bede digh at
 dw vilt verdiss til at beuare vor hel-
 ligste fader pauē oc alle andre sō vide
 ere till gudz embede i en goth och ren
 ligh leffned. O herre gud wii bede
 digh ath dw vilt verdiss till ath gøre
 en stadig fred och rolighz mellē alle
 cristne kōger oc alle andre herzer och
 fōster. O herre gud wii bede digh ath
 dw vilt verdiss till at beuare vor bis-
 cop oc kirckeniss prelater oc alt meni-
 ge klerkeri clostermen oc closteriom-
 fruer i et renligt oc bequameligt leff-
 ned. O herre gud wii bede dig at
 dw vilt verdiss til at komme til off
 oc hugsuale alle sō bigge oc bo i dēs
 ne by met din hellighe naade.

¶

O herre Gud vil bede dig at du wilt
stadfeste alle gode mēiske sō her paa
iordē er i din ydmige tieniste och fers-
lighed. O herre gud wii bede dig yd-
migelige at du wilt beskerme alle crist-
ne mēiske sō du haffuer igeløst met
dit v̄dige blod. O herre gud wii bede
dig at du wilt giffue dē den euige løn i
hiemerige sō oss gørgoth her paa ior-
dē O herre gud wii bede dig at du wilt
frielse oc bwaare vore ferelders siele fra
dē ewige forðørmelse. O gud wi bede
dig at du wilt giue oc formare iordenss
fruct oc grøde. O herre gud wii bede
dig at du wilt v̄de dine barmhertelige
øge till oss O gud wii bede dig at du
wilt anāme vor tieniste oc loff tacknē-
melige O gud wii bede dig at du wilt
opliuse vore sind s̄auittighed oc vnder-
stødelse til at begære inderlige hieme-
rigiss rige. O herre gud wii bede dig at
du wilt hielp oc hugsuale alle bedrøue-
de mēiske oc fattige fōger. o gud vil

bededigt
alle s̄fare
erigt de m
nissese O
lar off for
at forføde
ne budord
du vilch gi
ger oc lise
s̄mi bede
h̄or: b̄on
et̄ s̄yl dig
oc forlad off
D̄bu t̄pe s̄
l̄o forbarne
alt det vi s̄
lige ord. O
s̄yl dig l̄
oc forlad o
geminer
ewige salig
Kyriel. Z
ouer off. Z

bede dig at du beuare oc beſkerme vilſt
alle ſō fare retferdelige effter deniſſ biſ
erig at de mue ſōge lyckſalighed i de
niſſ reyse. O gud vii bede dig at du vilt
lare off fornedelt dē helliādꝝ naade
at forſtōde dē hellige kirkis lerdō oc di
ne budordh. O gud vii bede dig at
du vilth giſſue alle criſtne ſiele dē eni
gero oc liſe. O ihu criſte leuēde gudꝝ
ſøn wi bede dig ydmygelen at du vilt
høre vor bøn. O ihu xpe ſō ligneff ved
eth vſkyldigt lō miſkūde dig ouer off
oc forlad off alle vaare ſyndige tåcker.
O ihu xpe ſō ligned ved eth vſkyldigt
lō forbarne dig ouer off oc forlad off
alt det roī ſynde met vaare vbequēme
lige ord. O ihu xpe ſō ligneff ved eth
vſkyldigt lom miſkūde dig ouer off
oc forlad off alt det vi ſynde mꝝ vaare
gerninger (oc frelſſ off oc giſſ off dē
ewige ſalighed. O criſte hør off.
Kyriel. Gud fader miſkūde dig
ouer off. Gudꝝ ſøn miſkūde dig ouer

¶ l i ij

off. Gud dē helliād mis kūde dig ouer
off. P̄r nr̄. Vor fader sō er i hiēmelē.
Vil maria. Herre led off ey i frestelse.
Men frelss off fra alt ont. Amē. p̄ces
O Herre (Ego dixi dñe mise.
gud ieg beder dig ydmyge
lige at du wilt mis kūde dig
offuer mig. Och frelss min
fattige siel thii iegh kēdiss at ieg haff
uer suarlige syndet emod digh. O her
re gud ver off mild och hør dine yd
myge tieneriss bøn. O gud lad din
mis kūhed saa kōme ouer off sō wi
stadelige haabes til dig. Vi oc vaare
foreldre haffue syndet emod dig oc vā
red vretferdige mod vor ieffn cristē. O
gud giff off icke lōn effter vaare onde
gerniger. Oc plaue off icke effter vore
store synder. O herre gud kō icke i hw
naar wi dō her aff verdē de synder sō
wi bedressuit haffue i vor liffuiss tiid.
Men frelss off suarlige fornedelst din
mis kūdhed oc naade Thi at wi ere

da arme oc vssle och haffue inthz ådet
hob vdē til dig all eneste. O herre ihu
xpe vor: fielsere och igeløssere kō off til
hielp oc trøst formedelst dit hellige oc
are fulle naffn skyld oc forlad off mis
kūdelige alle vore synder. O herre gud
var altiid vor beskermere mellō off oc
alle vore fiēder O leuēde gudz sōn hør
min bøn oc lad mi røst tacknēmelige
kōme for dig. Loll. Deus cui ppriū.

O Du alsōmectiste gud sō al
tiid er mild oc mis kūdelig
aff di guddōmelige nature
til at forlade synderne vdi
nu til at anāne vore bønner at wi fat
tige mēis ke sō būdne ere miz vore syn
derss oc ondsckabss bōd mue løssiff aff
dē snarlige formedelst din store milz
hed oc barmhertighz. Am.

O Aldermectiste och mildeste
gud wi bede dig idmigelige
at du vilt høre dine fattige
tienes bønner och forlade off vore syn

L l iij

der sō gerne ville għre vort scrifftemaal
oc tage plict oc bod for dē. A. Collec.

O Barmherzige gud sō elsker mēis kess
siele och gerne vilt at de frel
sess skulle Vii bede dig yd
migelig at du formedelst di store vbe
gribelighe milhed vilt giffue vore forel
dre fader och moder søster oc brødre
frēder oe vēner oc alle andre cristne sis
ele sō wi ere plectige at bede god fore
dē euige salighed i hiemerigissrige A.

O Alsom Colk. De q cōtri.
mectiste gud sō icke forsmā
ar fattige mēis kess sorg oc
graad sō de haffue forderiss
synder Se nw naadelige til vor begæ
ring formedelst iōfru mariess oc alle
dine verdige helgess bøn skyld. Thit
wi nw falde paa dig i dēne vor nød
oc drøvelse. Lad di guddōss godhed
oc barmhertighed fordriffue oc til ithz
għre alle dieffleness oc øde mēis kess

raad sō de mod off optēcke at wi mue
frelses fra deriss suig oc ondsckab oc si/
dē gladelige lossue oc tacke dit bñdi/
de naffn i dē hellige kirke A. Collecta

O Alderuel/ Dps semp. de.
ligste oc enige gud sō vissi/
ge regerer baade hiemel oc
iord. Se mis kñdelige til vor
naadige herre kōgē Alt rigēss raad oc
alle andre sō styre oc regere skulle lād
oc rige. Oc lad dē saa retferdelige re/
gere deriss almwe heri verdē at de eff/
ter dōdē beside mue hiemerigiss rige
mz dig euīdelige A. Col. Dps semp.

O Alder mildeste gud som er
herre ouer alle baade leuen/
diss oc dōde du gissfuer alle
din besynderlige naade sō
frelsess skulle wi bede dig ydmygelige
at du formedelst din guddōss barm/
hertighed oc milhed sāmelediss for
vor fattige bøn skyld. Vil hielpe och
trøste alle leuēdiss oc dōde sō wi ere

¶ l i iij

plectige at bede fore. Oc forlade dē de
riss synder. Oc vñ dē hiemerigiff gla/
de mʒ dig til euig tid A. Col. Ifideliū

Benedide gud alle (deus.
cristne mēniskess skabere oc
frellere. Dis tūde dig off/
uer alle cristne siele oc alle el/
lēde siele sō engē besinderlig hielp el/
ler trøst haffue. Oc giff dē alle deriss
sunderss forladelse at de snarlige for/
medelst dē hellige kirkiss och vor yd/
mighe bøn skyld mwe frelsess aff de/
riss skess ildz pine oc sōge dē euige ro
oc life sō de iderlige altiid begære A.
O pie rex xpe. O du milde konge ihu
xpe forbarne dig offuer alle cristne sie
le formedelst dine hellige vðige fē vn/
der oc giff dē allero oc life til euig tiid
aff deriss pine sō her oc ander stedz be
graffne ere saa vide sō cristēdōmen er.
L offuit vere gud alsōmectiste. Ifred
vere met alle sō leuēdis ere. Ro oc life
vere alle sō i skess ildz pine ere. Amē.

Der effter
shall se
til

Her effter følger Vigilyess som læst
 Skal for alle cristne syele dem
 til hielp och salighed.

2

Till afften sang.

Placbe
gudh. pe

relse till n
hans naf
ag och di
hed heng
heluediff
En doct
oc ver de
falder i
som er l
bede til
mectist
de gud
thi har
debon t
paa fal
besynd
menist

Placebo dñō. An. Jeggh skall teckiff
gudh. ps. Dilexi qm̄ exaudiet dñs.

Duor tacknemmeligth er
det migh ath gud vil hør
re myn bøn Han haffuer
bøyd syn guddomss hør
relse till migh och ieggh skal paa kalde
hanss naffn saa lenge ieggh lessuer Sor
g och drøvelse och dødtzenss best
hed henger paa mig oc den grumme
heluediss pine forferder mig suarlige
En doch ieggh lider sorg oc drøvelse
oc verdenss modgøg her i verden tha
kalder ieg alligenel altiindh paa gud
som er herre offuer alle herrer Jeg ro
bede til hiemelen oc sagde O alsom
mectiste gud frelss min siel Saa sen
de gud mig strax sin hielp oc naade
thui han er mild oc barmhertig oc re
debon till at hielppe alle som inderlige
paa kalle hannum Han vil oc altid
besynderlige beskerme alle ydmyge
mēnisse Jeg hauer offte veret plaued

A ij

en sang.

oc forsmader aff myne vñener dogh
haffuer gud altiit frelst mig fra dem
vskad **O** myn siel som her til haffuer
vild fareit i syndē vent nw om igen mʒ
anger oc ruelse mod gud at du mot
komme til den euige salighed **T**hi at
den alsonnectiste gud haffuer nw
reyssd dig op igen fra den euige død
Den veldige gud haffuer visselighe
ted mig sine store velgerninger thii
han frelst min siel fra den euige for
domelse oc kallede mig op aff helue/
diss mørk som er synden **O**c skilde
mig ved den euige pine graad oc be/
drøvelse **O**c loffuede mig den euige
hemelske bolig aff huilken ieg aldrig
skal vd driuiss **I**fordi at ieg tecktiss
den alsonnectiste gud her paa iorden
blant disse dødelige menniske **T**hii
skal ieg effter myn død tecktiss hannū
i hiemerige blant alle hanss verdige
helgen som haffue det euige liff aff hā
num. añ. Requie eterna. **O** herre gud

giff alle
De lad di
ne offer d
skal tektiss
hanss verd
huo soget
buluer. R

O

høide myn
Daghs so
annest vo
nw at h fr
fra deniss
herre siger
skalt dw
oc onde
til synden
seffuer sig
berferme
oc den be

giff alle cristne siele den euige ro oc lise
Oc lad dit guddomelige ansict skinn
ne offuer dem til euigh tiid. añ. Jeg
skal teckiss gud i hiemerige blant alle
hanss verdige helgen. añ. Deu me. O
huor sorgeligt. ps. Ad dñm cum tri
bularer. Kong dauid sagde.

Oer ieg led sorgh oc drøvelse
aff onde høffdige oc myne
vuenner: da ropte ieg til dē
alsommectiste gud oc han
hørde myn bøn och hialp migh.

O gugh som frelste mig aff myne wu
ennerss vold och macth verdiss och
nu ath frelse mig oc mit røcte oc ere
fra deriss onde tūger oc fortaelse (wor
herre siger til mēisten) Hwad vobē
skalt dw hassue mod falske tungher
oc onde menniske som dig vil drage
til synden eller vantro. Gudh suarer
selffuer sigēdiss) dw skalth hassue til
bestermelse emod dē myne bud ord
oc den hellige scrift som ere krafftige

B iij

at optende din hwt och hierte til guds
kerlighed Dwt skalt och tage god efft
terligning aff gode och hellige mennisk
kers leffned huor stadelighe de waare
i den hellighe tro (Kong dauid sagde)
som huert got menniske nw sige maa
O huor sorgeligh och lagsommeligh
er migh dene syndige werdē thii hie
merigiss glade och saligheder saa lagt
fra migh Och iegh en nw lenger om
gangiss skal met onde och veruordige
menniske Jeg led tomodige meget
onth aff dem som ieg sagde och lerde
salighedzenss veye nw ville de for
dressue migh vden sagh och brøde.
Requiem. O herre gud. aña. O huor
sorgelich er mig dene verden thii min
sielss bolig hiemerigiss rige oc glade
er saa langt fra mig. aña. Dñs. Gud
alsommectiste. ps. Leuau oclos me.
Eg opløffthe myn hwt och
hierte til gud i hiemmielen oc
hans verdige helghē och des
dē fik ieg hielp oc trøst til liff

oc siel Jeg
alsommecti
mel oclos
hoffinge
gud och h
naro han
thii han en
uerdig th
ey folader
ker de som
kende han
mel oclos
digh en di
bestenne
dig med
hofferd
hoff fore
alsomec
den fra
dyn siel i
bestenne
til verde
gonger

oc siel Jeg fik myn bekermelse aff dē
alsōmectiste gudh som skapte hiem
mel oc iord oc icke aff nogen verdens
høffdinge Du cristne mēiske din
gud och herre vil icke lade dig falde i
vātro han woger idelighe offuer dig
thii han er din bekermere Jeg loff
uer dig thz Du cristne mēiske at gud
ey forlader digh thii han serdeliss elsk
ker dē som inderlige attraa at se och
kende hannum Bud som skapte hiē
mel och iord er snarere til at bekeme
digh en din egen hōgre hond Budh
bekerner digh huadh helder verdē er
dig med eller emod ath dw ey skalth
hofferdiss aff rigdō eller falde i mis
hoff fore nogen armod skyldh. Bud
alsōmectiste vill beuare dig her i ver
den fra alle dødelige synder och syde
dyn siel i hiemerige til ewigtiid Bud
bekermende dig daa du fød diss her
til verden han beuare dig oc naar dw
gonger her aff verden for vden ende.

A iiii

Requiem. O herre gud. Añ. Gud
als ðmectiste beuare dig fra alde sin/
der her i verden Oc din siel i hiemeris/
ge til euig tiid. añ. Si iniquitates.

Psalmus. Deprofundis clamaui.

O Herre gud ieg rober til dig
inderlige aff alt myt hierte
Thii verdiss till ath høre
myn bøn Lad dine øm ve/
re veluillige til at anāme myn røst oc
begerelse O ewige gud er det saa at
du icke forlade vilt synderne milde/
lige thaa kan engē taale dyn guddøss
retuisshed. Du est mild oc mis kun/
delig til at forlade synderne som den
hellige skriff beuiser om digh Thii
haffuer ieg lenge bidet effter din na/
de oc mis kundhet Min siel haabes
stadelige til din søn ihesum cristum
oc dem helliaand som regneret met dig
ewindelige Alle cristne mēniske skul/
le haabess til gud deriss skabere fra
deriss barndō oc til de dø ffordi all

herre gud. *Añ.* *Requie.* *añ.* O gud er
det saa at du ey forlader synderne.
Huo kan da taale din strenge ret uise
dom. *añ.* *Opera.* O herre gud.

Psalmus. *Loufitebor tibi dñe.*

O Als omectiste gud ieg skal
loffue digh aff alt myt herte
te oc aldrig forglemme din
store barmhertighed Thi
at du hassuer hørt mig arme syndige
mēiske Jeg vil och hedre oc ere dig i al
le dine hellige englist neruarelse Jeg
skal och tacke din benedide søn i den
hellige kirke for alle hans velgerniger
met i renligt herte Thi at all dē naas
de oc misfundhed som oss vor loffuit
dē hassue wi fögeth for medelst hās
tilkørmelse du hassuer nu giort hans
naffn ærefuld ouer alle creatur baas

B v

de i hiemmelē oc paa iordē ydermere
en nogen tunge kan vdtrycke **O** min
herre oc min gud verdiss til at høre
mig enaar iegh flyer till digh **Viss**
mig den helliād; naade oc vnderstø
delse at ieg maa loffue digh och obē
bare kungøre din guddomss mact oc
barmhertighed Alle konger herrer oc
føster skulle bekende at de haffue des
riss mact visdom oc salighed aff den
hellighe lerdō som dñ haffuer gissuit
verden formedelst din benedide søn.
Dem bør alle at holde hanss hellige
budord och retuished och der med
ydmigelige tiene oc loffue hannwm
Thii han er herre offuer alle herrer
Oc all priss heder oc ære som gøriß
kan i hiemmelē eller paa iorden er
hannwm rettelige tilbørligh **En** dog
ath dē alsommectiste gud sider øuerst
i hiemerigiss trone da er han alligeuel
altid neruerēdiss i gode ydmyge mē
nistess hierte her paa iordē **Wē** hoffer

dige hiet
me til d
mectist
oc i
oc forange
icke som
ge og gude
oc seluer i
red ryhuo
mig fra de
til den ewig
bordissue
stade oc for
tiste gud so
le creatur b
le myne v
offuer gif
gelige tier
gud giff a
O herre g
menist
ter dith a
liad sagd
Schrift i

dige hertez forsmacz han oc ey vil kō
me til dē Gud er ewindeligh oc alsō
mectist oc ieg er eth armt strøbeligt
oc forgengeligt creatur Dog vil han
icke forsmacz fattige mēiske ydmy
ge oc gudelige bōner Naar ieg beuer
oc skeluer i min yderste dōdz time oc
ved ey huort ieg skal Tha frelser han
mig fra den euige dōd oc fører mig
til den ewige glæde oc nedtrycker oc
bort driffuer alle diefflene sōmig vil
skade oc forderffue Den alsommec
tiste gud som macht hassuer offuer al
le creatur han heffner migh offuer al
le myne vuenner Thi han vill aldrig
offuer giffue sine creatur som ydmy
gelige tiene hannū. Requie. O herre
gud giff alle cristne siele ro oc life. añ.
O herre gud forsmacz icke oss fattige
mēiske som dw hassuer skapth eff
ter dith ægeth ansict. vsus. Den hel
liād sagde till sancti hans ewāgeliste.
Scrifft i din bogh ath de ære alle sās

A vi

lige som dō i gudz naade oc barmher-
tighed. añ. O dñr hiemmelſke gud.
Psalmus. Magnificat anima mea.

In ſiel hw och hierte loſſue
den alſomectiſte gud myn
ſkabere ſom ieg nwx vnd-
ſonget haſſuer Alle myne
ſind gladiſſ ved myn gud och frelsere
ffordi hā ſaa naadelighe til migh ſyn
ydmighe tienerinde. **L**hi ſige alle
cristne menniſke mig at være ſalig oc
hellig ſaare ieg fødde ieſu gudz ſøn.
Bud ſō haſſuer macth offuer altigh
giorde ſtore vnderlige iertegen mod
mig. Oc myn ſønſſ naſſn er ſandelige
helligt: Hans naade oc miſkūdhed
er offuer alle menniſke ſom nwx ere oc
veret haſſue oc komme ſkulle ſerdeliſſ
offuer dem ſom krlighe frychte han-
nwm Han tede ſyn guddōſſ mechtig-
ghedh dē tiid hā paa it øue blick ned
ſkōd aff hiemmelen til heluediſſ aff-
grund de hōgferdighe dieffle. Och

ophøge at
riſſ ſtedh
the boſſerdi
aff dēſſ m
ydmighe he
ke Han opf
liand enſol
rede at leſſu
boſſerdige o
dēſſ regne
til at ſonge
Dode gudel
bediſſ til de
gud tilſom
ſinghe nwx
deriſſ egen
die hellige
ſpaade i ve
añ. Luan
gud wi bed
fomedelſt
bertighed
cristne ſiele

ophøgde andre ydmyghe engle i der
riss stedh Han fordress oc vndertryc
the hofferdighe iøder och phariseer
aff deriss mact oc velde oc ophøgde
ydmyghe hednynger i dē hellighe kir
ke Han opfyllede met dē verdige hel
liand enfoldige menniske som begæ
rede at lessue retferdige Men dē som
høfferdige och kloge waare paa ver
denss vegne dē gaff han enghen visdō
til at fonge den euige salighed meth
Gode gudelighe menniske som ho
bediss til den naade oc miskund der
gud tilforn dem lossuith hagde De
singhe nu ihesum deriss frelsere aff
deriss egen slecth som abrahā och an
dre hellige profether och patriarcker
spaaede i verdenss første begyndelse.
an. Tuam deus. O du hiemmelste
gud wi bede dig ydmygelige ath du
fornedelt din store milhed oc barm
hertighed vilt verdiss til at gissue alle
cristne siele den euighe ro och skinnē

B vij

de bolig i hiëmerigiss rige Kyrieley
son. Gud fader mis kunde dig offuer
off Gud son mis kunde dig offuer off
Gud den helliåd mis künde dig offuer
off Pater nr̄ Ave maria. Et ne nos.
O herre led oss ey i fræstelse Men frelss
oss fra alth ont amē. O herre gud giff
alle cristne siele den euige ro och life.
O herre gud frelss alle cristne siele fra
skeriss ildz pine. Jeg tror stadelige ath
iegh skal se den euige glæde i hiëmeri
giss rige meth dine helghen effter den
ne verden O gud lad alle cristne siele
lessue i den euige fred. O herre hør
myn bøn Och lad myn røst tacknem
melige komme for dig. Collecta.
Deus qui nos patrem et matrem.

O Herre gud som bød oss alle
at hedre oc elste vaar fader
och moder fforbarne digh
offuer alle vaare foreldriss
siele och frelss de aff deriss skeriss ildz
pine. Oc lad oss alle lessue met dem i

de euige clat
Collecta.
O
di
m
de
ther off haff
verdi At de
den euige l
Collecta.
stonder sif

dē euige clare hiemerigiss glade amē.

Collecta. Miserere quesumus.

O Barmhertige gud vii bede
dig ydmygelige at du vilt
mistunde digh offuer alle
deriss siæle som døde ære
ther offhaffuer giort noget gaath her i
verdē At de nu ther fore fonge mæ
den euige løn i hiemerigiss rige amen
Collecta. ifidelium. Som tilforn
stonder sist i syrosalm.

a viij

Her effter følger Octefang.
Añā. Dirige. O herre gud led mig i
retviſhedz vey. ps. Verba mea auri.

O herre gudh lad din miſkū
hedz høreſe bøyes till myn
bøn. Och anamme tacknē/
melighe min robende røſt.

O gud min herre oc freſere vnd mig
det ſom ieg begerer aff dig O gud hør
min ydmighe bøn thii min ſynd er
migh forladen ſom medelſth din ſtore
naade och den helliandz liwſſ er op/
tend vdi mith hierte O herre gudh
gør migh verdigh ath iegh maa ſee
och beſtude dith clare anſict effter
myn død O gud alle ſynder oc onde
gerninger ere ſlemme och verſtyggeli/
ghe i din aſyun. Thii ſonge icke on/
de fortuilede vmilde och veruordige
menniske hiemerigiff glæde Men de
ſkulle vdelyckiff fra din guddøſſ clar
hed och naade Dw hader alle ſom
icke ville holde dine budord Och du

fordriffuer
Alle mand
ge i din aſy
ghe och bed
Men ieg ſon
naade freſt
ſtal indgon
hed dig oc
ne dage for
led mig i reti
derne forſen
mig fra min
oc lad myt le
digh i dyn
mig vel fra
engē ſandh
ter ere fuld
deriff mun
od Deriff
faſt och ſin
offuer dem
me deriff v
driff dem

fölgert Daresana.
O herre gud led mig
ps. Verba mea
gudh lad din mi
pörelse böres till m
Och ananne tack
de min roende r
e oc frellere vnd m
er aff dig O gud b
on thii min synd
omedelst din stor
allians liwss er op
te O herre gud
ath iech maa
clare ansiet eff
alle synder oc ond
me och verstygge
Thii fonge icke on
de och reruordig
aff glade Men d
din guddössa el
hader alle som
budord Och du

fördrißuer alle lögnere och falskener
Alle mandrabere ere och verstygge
ge i din asyn och alle andre som swi
ghe och bedraghe deriss ieffn cristen.
Men ieg som aff din besynderlighe
naade frelst er fra saadanne synder
skal indgonge i den hellige kirke och
hedre dig och frycte siden i alle mi
ne dage for din vrede. O herre gud
led mig i retuisshedzenss vey gennem
denne forfengelige verden och frelss
mig fra mine store fiender diefflene
oc lad myt leffnid altiud bliffue retfer
digth i dyn asyn. O gud beskerme
mig vel fra mine vuenner thii ther er
engē sandhed i deriss ord Deriss hier
ter ere fulde miz suig och ondsckab
deriss mund er altiud rede till skalke
ord Deriss tunger ere smigrende till
fast och suig thii giff retferdig dom
offuer dem O gud lad dem ey fullō
me deriss vretferdige onde tancker mē
driff dem fra din milde naade for

B

deriss mangfoldelige synd och onds-
kab skysd thii de saa offte fortøne
dig O gud lad dem alle glædiss met
dig som holde dine hellige budord
och haffue deriss hob stadelige til dig.
Lagh din boligh i deriss hierter at
de mæge loffue dit benedide naffn till
ewig tiid Alle som rættelike elske
dig de skulle fonge euige velløst hof
dig Thii du velsignede ihesum cristū
din eneste søn och hans naade deliss
oc sprediss nu offuer alle verden O
gud den kælighed oc mildhed som du
gør mod menniskens nature er off
som en skield mod alse vaaere fiender.
Requiem. añ. O herre gud giff alle
cristne sieler ro oc lise. Añ. O herre
gud led mig i retuisshedzens vey gē
nem denne forgægelige verden Och
lad mith leffnedh altid vere retfer-
digt i din aasyn. añ. O uertere dñe.
O barmhertige gud. Psalmus.
Domine ne in furore tuo arguas.

ich
fo
anden wer
dich offuer
ture er gan
pelig til syn
ger mig hel
der haffue
medrich. 2
wittighed e
dræuede. L
keer here f
hugfuaeli
wend for
went dit
Och sieli
leghe er st
fiet. O h
lighed ic
skuld me
hed och

O ewige gud plawe migh
icke for suarlige her i verde
Och giff icke den ewighe
fordønmelse offuer mig i dē
anden werden O herre misfunde
digh offuer migh thii ath myn na-
ture er ganske skøbeligh och tilbø-
yelig til synde. O dw hemelske lage
gør mig helbrede thi myne suare syn-
der haffue giort migh syug och vās-
mechtigh. Dyn siell synd och sam-
wittighed ere ganske forfulde oc bes-
drøuede. Hvor lige skalt du tøffue
kere herre før dw vilt sende mig dyn
hugsualelse O gud so nw er fra mig
wend for mine slemme synder skyld
went dit blyde ansict till migh igen
Och siell min siel fra dieffuelen thi
segh er skapt effter dit benedide an-
sict. O herre giff migh dē ewige sa-
lighed icke for myne velgerninger
skyld men formedelst din store mil-
hed och barmhertighed. O herre gør

B ij

mig helbrede baade til liff oc siel: at
ieg maa bliffue verdig til ath loffue
dig for dyne velgerninger. **H**vo so
icke frelsess aff dig men bliffuer for
dømet til ewigh tiid: han kan icke i
hw komme eller kalde paa dig i det
grüne heluede. **O** alder mildeste fa
der iegh skall plawe myt legeme met
plict och bod haardeligen fore mine
synder. **O**c grede huer nath for dem
saa bitterlige at myn hoetgerd skall
offuerflyde met myne egne thaaere.
Och ieg søger at dyn heffn och vrede
skal gonge offuer mig och andre mē
niske fore wore synder och ondscaff
skyld met bradød kry or!ff pestilētze
och andre plauer. **O**i dieffle och al
le onde menniske som mig will dra
ge til synden gonger nw fra mig thit
at den alsommectiste gud haffuer nw
hørt myn grændende røst anger och
ruelse. **H**an hørde henne misfundes
lige och anannede henne kerlige till

hemmerige
menniske oc
femmel red
snarlig om
onde leffne
forded af
re gud giff
barmhertig
migarme sy
min siel aff
ieg maa lo
ninger thi
som ere i
forgeth di
giff mig
Dne den
T
hob till
mig for
giff mig

hiemmerige **O** gud lad alle syndige
menniske och mine vuenner bluesse oc
skēmess ved deriss synder: at de mue
snarlige onwēdiss til dig fra deriss
onde lessnid och gøre plict och bod
fōr dedø aff werden. Requie. **O** her
re gud giff alle cristne siele. Añ. **O**
barmhertige gud vent din naade til
mig arme syndige menniske **O**c frelss
min siel aff syndens mōrkhed. **Ath**
ieg maa lossue dig for dine velger
ninger thi at de arme for dō mede siele
som ere i heluediss pine haffue plat
forgaeth digh. añ. Nequādo. **O** gud
giff mig icke vdoeffuer. **Psalmus.**
Dñe deus meus in te speravi.

Ihesus cristus paa mandō
menss vegne taler til gud fa
der (sigendiss) **O** myn gud
och herre ieg haffuer alt mit
hob till dig frelss migh fra alle som
mig forfølge och hade **O** gud fader
giff mig icke nro plat vdoeffuer men

B iij

lad nigh fonge din hielp och trøst
Thii ath naar mine vuenner gribe
migh da handterede migh saa vnils
delighe som grūne løssuer eller vlssue
ther slide eth vskyldigth lom O herre
gud hassuer ieg saadant forskyldet
met mine egne gerninger eller hassu
uer iegh nogen synd paa migh eller
forhasted migh til at heffne paa de
eller gjort dem ont som migh vilde
ilde. Tha er thz vel tilbøligt ath de
fonge mact ossuer migh forgefssuiss.
Och ath de vmildhe grūne iøder
mwe gribe mig sla mig træde migh
vnder deriss føder hustruge mig Oc
syden pine migh till døde och plath
vdslocke mit nassu oc ere blant mēs
nistken. O hemelske fader iegh kærer
min sorg for dig och den store vrath
som mig n. v. sker. Jeg vil icke selff
heffne mig ossuer dem Men lad bes
kæde ath du est mectigere en de ere
alle. O herre gud fulkōme dine ord

som du h
met din re
mig och d
som ideo
offuer alle
mel alle mē
den O her
mig effter
bed O her
kell tæcke
le milde
uiss och fa
hassuer ic
kermere
Du est
tolmod
Er der
ke ey or
tha vdr
plawer
spender
riss am
staaler

som du haffuer sagt oc budet Kō
 met din retuished at dōme mellem
 mig och disse fortuilede iøder Du
 som sieder øffuerst i hiemengist trone
 offuer alle engle koor oc seer alliges
 wel alle mēnistiss hjerter her paa iord
 den O hellygste fader dōme offuer
 mig effter min vskildiged oc mēløss
 hed O herre gud som ved alle mēnis
 tess tancker ord oc geminger lad als
 le vnilde mēnistess ondsckab fordri
 uiss och fress dē som retuise ere Jeg
 haffuer icke anden skiold eller bes
 kermere vden digh alsōmectiste gud
 Du est sterck oc retuiss dōmere och
 tolmendig offuer syndige mennisse.
 Er der saa at onde fortuilede mēnis
 se ey omwēde dem fra deriss sinder
 tha vdrager gud sith huasse swerd oc
 plawer dem paa deriss legeme och
 spender syn bwe oc skiwder paa de
 riss æme siele meth brennēde pile oc
 straalere som er den gūme helwediss

B iij

Alld der aldrig vdslyckess Hoffmodis
ge swigefulde och vmilde menniske
dhe fødte meth deriss ondscaff sorg
oc we i deriss egne hierter oc offte
sale de selffue først i dē plawe som de
hagde acth3 at giorth deriss fattighe
iessn cristen Den hierte sorg oc pine
som de acthede at twinghe retwise
menniske meth hwn flar dem offte
selff paa halsen Jeg skal loffue gud
i hiemerige for hāss retuissched3 skyld
och høgtidelige hedre oc are hāss be
nedide nassn ewindelige. Requiem
O herre gud giff alle cristne siele ro
och life. Añā. O godd giff mig icke
plat vdouer. Thi naar mine vuen
ner gribe mig tha hādtere de migh
saa vmildelige som grumme loffuer
eller vlsfue ther slide i lom. Versus.
O herre gud led mig i retuissched3
senss veye gennem dēne forfengelige
verden. Och lad myt leffuid altiid
vere retferdigt i dyn asyn Kyrieley

son. Gud sa
off. Gud
off. Gud d
dig offuer o
der som er i
O herre led
fress off fra
prima. Para
retuise mā
store verden
hed saa siger
D
he
fi
tag mig si
siugdom.
hugfualess
min natu
ieg er nu i
er meniste
henne ska
ophoffuit

son. Gud fader mis künde dig offuer
off. Gudz søn mis künde dig offuer
off. Gud den helliandh mis kunde
dig offuer off. Pater noster. Vor fa
der som er i hiemele. Et ne nos in.
O herre led oss ey frestelse. Men
frelss oss fra alth ont amen. Lectio
prima. Parce mihi dñe. (Den gode
retuise mā Job taledede till gud i syn
store verdenss modgang och frack
hed saa sigendiss)

O Du als o mectiste gud myn
herre oc skabere øncke oc
forbarme dig offuer migh
dit arme vñle creatur och
tag mig snarlige aff denne sorg och
siugdom. Och giff migh den euige
hugsualelse. Jegh kan ick lenge aff
min nature lessue her i verden thi
jeg er nu i min yderste alder. Hvad
er mēiske men dw hassuer giffuith
henne skal och vnderstondelse och
ophøffuit henne offuer alle vskelliz

B v

ghe creatur strax hun fødiss til vers
den da sender dw henne din engild
til en bestemere mod alt ont Och
altiit er din gud dommelige vilge
ath hun skulle bliffue salyg Dogh
frister oc refser dw hene offte meth
verdenss modgang ath hun skal yds
myge sig och icke høfferdiss O Kere
herre tøffue icke forlenghe ath tage
mig her aff verdē ath ieg motte fōs
ge nogedh aff den sødme och glade
som er i hiemmelen effter dene best
thed her i verden er Jeg kan inthz
goth foruerffue aff dig meth myn
egen verdskyld vden formedelst di
ne store naade och milhed thi ieger
eth armt sindigt mēiske oc inthed
got mechtig aff migh selff Kere herre
hwi stedde dw til at ieg fald i syns
den Jeghaffuer selff giort mig dens
ne sware byrde paa myn arme siel.
O barmhertige gud skil migh ved
myne synder och denne pyne **Thi**

ath engen haffuer dess macht vden
dw all eneste Jegh greder nu for
den beste død och verdess wsel hed
Och skelffuer emod diu strêge dō.
Primum responsorium. Credo q.

Eg troe och visselige ad dē
leuēdiss gud er myn frelse
re Och iegh skall op stons
de paa den yderste domme
dag met dette samme myth legeme
med huld och haar krop skind och
been. Och se obenbarlige myn gud
oe skabere miz mine legemelige øgē.
Versus. Gode oc retuise menniske
som daa stonde op aff deriss grauer
de skulle høre gudz sønss milde røst
oe glediss der ved. Oc se obēbarlige.
Letō scda. Ledet animā vite mee.

O Gud iegh begerer saa in
der lige hiemerigiss glæde
ath mig lediss ved detthe
dødelighe liff Jegh syness
at tale emod mig selff paa legemess
B vi

vegne Thi thz haffuer vilge til dēne
verdēss leffned I dēne myn sorg och
store plawe taler iegh til digh (saa
sigēdiss) O du alsom mildeste gud
ladh migh aldri gh bliffue fortabet.
Men giff migh till kende huor fore
ieg lider dēne verdēss modgāgh och
plawe Och om hwn kā noget hiel
pe mig till myne synderss forladelse
och til det euige liff. Jeg ved sande
lige at dw est alsō best oc retwisest
thii wilt dw engen vskyldigh plawe
vretferdeligē Jeg hobess ath dw ey
vilt fordōme mig thii ieg er dit ar
me creatur ladh aldri g de grumme
dieffle eller nogen vmilde mēnisse
fonge mact at forderffue migh Der
er engē lignelse mellem dyn vbegri
belige vissdom och mēnisse vnder
stödelse Eller mellem dig som euig
er och mēnisten som snærlige falder
her aff verden Kære herre huad wilt
dw gøre aff eth sundigt och so:fult

menniste v
det thi det
stond emor
bestime m
thii seiff m
L
son
gr
ful
bomme digh
som er i fter
dem meth d
den euige r
som komm
domme de
døde och
den. Biff
Darius
D
dith egerth

menneſke vden forbarne dig offuer
det thii deth haſſuer engen mact at
ſtonde emod dig Engen andē kan
beſkerne mig fra din heſſn oc mact
thii ſielſſ mig ſelfſ ſom ſkalpte mig.

Dere iheſu criſte Rñſoriū.
ſom opreysde lazarum aff
graffuen ſom død vor for
fuled oc ilde luctēdiſſ for
barne digh offuer alle criſtne ſiele
ſom er i ſkerſſ ildz pine oc hugſuale
dem meth din ſtore naade Giſſ dē
den euighe ro och liſe. Verſus. Du
ſom komme ſkalt paa den yderſte
domme dag at dømme leuendiſſ och
døde och forklare verden meth il
den. Giſſ dem. Lectio tertia.

Manus tue domine fecerunt.

Denedide guh i hrv kom
ath dw aff din benedide
godhed och viſdom hauer
ſkapt myg degligen eſſter
dith eget h ansiet och giſſuit mig ſiel
B vij

och lifff Och nu tyl steder dw ath
segh er saa slem och verstyggeelig aff
myn siugdō och plarve Adyt legeme
togh myn syel til sigh som tør iord
ananner regn eller dug aff hiem
melē Nu skal deth alder visne igen
och omwendiss til mwld och sond
naar sielen skieff der fra En dogh
at samme mith legeme affledh wor
i min moderss lifff aff slem och wrē
ligh matherie da haffuer du allige
wel gioeth det degligh och prydeh
deth meth kōdh och blod : huldh
oc haar krop oc skindh. Oc giffuith
mig siell och samuittighed och for
uaxer mig altiid formedelst din store
naade och barmhertighed ath teg ey
plat forfariss skulle at dieffuelē skul
le fonge mact offuer myn arme siel.
Tertium Responsorium. O herre gud
naar dw kōmer ath dōme alle mē
nisse huer effther sine gerninger.
Dwor skall ieg dā skyle meg fra

dit vade fr
Zhi ieg off
men ieg wo
Dere ieg s
din allom
for mine mē
Zhi ieg.
In loco p
foder mig.
Dominus

O E
also
ger
lig
tiff eller b
me som e
och den h
och skaber
dob och c
syw den h
ste migh c
och all for

dith mede strenge och retuise ansiet
Thii ieg offte och suarlige syndede
men iegh wor her i verden. Versus.
Herre iegh skeluer och berwer mod
din tilkommelse fordøme migh icke
for mine måge onde gerninger skild.
Thii iegh. Antiphona.

In loco pascue. Gud regerer och
føder mig. Psalmus.

Dominus regit me et nihil mihi.

DEn hellige Kirke siger Den
alsømetiste gud styrer re-
gerer oc føder migh dag-
lige thi Kā mig inthed fat-
tiff eller bryste aff aandelige rigdø-
me som er de hellige syw sacramēthe
och den hellige schriffth Dyn gud
och skabere forklarede migh meth
dob och cristendom och gaff migh
syw den helliād3 gaffuer Han frel-
ste migh och fra den hedenske tro
och all fordømelig lessned.

B viij

Nā lærde mig ty sine hellige budord
och loffuede alle cristne mēiske de
riss synderss forladelse oc hiemerigiss
rige til ewig tiid fornedelst sin sto
re naade oc barmhertighed. O herre
hvor mildelighe foruarer du dine
retuise tienere ath de ey skulle falde
i syndē En dog at dhe daglige om
gangiss met onde fortwilede mēis
ke O gud naar du plauer eller ref
ser migh for mēiskenss synder skild
da gissuer du migh megeth større
hugswalelse och naade igen der fore
O herre gud min skabere och frel
sere hvor hellige och store gassuer
da gissuer du mig: du føder mig
icke all eniste met dē hellige schrifft
dob och cristendō eller met dine ty
hellige budord Men du giuer mig
oc aandelig føde engle brød aff hiē
melen som er dit verdighe benedide
legeme som oc er den aldersterkeste
bestermelse mellem mig oc alle mis

ne føder
och mar
oc ligh
ther som i
er sandelig
vorne ar
Naadens
ladelse O
saligt och
vryldige b
tes aff dit
for myn oc
syld baad
barmherti
uer hiem
alsom en
migh me
Men och
engen tr
helder no
Thi du
hoff mig
hugswale

ne forderffuelige fyenderff ondscaff
och mact Adyn mad er krasen. sōd
oc løstigh offuer alle kōgelighe rats
ther som i verden are **T**hi kōdeth
er sandelighe dith hellige legeme oc
vitherne are syu dē helliādz gassuer
Naadensff forøgelse och syndess for
ladelse **O** hwor helligth krasfigth
saligt och klart er dith erefulde och
vskyldige blod min drick som pin
tes aff dit alder werdigste legeme
for myn och alle andre menniskess
skyld baade lewendiss och døde **O**
barmhertighe god som er herre off
uer hiemel och iord du hassuer icke
alsom eniste hedredh och begassued
migh meth disse forscreffne gassuer
Aden och m̄ mange andre flere sō
engen trwonge vdrycke kund och ey
helder noghet hierte begribe kand.
Thi du est altid selff neruerendiss
hoff migh met dyn guddommelige
hugsualelse ath beuare mig oc aldrig

E

vilt offuer giffue mig i denne forges
lige verdē. Thii ath du effter dette
liff haffuer sticket min varelse i det
skinnende och arefulde hiemerigiss
rige for vden ende. Requie. O herre
gud. añ. Gud regerer och føder mig
daglige saa mig inthed fattis. Añ. a.
Delicte. ps. Ad te domine leuau.

O Dyn alsomkeriste herre oc
gud ieg opløffter myn hwo
och hierte och haffuer eth
stadigt hob till digh Lad
aldrigh myne vuenner fonge machth
offuer mig athforderffue eller bestē
me inigh Lad dem ey helder fonge
aarsage til atbespote mig thii at al
le dine tienere som stadelige tro paa
dig bliffue salige och vbestēde Lad
dem selffue bestendiss som vretfer
dige are och forsinaa dyne hellighe
budord och low Och gud lær mig
rettelige ath vnder stonde och lessue
effter dine budord ath iegh ey mere

salder i syn
andre onde
vredelig for
men giff mi
och lo mig
myn skaber
le myne da
hob til dig
alle de velg
uer mod sy
verdens be
gud ieg be
ter paa de
creatur be
dom aff
gemeniss
tenckte o
denss hof
legemess
och skaber
see till di
milhed o
styggelig

salder i synden och fordømess meth
andre onde menniske Lad mig icke
vrettelige forstonde dyn hellige low
men giff mich en clar vnderstødelse
och led mich i rette veye thii dw est
myn skabere och frelsere ieg vil i al
le myne dage hassue mith stadige
hob til digh. O kære herre i hw kom
alle de velgerninger dw giort hass/
uer mod syndige mēnisse aff første
verdenss begyndelse. O barmhertige
gud ieg beder dig ath dw icke tēc/
ker paa de store synder som ieg vls
creatur bedressuit hassuer i min vng/
dom aff min vanwittighed och le/
gemeniss vstadighed. Thii iegh da
tenckte oc gaff mer acth paa ver/
denss høfferdighed oc deth slemme
legemess løste en paa digh min gud
och skabere. O aldermectiste gudh
see till din guddomss clarhed och
mīlhed oc icke till mig arme vers
styggelige menniske.

L ij

Tenck paa din ewige barmhertig-
hed och icke paa myne store oc mäs-
ge synder Du est rettelige mild och
god aff dyn egen guddomss nature
thii forbarne dig offuer mig arme
menniske O i alle mēnisse i skulle
vide ath den alsommectiste gud er
retwiss och naadefuld Thii haffuer
han giffuit oss syn milde oc retwyse
low som oss vnderuise kand den ret-
te vey gennem denne vodelighe vers-
den tyl det ewige hiemerigiss righe.
Høweste ydmyge oc spagferdighe
menniske. Som holde fred mellem
gud och dem: mellem sielen och les-
gemeth mellē deriss ieffn cristē och
dem selffue dem giffuer gwd dē hel-
liandz naade till ath forstode rettel-
lige sin low oc retwished. Och icke
høfferdighe vmilde eller fortredelis-
ghe menniske Lwo som inderlighe
lase oc studere wil i gudz low San-
delige tha finder han ther inthed an

det volen v
tighed sand
han giffue
leffue efter
Drauffest
tigue gud
Kundelig oc
ge synder f
de naffn se
te som kall
som er oph
naade och
uer efter g
han ved at
leff siel
løst i hie
leffue eff
erffue de
Bud be
frychte o
sine bud
skal vare
at ha for

det vdi en vor herriss store barmher-
tighed sandhed och salighed hwilke
han giffue vyll alle som retferdelige
leffue effter hanss budord och lou.
O retuifesthe sødeste och barmher-
tigste gud vær migh mild och mis-
kundelig och forlad mig mine man-
ge synder formedelsth dith benedi-
de naffin skyld **H**wo er deth mēis-
ke som kalliss skal gud frycteligt **D**et
som er oplyust meth den helliands
naade och rettelige forstöder oc leff-
uer effter gudz budord och low som
han ved ath gud teckiss **D**et mēis-
kess siel skal fonge ewigh glæde och
løst i hiemerige **O**ch alle andre sø-
leffue effter gudz lerdom de skulle
erffue det ewige rige m̄ alle helgen
Bud beskerner alle som hannwm
frychte och lærer dem ath forstonde
syne budord **A**ll myn hw oc hierte
skal være til den alsommectiste gwd
at hā forlader mig mine synder som

E iij

beblindet haffue min arme siel. **O**
barmhertige gud see naadelige till
mig fattige menniske thi ieg er vsil
oc haffuer forkast din kerlighed met
mine slemme synder **T**hi lider ieg
nu sorg och drøuelse i mit hierte oc
modgong oc plawe paa mit legeme
frelss mig her aff alderkæriste herre
See til min armod och forsmædel
se oc forlad mig alle myne synder.
Mine vuenner ere gandske mange
oc mectige som mig hade oc forderff
ue ville en dog at ieg inthz ont haff
uer gjort dem **O** alsonnæctiste gud
bestærme migh fra dem alle baadhe
synlige oc vsynlige ath ieg ey offuer
vindess eller bestæmess aff dem thi
ieg haabess stadelige till dig myn
gud **L**ad mig fonge omgægelse m
gode vskyldige oc retferdige mēis
ke formedelst din hellighe tro skyld.
O milde gud all verdeniss skabere
oc genløfere frelss alle tro menniske

fra ovenfal
niss fog oc
O herre gu
god som ic
som ieg bed
ey helder p
leg daa hal
Jeg tror at
glæde. p
O m
be
h
myen best
skal ieg
ath mine
ath ford
ferdet.
suarlige
thi de
mig. L
emod m
mishoff

fra owensaldz skade och aff all des
riss sorg oc bedrøvelse. Requiem.

O herre gud. Añā. O barmhertige
gud kom icke i hw de store synder
som ieg bedreff i myn yngdō. Læck
ey helder paa den vāwittighed som
ieg daa haalde. Añā. Credo videre.
Jeg tror at ieg skall see den ewige
glæde. ps. Dñs illuminatio mea.

O En alsommectisthe gud er
myn oplixselse och salig
hed huē skal ieg rædiss vden
hannū all eniste Han er och
myn bestemere til liff oc siell huem
skall ieg frycte vden hannū Alligeuel
ath mine grūme oc onde fiēder ac the
athforderffue mig dog er ieg vfor
ferdet. Mine vuenner som migh
suarlige plawede ere offuer vundne
thii de finge engen machth offuer
mig. En dog de ere māge som stōde
emod mig dog skall ieg icke falde i
mishoff Thi mig haabess ath den

L iij

als ðmectiste gud skal besterme mig
Jeg vil stadelige haabess tyll hannu
ehwad som helst modgøg sorg eller
skade mig tyl kommer En bøn bes
gærede iegh aff dē als ðmectiste gud
och den skal iegh daglige bediss om
At iegh maa komme til hiemerigiss
rige och bliffue der til ewig tiid Oc
se hanss alderclariste ansict met alle
hanss helgē och verdige engle Gud
als ðmectiste bestermede migh her
i verden fra onde vmilde menniske
en dog de vore ganske mectighe Hā
frelste min siel aff deriss hēder allige
vel ath de hagde macth offuer myth
legeme. Gudh fader formedelst hāss
eniste søn frelste migh fra verdens
forfengelighed och legemenss begær
relser som stridede emod min fattis
ge siell. Thii offueruegde iegh och
betenckede de store velningher som
han gjorde mod mig Och der fore
skal iegh offre hannu myn gudelis

ge lefning af
gladlig lof
naffn tyll lo
hør min fat
nu tyll dig
Difunde i
mig din fat
glade efter
den 2 gro
lonligt er he
kan dylveff
smaar den
de och begæ
dig Thi al
hed kan ic
de oc salig
merige 2
se dit clar
heffue icke
myne synd
hed 2 gu
ath ieg m
eth got le

ge lesning aff hw och hierte **D**e sylige
gladelige løstelig sang hans verdige
naffn tyll loff och ære **O** herre gud
hør min fattige bøn thii iegh rober
nu tyll digh aff hierte och mynd
Als kunde dig offuer mig och vnd
mig din fattighe tienerer hiemerigiss
glæde effter denne forgengelige vers
den **O** gud du vist alth deth som
lønligh er her i verden oc engen ting
kan dølyess for dig **M**ith hierte for
smaar denne verdess rigdom oc vel
de och begærer al eniste at vare hos
dig **T**hi all verdens lyst oc degligh
hed kan icke ligness ved den løst gle
de oc salighed som er hos dig i hies
merige **O** herre foruene mig icke at
se dit clare guddømelige ansigt. **D**e
heffne icke forhardelige paa mig for
myne synder effter din strenge retuis
hed **O** gud ver min hielp och trøst
ath ieg maa bliffue stadig oc fast i
eth got leffned **f**orsmaa mig icke

E v.

for de swære synder ieg bedreffuit haff
uer. Lad migh ey mer falde i onde
gerninger. **A**hii dieffuelc oc verdess
forfengelighed som ieg tilforn tient
haffue nu forladet mig. Och du al
der mildeste gud so er myn rette hers
re oc skabere haffuer nu anammeth
mig. O herre lær migh dine hellige
budord oc din benedide lov och vil
ge. Regere mig m3 din gudoss visdo
at ieg vndfly maa alle mine wuens
ner synlige oc vsynlige her i verden.
Lad de icke fonge machth offuer min
sell at drage henne mer till nogen
ondskaff. De ere mange som migh
bedrage ville meth løgn oc falske
vidne dog haabess migh formedelst
din hielp ath samme deriss løgen oc
skalck3 skal sla de selffue paa hals oc
icke migh Jeg tror stadelige ath ieg
skal se den ewighe glade i hiemes
rigiss righe meth dine helgen effter
denne forgengelige verden. **A**hii vil

ieg villiche
hiemlig gl
lige i dylige
will oc haffue
tommodige d
forden ewige
ger endhe. **E**
Jeg tror at
glade i hiem
helgen effter
den. Derfus
kom icke i h
ieg bedreff
ey helder p
ieg daa h
fader mis
son mis k
den hellig
oss. **P**ater
i hiemmel
fristelse. **L**
Lect
mibi.

ieggh visselige bide effter min gud oc
hiemerigiss glæde oc bruge mig ide-
lige i dyglige oc gode geminger. Jeg
vill oc haffue i stadigt hoff oc lide
tommodige denne verdess modgong
for den ewige glæde som aldrig son-
ger endhe. Requiem eternam. Añia.
Jeggh tror at ieg skall see den ewige
glæde i hiemmerigiss rige met dine
helgen effter denne sorgengelige ver-
den. Versus. O barmhertighe gud
kom icke i hw de store synder som
ieggh bedress i myn yngdom. Tene-
ey helder paa de vanwittighe som
ieggh daa hagde. Kyrieleyson. Gud
fader mis kunde dig offuer oss. Guds
søn mis kunde dig offuer oss. Gud
den helliland mis kunde digh offuer
oss. Pater noster. Vor fader som er
i hiemmelen. O herre led oss ey i
fristelse. Men frelss oss fra alt ont.
Lectio Quarta. Responde
mihi.

E vi

Dhiemmelſke gud lad mig
vnderſtonde hwor tit
ieg ſyndeth haſſuer mod
myn ieſſu criſte met vret
ferdighed mod mig ſelf met offuer
flødighed vtyſthed oc andre ſynder
mod dig om ieg nogen tiid haſſuer
væred wlydig eller forſmaad dith be
nedide naſſu eller guddomſſ høgs
mectighed Eller om ieg haſſuer br
det dine ty budord forladet thz ieg
ſkulle giort och giort det ieg ſkulle la
det huilke ſynder ieg icke tror at ieg
bedreffuit haſſuer vbequemmelige.
Thii lad dhz bliffue obēbarligt at
ieg ey lider denne plawe for myn
ægen ſkyld Men aff din vbegribe
lige wiſdomſſ forſyn Dwi vēder dw
dit blide anſiet fra migh och ey wilt
ſnarlige miſkunde dig Jeg er dit ar
me creatur och ey mere mehtig ath
ſtonde mod din mact en eth løff es
mod i ſwar ſtom Jeg haſſuer ey

helder mere
ſynde en i t
wind. Alle d
driffue i vor
de ſanffuiff
plawe och p
beſtelige D
och mine for
foſſpor ieg
tyl ſynden ell
Som ieg e
menlighed p
ſtal ieg och
te oc andre
den ſom et
Ligeruiſſ
flader ſon
de wi de
off tyliſſe
Reſponſor

D

helder mere macht ath stöde emod
syndē en i tōr spon emod i hōr wel
wind. Alle dhe synder som wii bes
driffue i vor yngdom och alderdom
de scriffuiss oc mertiss grandelige at
plawe och pine off meth her effter
bestelike **O** gud som skapte migh
och mine fōder dū vist hwor māge
fodspor iegh gonget haffuer met dē
tyl synden eller tyll gode gernyngher
Som iegh er kommen till verdē aff
vrenlighed paa legemenss vegne saa
skal ieg och fortharess igē aff mad
ke oc andre verstyggelige orme i ior
den som eth andet vskelligt creatur.
Ligeruiss som møll de fōdiss aff de
flader som de siden op ade Saa fō
de wii dōden indwertess i oss som
off tyl visse siden dræbe skal. **Quartū**
Responsoriū. Cognoscimus domine.

Derre god wii arme syn
dige menniske vide oc bes
kēde ath wii haffue swars
L vij

lige findet mod dig Thii bede wll
dig om naade oc misfildhed en dog
ath wii ingē fortient haffue Vii are
aldelis neder faldne i syndē reck off
din hond oc reys off op igen. Dv
som tacknēmelige anannede roff
uerenss bøn paa krosset och oplodh
hannū deth hemelske paradiss. vsus
Vor lessned er fuld met sorg oc drø
uelse. wii gøre engen gode gerninger
der wii künde aff legge syndē meth.
dv bider effter vor syndige bedring
en dog wi inthz rette off heffner dv
strengelige offuer off tha bliffne wil
platforderffuede. Du som tacknem
Lectio Quinta. Homo natus.

Mennisken som fødiss her
til verden aff qwinde met
stor pine oc drøuelse Haff
liffuiss tiid bliffuer ganske
stacked. Men han lessuer her paa ior
dē da fonger hā offte stor sot oc syug
dō oc andē verdēss modgōg oc vsel

led. Menisken
her i dag er
paa en rith i
derfaldet oc f
derfader. Den
fødiss tid oc
ligen so en st
dig i hvo oc ti
et oc saa eth
ath menisten
omwandelig
och aldermect
off icke effter
Men frells o
hertighed. 7
haffue i den
diss mod d
hvoet men
sticked hen
kan hvo ic
fra mig de
ath iegh m
ame legem

hed. Mēisckē er lige som eth blōster
ther i dag er deyligt oc sīder øwerst
paa en vrth i morgen ligger thz nes
derfaldet oc förwished oc trādiss vn
der fødter Hēndiss alder fra hēniss
fōdzellss tid oc til dōdē forfarer snar
ligen sō en skrogge Hwōn er oc vsta
dig i hw oc tādker først begerer hun
et oc saa eth andet O gud effter thi
ath mēisten er saa vsel vstadig oc
omwendelig Och dw est en stadig
och aldermectist gudh. Tha dōm
oss icke effter din strenge retuished.
Men frells oss met din store barm
hertighed. Deth liff som wii her
hassue i denne verden er inthz lignē
diss mod deth ewige liff. Dw vift
hwert mennisckess alder Du hassuer
sticked hēniss yderste tiid och den
kan hwōn icke offuer gonghe Lagh
fra mig denne verdenss modgang
ath iegh maa fonge hwile paa mit
arme legeme. Jeg er ligerwiss som in

L viij

arbeydiss dræg der haffuer eth trængd
och swart arbeyde och lengiss storlis
ge och begerer ath den dagh motte
komme som han skall anamme sin
løn paa. Quintum Responsorium.

I bedede dig o barmhertige
gud lad icke vore siele kom
me vnder dieffuelenss vold
som are dyne arme tienere
iforglem icke de fattighe syæle som
piness och plawess i skerss ildz pine.
Versus. I hw kom hwad creatur
wii are thii ath du icke skapte men
nisten forgefssuiss iforglem icke.

Sexta Lcō. Quis mihi hoc tribuat.

Do er den som mact haff
uer ath forware myn siell i
heluediss forborg effter min
død till din vrede forgöger
ath iegh icke senckess neder i dē eni
ge heluedis pine Saa lenge den gla
delighe dag och tiid kōmer ath wy
skulle alle frellis aff heluediss mörk

fornedist dy
och arfulde
trovisselige
ke skulle opst
getmet iegh
lige legeme f
dø paa der
och bliffue
dw kalder m
och strax sk
sich och str
mine synder
och tröst thi
nid Jegh be
mich hierte
le mine sy
Abso

O

deriss sw
ewighe p

forbedelst dyn benedide sønss pyne.
och arefulde opstondelse skyld Jeg
troz wisselige ath alle døde mennis-
ke skulle opstøde igen Alle mine da-
ge tencker ieg paa at dette mit døde-
lige legeme forklæss skal efter myn
død paa den yderste domme dagh
och bliffue siden ydødeligt O gud
du kalder mig da op aff iordē igen
och strax skall ieg møde for dith ans-
sichth och strēghe dom ath sware for
mine synder Biff mig daa din hielp
och trøst thii du wist all myn leff-
nid Jegh beder dig och nuw aff alth
mith hierte ath du forlader mig al-
le mine synder. Sextū Responsariū.

Absolue domine animas.

O Barmhertige gud wi bes-
de dig ydmigelige ath du
wilt forbarne digh offuer
alle cristne siele Iforlad dē
deriss sware synder och lad icke dē
ewighe pine plawe och behindre dē

D

Lad dem ey blindess meth dieffues
lensß bondh men tagh dem till dith
skinnede och ærefulde righe formes
delstth din store milhed. Versus. Er
deth saa ath de hagde nogre synder
paa dē for hwilke de lide skulle skers
ildz pine daa forlad dē naadelighe
fornedeltth din guddomss milhed
och godhed. Lad dem ey blindess.
Añā. Ne derelinquas me. O herre
gwd giff migh icke plat vdoffuer.

Psalmus. Dñe ne in furore tuo.

O Alsommetiste gud plawe
mig icke forswarlige her i
werden. Och giff icke den
euige fordønmelse ofuer mig
i then andē verdē Men vnd mig naa/
delige liffuiss frist at bedre myne syn
der Resse mig icke effter dyn strenge
retuished fordy dyn macht er offuer
mig oc mange plawer stunde migh
til fore mine synder skild O hemels/
ke fader iegh kendis ydmygelige at

alt myt legen
iegh meket
dom. Jegh
minsel na
mange ond
ere saa m
sel ath de
som en s
bare. M
lunge bed
sel for my
wiss som
et legeme
O gwd r
der haff
oc glade
haffue t
all myn
uelse. L
bøveligt
iegh des
uer alt
mine s

alt myt legeme skæler och falner naar
iegh tencker paa din strenge ret wise
dom. Jegh haffuer engen rolighed i
min siel naar ieg offuertencker mine
mange onde gerninger: sfordi ath de
ere saa mæge och saa swære paa min
siel ath de betwinge henne till døde
som en swar byrde ther engen kan
bære. Myne store synder som iegh
lenge bedreffuit haffuer ere paa min
siel for myn forfømelse skæyd. liger/
wiss som gæle forfølede saar ere paa
et legeme som neppelige lægiss kude
O gud myne mangfoldelige syn/
der haffue trengd mig fra dit clare
oc glædelige ansiet som iegh skulle
haffue hugsuælse aff och opfuldet
all myn leffnid meth sorg oc bedrø/
uelse. Myne lemmer ere meghz tel/
bøvelighe till vlysk leffnidh thii er
iegh dess vær ther aff besmyttet off/
uer alt myt legeme. O gud en dogat
mine synder ere migh nu forladne
D ij

4
10 11

aff dyn barmhertighed dogh tycker
mig alligeuel ilde ath vare ath iegh
nogē tiid skulle bedrissue dem Saa
tyt iegh tencker paa dem tha sucker
ieg och gissuer mig i mith hierte O
gud alt myt hob och begerelse er til
dig dw vist myn hw och hierte oc
inthz kan skyless for dig Mit hier
the er suarlige bedrøuedh thii iegh
hassuer forkast dyn nade som iegh
hagde før iegh faldh i synden Min
vnderstondelse er forblindet at iegh
ey kan kende min gud eller besinde
min ondscaff. Myne slectinge och
venner ere tvært mod migh och for
sma mig thii ieg nw lider verdenss
modgøg for mine synder skyld An
dre samelediss som altiid omgingiss
met mig før ieg fik denne plawe de
sky mig nw oc ville myn forderuel
se Aff gudz retuiss hed lyder ieg det
te thii iegh hassuer forkasth hanss
venscaff. De som ere paa mit verste

de offuertracthe nro daglige huorles
diss de miz falkshz künde mig forraa
de Men ieg er taalig oc ladher som
ieg incthz ved aff deriss ondscaff oc
suarer dem inthz til de honlige och
spodske ord de tale til mig thi er ieg
ligerwiss som eth menniske ther sy/
nes at thz huerkē kan tale eller høre
Alligenel at iegh tyt hadge aarsage
tyll ath straffe dem ydermere en de
mig dog tagde ieg helder oc bar thz
tormodelige O herre gud som hug/
sualer alle bedrøffuede hierthe hor
myn bøn thii ieg hassuer mith hob
stadelige til dig Lad mig aldrig saa
plat bliffue offueruonden aff myne
vuenner ath de siden skulle bespotte
mig oc rose ther aff at de met deriss
mact hassue vnder triet mig O gud
effter di ath ieg hassuer suarlige sin/
deth mod dig thii er ieg redebon til
at bere plawe tormodige der fore eff/
ter din vilge Mine sinder ere dagli

D iij

ge for mine øgen thii vill ieg ydmiz
gelige schriffte dē oc altiud gøre bod
oc bedring for dem oc mistūdelige
gerninger. Adine wuēner hassue nw
lyksalighed met verdenss rigdom oc
gladdiss ved min sorg och drøffuelse.
de ere ganske mange som migh nw
hader som ieg dog inthz ont hassuer
for skyldet aff. De sō ieg gjorde vell
emod de ere nw snarist till ath gøre
meg onth oc bedrage mig fordy ath
ieg vilde ath de skulle lessue retferdi
ghe. O min herre och min gud en
dog at du est nw fra mig wend for
mine store sinder skild giff meg dog
icke plat vdoessuer til euigh tiid. O
herre gwd min skabere och frelsere
giff mig din hielp oc trøst ath ieg ey
mere falder i sware sinder frelss mig
fra alle mine vvenner oc vnd mig
hiemerigiss rige met dig til euig tiid
Requie. Añā. O herre gwd giff mig
icke plat vdoessuer en dog at dw nw

est fra migh wend for mine sinder
skilt. añ. Sana domine. O herre gør
min siel helbrede. ps. Stūs q̄ intelli.

Odz sōn taler till mēiske
oc siger. O hvor saligh oc
viss paa hiemerigiss rigge
skal han bliffue som ideli
ge tēcker paa mig. Och besinder mi
ne budord oc lexdom som ieg baade
arm oc fattig kūdgiorde her paa ior
dē for mēiske saligheds skyld Thii
at paa dē yderste dōme dag skal gud
fader frælse hānum fra dē ewige død
oc pine. Adin hiemelske fader vil oc
gissue hannū dē helliādz naade her i
verden oc gøre hānum viss paa den
ewige salighed oc beware hannum
fra synden oc alle onde gerningher
oc alle hans vuenner. O hiemels
ke fader hvor mildh est du mod
saadanne menniske thii du s
ger dem i deriss siugdōm meth din
store naade oc mis kūd oc mindsker

D iij

deriff plawe oc pine Du hugsnater
dem i deriff affgong her aff verden
ath denne legemelighe død skall ey
bliffue de forswar och gräseligh **C**ri/
stus ihesus tog alde vaare synder till
sigh paa deth hellige kors oc bad til
gud fader for dem ligeruiff som det
hagde vared hāss egne synder (sigē/
diss) O hiemmelste fader mis künde
digh offuer mig och spar all verden
fornedelst min sware død och pyne
skyld **A**hii ieg kom hiid tyll verdē
at bare alle deriff sinder **J**øde hoff/
dingene och mine vuenner dhe baare
stor awend ved mig oc sagde Naar
skulle wi fonge lempe tyll ath tage
liffuid aff hannum oc aldeliff vd/
slycke hanss naffn her i verdē Kom
der nogen aff dem till mig ath hør/
re mine ordh eller see mine vnderli/
ge gerninger och iertegē **D**a giorde
de deth aff reth awynd som deriff
hierter vore opfulde met at de künde

noget hør
de timor for
fare mig
Dando de
sagde til aff
derich straff
gange de be
lor mich
deriff hiert
madouoled
aff dage De
no som dief
lyste (sigē/
fonge lifff
han off e
der ickē n
mād som
och siel o
gigelse m
foraadd
myn dō
der sent
op sta

noget høith eller seeth aff huilckedh
de kwnde fonghed aarsage till ath
kare paa migh och dræbed mig fore
Den tiid de icke kwnde fonge aar/
saghe til aff mine ord eller gerning/
her ath straffe migh obēbarlige Tha
ginghe de borth och hemelige forta/
lede migh De kwnrede all stedse
i deriss hierter och giorde lønlighe
raad huorlediss de kwnde kōme mig
aff dage De hagde stedse saadāne
ord som dieffuelen skød dem i deriss
bryst (sigēdiss) kwnde wi men først
fonge liffuit aff hannom tha gør
han oss ey mere vmage thi han stō/
der icke mer op igen aff døde En
mād som ieg daglige fødde til krop
och siel oc hagde altiid kerligh om/
gēgelse meth (Som vor iudas) hā
forraadde mig och gaff santtycke til
myn død och pine O ewige gud fa/
der send mig din naade oc lad mig
op staa igen aff døde Siden skall
D v

leggh selffuer heffne mig offuer mine
vuenner Jeg bekēder din kerlige vil-
ge mod mig i det at iøderne ey lēge
glādiss skulle aff myn død Thii at
min clare opstandelse kūdghiss skal
vdi iherusalem oc offuer all verden.
Oc det bliffuer dem till ydermere
sorg i deriss hjerter oc blysel oc skēd-
sell aff alle andre O hemelske fader
dru anāmede mig for myn vskyldig-
hed oc sette mig hoss din hōgre hōd
till euigh tiid Loffued oc velsigneg
vare dru fordi ewindelige. Requie.
O herre gud. O herre gōr myn siel
helbrede thii ieg haffuer suarlige syn
det mod dig. Añā. Sitiuit. ps.

Quemadmodū desiderat ceruus.

O Herre gud min siell begær
rer saa inderlighe din naade
och hugsualelse sō en hior-
derh foriegder er aff hvrnde
begærer kalth vand ath swale sig vdi.
Myn begæring er storlighe till dig

min go aff
se du mit frel
ner min dru
haffuer mact
loff til dru e
re god naar
beroude rig
loft ewind
de er min i
naar andre k
ligged. A
mig offte oc
m dru set
ill. Saa
harlige st
Desiden
dig i hiem
barmherti
myt hiert
myn sorg
lige hōre
och glād
dighe b

min gud aff all myn hwo och hierte
at du wilt frelse mig fra mine vuen-
ner men dw est alsomstærkest. Dw
hassuer maect at giffue mig det euige
liff thii dw est selff vdødelig. O her
re gwd naar skal ieg optagiss til dit
benedide rige oc see dit alsöclariste
ansict ewindeligh. Eræd och sorg
det er min id baade dagh och nat
naar andre hassue verdens glæde oc
løstighed. Myne vuenner for haane
mig offte oc sige hwor er din gwd
som dw setter all din troo och hob
till. Saa tenckte iegh paa ath iegh
snarlige skulle dø aff denne werden
Oc siden fonge den euige glæde met
dig i hiemerige formedelst din store
barmhertighed. O der aff fick iegh i
myt hierte god hugswalelse aff all
myn sorg. Der skal iegh siden dag-
lige høre aldersødeste sang meth løst
och glæde aff alle dine engle oc vers-
dighe helgen som digh skulle loffue.

D vi

ewindelige ligeruiff som en verdens
herre hedriff her i noget storth gester
budh Omyn siell hwi est du saa bes
druid oc wtolmodig oc piner mig
for denne verdens modgong. Men
du skalt snarlige optagiff til hiemes
rigiff glede oc løst som aldrig beblē
diss meth nogen sorg Haff dith hob
inderlige till gwd thii ath dw skalt
gladelige oplade din røst blāt andre
gwdz helgen och loffue gud fader søn
och den helliand i det ewige rige.
Dig angær swarlige aff all min hwi
och hierte at ieg nogen tiid fald i sin
den O lessuende gudz søn iegh kan
dog icke forglēme din store kerlighed
och ydmyge omgēgelse som dw her
paa iorden hagde met menniske och
teed for wor skyld stor armod och
forsnædelse Onde høfferdige fortwi
lede och offuergiffne mēniste de op
vecke din gwddomss stræge retuiffhed
ath giffue dom ouer dē tyll dē ewige

fordøimelse Saa offte ieg tæcker her
paa tha forfariss iegh och skelssuer
for den græselighe dō som vdgiffuiss
skall i skyen Och for deth grumme
och dybe heluede som arne fordøim
de siele skulle senckiss vdi. Requie.
O herre gud. Añā. O gud som er
liffiēss kilde myn siel begærer dig
inderlighe naar skall iegh optagiss i
hiemmerige ath see dit alder clariste
ansiet. Versus. O alsonneciste gud
frelss alle cristne siele aff skerss ilds
pine. Kyrieleyson. Gud fader mis kũ
de dig offuer oss. Gudz sōn mis kũ
de dig offuer oss. Gud den hellicand
miskũde digh offuer oss. Pr noster.
Vor fader som er. O herre led oss
icke i fristelse Men frells oss fra alt
onth. Lectō septima. Spiritus me⁹.

In siel hwn skelssuer och
rædiss for den alsonnec
tiste gud myne daghe ere
snarth forledne Och iegh
D vij

songer inthz meth mig aff dēne ver/
den vden græssuen at ligge vdi. En
dog ath iegh ved enge sware synder
henge mig paa tha haffuer alligenel
sot oc syugdom plawet mig saa ath
ieg selffuer seer stor vsyn paa mit le/
geme. O alder kærste herre frells
mig och tag myg i din egen besker/
melse. Siden vurder iegh ey hwen
der strider mod migh. Dyn lessind
oc yngdom er snarligen framfaren.
Alle de tækker som twingede oc bes/
hindrede min arme siel the are nu
forglemde oc for sledne. De giorde
mit hierte meget vstadigt. offte met
stor forfengelig glæde och strax met
sorg och drøvelse igen. Nu hobess
mig stadelige paa deth ewige lyuss
effter døtzens mørkhed oc beskhed.
Jeg ved visselige ath iegh effter min
død lyde skal heluedis mørk oc bliff/
ue der till en tiid saa lenge den milde
gud oc herre kommer som mig vds

...skal. Jeg
...eller slect
...en dynd
...ader och mo
...ere mine sst
...ff ioden saa
...herre naar (E
...leg lange beg
...ter met stor t
...modgong fr
...gud oc skal
...E
...mi
...er
...d
...ff min gr
...dag. My
...oc at skild
...igen. De i
...bere i det
...myn siel se
...sometist
...hånrom

løse skal. Jegh haffuer ey andre for-
eldre eller slectinge paa legemess vegs-
ne en dynd och drack som er myn
fader och moder. Dine oc padder
ere myne systene thii dhe ere kōmen
aff iorden saa wel som ieg. O kariste
herre naar skal den tiid komme som
ieg lenge begaret hauer oc bidet eff-
ter met stor tormodighed oc verdess
modgong fiels mig thii du est myn
gud oc skabere. Septimū Rñsonū.

DEn herre (Redēptor me^o.
migh skapte och frelste hā
er dē leffwende gud ewin-
delighe. Jeg skal opstonde
aff min graff paa den yderste dōme
dag. Dyne been oc sener som rodne
oc atskilde are: skulle sammē settiss
igen. Oc ieg skal se min gud oc ska-
bere i dette sāmē mit legeme. vs^o. O
myn siel som vdødeliger loffue dē al-
sōmectiste gud ieg skal hedre och are
hāwom saa lēge ieg leffer Dine been.

D viij

Detava Lectio. Pelli mee con.

Ihesus cristus taler om sin
død oc pine med disse ord
som iob sagde Jegh bleff
ene igen och alle mine apo
stele flyde fra migh Enghen torde
bliffue hoss migh for de grumme
iøder vden de grødelige qwindfolk
som altiit dienthe mig Vdi de da
ge som iegh tolde min haarde død
och pine paa och lagdiss i iorde tha
torde icke myne tienere och apostle
nogeth obēbarlige predicke eller tale
om mig Men siden de bleue stad
feste aff den verdige helliad tha pre
dickede de obenbarlighe och haar
delige straffede alle som leffuede eff
ter legemess begerelse O i iøder som
ieg er fødder aff paa mandommess
vegne hauer ønck offuer mig Gud
fader i hiemelen haffuer tilladet ath
ieg er kommē i eders hēder hvi ere
i saa grumme oc vilde emod mig

oc aldrig fe
pine. Vn
ninger som
le icke forg
de skulle se
aff haard t
forsondiss
manne d
hende fast
screffuen v
aldrig forg
budord t
derne men
ligerroiss
i bly och
figer)
min fre
De ieg
paa den
dette sam
uer baar
oc haar
oc stab

oc aldrig fomøgiss Ervnde met myn
pine. Adyne ord oc disse stemme ger
ninger som i gøre emod mig de skul
le icke forglēmiss aff alle. Thii ath
de skulle scriffues i atskillelige taffler
aff haard flynte sten met hwilke der
forstondiss de fattige hedninghe sō
anamme den cristelige tro oc holde
hende fast i deriss hierter som hwn
screffuen vore i en haard sten thi the
aldrig forglemme myt naffn Adine
budord skulle oc kundgøriss for iø
derne men de forglēme dem snarlige
ligerwiss som bogstassue der scriuess
i bly och snarlighe vdsattis (Job
siger) Jeg ved oc visselige tror ath
min frelsere er den leffuendiss gud.
Oc ieg skal stonde op aff døde igē
paa den yderste domme dagh meth
dette samme legeme som ieg nu haff
uer baade met krop och skind hwold
oc haar oc see obenbarlige min gud
oc skabere m3 mine legemelige øgen

LE

4
10 11

oc icke met noget andet ny skapt le/
geme. Dette tror ieg oc haabess saa
visselige som det nu strax skede for
mine øgen. Octauū Respon/
sorium. Deus eterne.

Du ewige gud som haff/
uer wold och machth offuer
alle menniske baade onde
oc gode lessuēdiss oc døde.

Vi beder dig ydmygelighe ath du
vilt forlade alle cristne siele alle der/
riss synder. Lad dem icke fortabe
den frucht som dem haabediss ath
fortiene met deriss plict oc bod en
dog ath de døde her aff verden sø/
en de fulkommede deriss penitentz.

Versus. O barmhertige gud wi
bede dig at du mildelighe wilt for/
lade dem deriss synder thii ath du
anammede røffueren paa korset som
engen plicth gjorde vden all eniste i
syn yderste time. Lad dem icke.
Nona Lectio. Quare de vulua.

i min mod
mennike
plac som
de oc aldel
hagde alde
me bleuit
der wor.
nogen løst
den de for
god vnd
paa iord
gæde m
ieg dør.
frii fra
aldig f

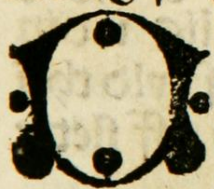
stulle

Herre gud hui lost du mig
fødiss leffuēdiss till denne
verdenss vselhed. Jeg ville
at ieg hagde bleffuit død

i min moderss lifff. Da hagde inthz
menniske seeth migh i saadan suar
plauē som ieg nuu haaffuer. Jeg hag/
de oc aldeliss veret forglēd som iegh
hagde alduigh vared till hagde iegh
mē bleuit strax iordet effter ieg fød/
der wor. De dage som ieg kã haaffue
nogen løst eller glæde vdi her i ver/
den de forgongiss snarlige. O herre
grod vnd mig saa lāg lifffuiss frist her
paa iordē ath ieg maa beskelige bes/
grede mine synder oc ondsckab for
ieg dør. At myn siel maa sidē bliue
frii fra dē grūme heluediss pine sō
alduig fōger endhe. Nonū Rñsoriū.

Gud fræls (Libe. me do.
mig fra dē euige død paa
dē yderste strēge dōme dag
naar hiemmelē och iordē
skulle omvendiſſ. E ij

4
10 11

Vers^o. Ohwor greseligh best grwm
och sorgeligh bliffuer den dagh de
arme fordømede siæle. Naar hiem
melen och iorden skulle omwendiss.
O herre gud giff alle cristne siæle dē
ewige ro oc lise aff deriss pine. Oc
ladh dit guddōmelige ansiet skinne
offuer dem till ewig tiid. Naar dw
skalt komme ath dōme lessuendiss
oc døde oc forklare verdē met ilden.
An. Exultabūt dñō. De skulle gla
diss meth gud. ps. Misere mei de^o.

O Alsōmectiste gud mis kū
de dig offuer mig fornes
delst dy store vbegrikelighe
barmhertighed Oc forladh
migh myne māgsfoldelige suare syn
der thii at dyn mis kūhed offuer gō
gher alle myne onde gerninger. Jeg
er wederstygelih och vsynlig i din
asyn for mine suare sūder skyld thii
giff mig dyn nade till ath aff slette
dem met anger och ruelse.

Jegh vder
swartige sy
onde gmi
lige och gr
ere for my
ieg nogen t
Og ieg
oc bedreff
i dyn asyn
mere som
fide styu
dhe oc ret
fortient de
oc engēte
me. Jeg
foddiss
deriss w
hed thii
stondet
alle lōn
dy den
mig al
myn s

Jegh vederkendiss ath iegh haffuer
swarlige syndet mod dig oc myne
onde gerninger ere mig vederstigges-
lige och grumme ath se som daglighe
ere fore myn øghen migh angrer ath
ieg nogen tiid haffuer bedressuit dē
O gud ieg haffuer syndet emod dig
oc bedressuit mine onde gerninger
i dyn asyn dw est all eneste min dō/
mere som engen lønlighe gerninger
kude skyulest fore. Dyne ord ere san-
dhe oc retwise thii haffuer iegh wel
fortient den plawe ieg lyder fore dem
oc engē kan straffe dine retwise dom-
me. Jeg vor affled i synden før ieg
føddiss her til verden po mine forel-
derss wegne. O god du elster sand-
hed thii haffuer dw ladet mig for-
stondet at dyn guddōss visshed ved
alle lønlighe gerninger. Biff mig for-
dy den helliandz naade och forladh
mig alle mine synder. Saa bliffuer
myn siel hwidere en noghen snee.

E iij

4
10 11

D gud giff mig hugfualse oc fred/
sommelighed induertiss i myt hierte
saa fonger mine lemer deriss machth
och styrke igen som vansomectige ere
aff synden. See icke till myne mäge
synder men forlad migh dē for dyn
barmhertighedz skyld oc lad dē bliff/
ue forglemde euindelige. D gud gør
mit hierte rent oc klart och vnd mig
din naade at ieg her effter maa leff/
ue effter dine budord och icke effter
legemenss begerelse til sinden. D gud
slet mig icke aff lifsenss bog oc lad
mig icke komme till de fordømmede
menniske och tag icke fra migh den
helliandz naade. D gud fader hug/
fualse mig oc obēbare mig din eneste
søn som mig skal frelse och al verdē
Stadfeste mig met den helliand i
eth renth oc gudeligt leffnid. Jegh
skal vnderuise oc lare onde oc vret/
ferdige menniske din hellige lov oc
budord ath de skulle omvædiss till

dig forme
exempel.
blodige
ondtaff
haffuer.
och hogti
pise och
gud D all
ne laber
gundgøre
din hellig
offred dig
Men det
tacknem
mine sy
forfult
der syn
som dig
rer aff
gud lad
plawes
gud la
bedref

dig fornedelst min leffuud och gode
exempel. O gud frells mig aff mine
blodelige sinder som ieg meth min
ondskaff oc legemenss löste bedreuit
haffuer. Din twonge skal gladelige
och högtidelige lossue dit naffn och
prise och ere digh for en barmhertig
gud O alsommectiste gud oplad mi
ne læber at ieg maa tacknemmelige
gundgøre dith loss. Hagde thz varet
din hellige vilge da ville ieg gerne
offred dig mit offer for mine synder
Men det hagde dog icke wered dig
tacknemmeligt mig till afflösning aff
mine synder. O gud forsmåa icke et
sorfult oc sørgende herte som begre
der syn synd thii ath thz er det offer
som dig bäst teckiss oc du mest bege
rer aff syndige mēiske. O mildeste
gud lad icke andre gode menniske
plawess for mine synder skyld. O
gud lad dyn hellige kirke altiud for
bedress och formerness ver hēdiss bes

E iij

4
10 11

Permere modh alle hendiss fiender.
Oc anamme siden gode menniskiss
offer som de for deriss synder digh
offrendiss worde i samme din helli-
ge kirke. Requiem. O herre gud giff
alle cristne siele den ewige ro oc lise.
an. De skulle glædiss met dig ewin-
delige sō giorde plict oc bod for des-
riss synder. an. Exaudi. O gud hør
myn bøn. ps. Te decet hymnus.

O herre ihesu criste det er til-
børligt och ærligt ath du
hedress oc loffuiss i den hel-
lige kirke aff alle cristne
menniskess samfund. O hvor høg-
tidelige ere de plectige ath lofue dig
som nu hæffue den hiemelske fred
oc ro meth dig. O gud hør min bøn
och lad alle menniske fonge dē hel-
lighe tro i deriss hjerter ath de ther
meth bliffue nue ewindelige salighe
hoss dig. Onde fiender och wore eg-
ne synder hæffue songet mact offuer

off thi be
rettelig e
din gud
diss al at
och solat
lig oc hel
du hæff
kædet til
engelige
riss paa d
i det (E
uden end
ærefulde
bere och
dit da
meth
den ew
deylik
mel sō
dighe
som d
me s
den

off thii bede wi dig ydmygelige sō
retteligh er mild oc barmhertig aff
din guddōss nature at du wilt vers
diss til ath mis kunde dig offuer off
och forlade off alle vore synder. Sal
lig oc hellig er deth menniske som
dw hassuer serdeliss vduald oc op
kaldet till din kerlighed fra dene for
gengelige verdenss løste thii han er
viss paa det ewige liff oc skal hwileff
i det skynnende hiemerigiss rige for
vden ende. O ihesu criste ewige oc
aresfulde konge som er wor gud ska
bere och frelsere naar wii kōme till
dit clare ansichth tha begaffuiss wi
meth den hēmelste rigdom som er
den ewige glæde. O hwor hellig klar
deylik ren oc vsmyttet er den hiem
mel sō dw sider vdi meth dine wer
dighe engle oc helgen. Thii alle dhe
som der nw ere oc her effter did kō
me skulle de falde aldrig mere i syn
den oc gøre ey helder mod dyn vilge

E v

4
10 11

D ihesu criste wor gwd oc frelsere
wii som ere dine tro tienere haffue
eth stadigt hob till dig saa haffue
oc alle som ere lengst borte i wer/
den paa vd her oc andre sinaa land
hør fordi alleß vor bøn fornedelsth
din store barmhertighed. **D** gud
du regerer alting i all verden met
din vsigelige visdom och woffuer/
windelighe sterckhed engen werdess
hoffding künde noghen tiidh off/
uer gonghe din guddomss høgme/
ctighed. Den tiid den hellige criste/
lige tro først begyntess tha stad/
festiss hun och bewisdess meth mā/
ge store och vnderlighe iertegen aff
dyn gwddomss kraffth oc mact di/
ne tienere opfyltess met stor glade
aff den heliandz naade. Saa skall
deth oc skee paa den yderste wer/
dens alder ath dyne iertegen skul/
le obēbarlige skee i den hellige kirke
och onde oc vmilde menniske skulle

der aff for
le ther aff
riß reden
noddrel
till werden
ther falde
te du gl
defuld m
fride heni
gaffuer. L
oc renset
deriss syn
Du fode
cristedon
det vert
feste gu
diss off
nissess
oc stad
den glo
de och
nelle f
dens

der aff forfareff oc dine tienere skul
le ther aff fonge stor glæde effter des
rijs verdens modgang. O gud huor
nødtørtelig wor din tilkømmelse hid
till werden som fructsommelig regn
ther falder aff hiemelen i swar tyres
ke Du gjorde den hellige kirke grø
defuld met den cristelige tro oc op
fylde hende meth syw den heliandz
gaffuer. Det hellige fwnt far hauer
oc renset måge vtalige menniske aff
deriss synder met dob oc cristedom
Du føder oc aandelige all menige
cristedomme meth dit æged legeme
det verdige sacramente. O als öster
feste gud lad din hellige lerdō spres
diss offuer all verden at cristne mē
nistess skare maa daglige forøgiss
oc stadfestiss i gode gerninger oc si
den gladelige ingonge i dit skinnēs
de och ærefulde rige Lad din velsig
nelse konune offuer oss i dēne naas
denss time ath alle wore siæle mæve

¶ vi

4
10 11

rwondelige opfwoldiff meth den hels
liandz naade. O gud lad alle retfer
dige oc gwdelige menniske daglige
forøgiss i deriss hellighe leffned ath
konger oc andre hōffdinge miz deris
vndersaatte mwe der aff fonge god
effterligning ath loffue dig gladelis
ge deriss gud oc skabere Lad dē hel
lige kirckis bisper oc prelater viss lige
oc gwdelige regere deris almwe och
rettelige vnderuise dem den hellige
kirckis lerdom at dhe der vdaß fon
ghe mwe verstyggelse til synden och
forklariss paa deriss sieliss vegne at
dhe siden beqwēmelige loffue mwe
met frigd oc glæde den hellig trefol
dighed. Requē eter. O herre gud gif
alle cristne siele ro oc lisc. añ. O gwd
hør myn bøn och lad alle menniske
fonge den hellige tro i deriss hierter
at de ther meth bliffue mwe ewin
delige salige hōff dig. añ. De suscep
pit. Psalmus. Deus deus meus.

ger digh
och ind:
ger oc at
der haffue
ge i denne
maa tomr
oc glæde i
tafte dick
mistund
i werden
saa leng
bede till
Myn si
som lege
Dii ska
dit bene
fader ie
ar ieg t
ieg op

O Hemelske fader ieg lofuer
dig nu i solens oprindelse
for dyn benedide sønns
fulde opstondelse. Jeg be-

gerer digh aff al myn siel hvo hierte
och synd: myt dødelige legeme be-
gerer oc ath komme till dig. O gud
du hassuer seet till mig misfandeli-
ge i denne syndige verden aht ieg
maa komme oc se din benedide eræ
oc glæde i hiemerige. O gud ieg skal
tacke dick ewindelige thii ath dyn
misfandhed er bedre en alle de liff
i verden ere Jegh vil oc loffue dig
saa lenge ieg leffuer her i verden: oc
bede till dig met opragte hender.

Adyn siel vederquegiss aff dit loff:
som legemed aff alder beste føde.

Dii skal iegh met stor glæde hedre
dit benedyde naffn. O ewige god
fader ieg skal i hvo komme dig na-
ar ieg hwileff om nathen Och strax
ieg opstonder om morgenē skal ieg

E vij

offue mig i din tieniste: oc tacke dig
for dine velgernyngher thii ath du
haffuer frelst mig. Jegh skall gle/
diss i dyn retwishedz och barmher/
tighedz bestermelse. Myth hierte
oc hw er stadelige till dig thii ath
du met din guddomss mact haffuer
frelst mig. Mine fiender arbejde
fast ath fordriffue mig: dog haabess
mig at the thz gøre forfengelige: thi
at de skulle selfue ned tryckiss i hel/
uediss affgrund. Det dit brendende
suerd och bliffue ther hoss de andre
siigefulde dieffle til ewig tiid. Cri/
stus ihesus vor herre och konge er
hederlig och arefuld: han elsker och
prieser de menniske hannu rettelige
vederkende. Den tiid skal kome at
alle deriss mwnde skall stoppiss och
lyckiss som taleth haffue mod gudh
oc den cristelige tro. Oc de meniske
som nu bespotte oc forsmaa de hel/
lige kirkes lerdom oc gudz budord.
De skulle vdelyckiss aff den hellig

træfaldige
Requiem.
Lantiam
gud til lof
lenar aff
sine inder
frelle alle c
D
fere kō til
nisselige til
ne samme
te hōrde
gen och
Skall i
fare her
forborg.
mildeſte
han mig
frist (o
snarlig

trefoldighed fra den ewighe glæde.
Requiem. Dett he efftherschreffne
Lanticum gjorde kongh Ezechias
gud till loff den tid han gaff hānū
lenger liffuiff frist at leffue oc bedre
sine synder. añ. A porta. O herre gud
frells alle cristne. ps. Ego dixi in di.

DA ieg wor mith i myn al/
der och løstehelst ath leff/
ue tha fald iegh i en swar
syugdom oc Esaias pro/
fete kō til mig oc sagde. Rath dig
visselige till snarlige ath dø i den/
ne samme siugdom. Da iegh det/
te hørde vende iegh mig om til veg/
gen och besteliger grad oc sagde.
Skall ieg nu saa hastelige dø oc
fare her aff verden ned til heluediff
forborg. Thi bad iegh den alder/
mildeste oc barmhertigste gud ath
han mig vnde vilde lenger liffuiff
frist (oc sagde) Bliffuer ieg nu saa
snarlige oc vbetenckter tagen her aff
E viij

verden daa frycter ieg storlige at ieg
saa behindreth bliffuer i heluediff
mørck ath ieg aldriſ fonger ath see
dit ſkynnede oc clare guddōmelige
anſict blant alle andre dine verdige
helgen i hiemerigiff rige. Oc rædiſſ
ieg ſāmelediff at ieg ey helder ſiden
ſeer din eniſte ſøn i mandōmē ſom
igenløſe ſkall menniſkens ſøn och
ind ſticke det i hiemerigiff rige. Nu
er ieg oc min aff føde ſaa haſtelighe
forvæde och borth tagne fra denne
kōgelige ære velde oc mact. Liger/
wiſſ ſom eth paulwn der ſettiff paa
en marck oc ſnarlige ned tagiff och
foldiff till hobe och borth føriff.
Bliffuer ieg nw død i myn yngdō
da er iegh lige ſom deth lærith der
ſkariſſ aff veffuen før det fuldkom/
miſſ. Jegh haabeff hwet dag fra
morgenen och til aſttenen och hwet
nath till dagh igen ath iegh fonge
ſkall liſe paa myn ſiwgdom.

Den alom
ffedh migh
ath ieg ha
ken i hop e
wiſſeliche
ne roden e
mildh. I
paa talde
tiſte gud o
ſiden ſwal
mē ydelig
om ſin ſp
myn here
hw oc t
anger o
en dwe
kelig rō
øgen id
at de ſa
dom at
Om ie
ſteer v
fengel

Den alsömectiste gudh haffuer stras
ffedh migh paa alth mith legeme saa
ath ieg haffuer enghē macth hwers
ken i krop eller been. Jegh ved och
wisselighe ath iegh skall dö aff dē
ne verden encthen vnghe eller gam
mildh. Thii skall iegh ynderlighe
paa kalde och bede den alsommec
tiste gud om tröst oc naadhe som en
liden swale vnghe der ickē flyge kād
mē ydelighe rober till syne forældre
om sin føde. Jeg skall altiid haffue
myn herre oc gud saa inderlige i myn
hro oc tancke och sørge och haffue
anger och rvelse for mine synder sō
en dwe der ene sider oc giffuer ync
kelig røst fra sig. Jeg opløffter mine
øgen idelige mod hiemelen en dogh
at de saa skøbelige ære aff stor sung
dom ath ieg neppelige kād se meth dē.
Om iegh ville sige o herre gud mig
skeer vret gør mig helbrede huad for
fengelige ord vaare dhz at sige til gud

if

4
10 11

hwad ville oc daa min gud oc skas
bere sware mig sit arme creatur.
Andet en ath iegh selff haffuer wols
det ath han kaste mig saadem soth
vppaa aff sin gwddomss retwis hz.
Jeg skall i hwkome oc offuer wage
alle dhe dage sō ieg nu lessuit haff
uer i denne verdē oc beskelige begre
de meth hw hierte oc siell at ieg no
gen tiid fortørmede dig myn gud oc
skabere. O herre gud en dog ieg ha
uer nu swar siwdom da lad dogh
icke denne sot plat vdslyke mit liff.
Men reffsee migh helder effter din
miskundhed och vnd mig kaskhed
igen. Ath ieg maa offuerwinde alle
mine fiender diefflene werden och
myth aged legeme. Tha songer ieg
hwgsualelse oc rolighed igen effter
denne beste pine. O herre gud din
wisdom machth och barmhertighed
er vbegribelig aff noget creatur. Du
plawede mig suarlige først paa mit

igeme oc gat
doecliff
mede mi liff
nemmi oc
ex foudess
beluaff pin
mine under
mig fra dit
melige ansic
oc andre fo
gen plicth e
sunderff fo
menni te
riff met de
deriff sym
else for d
me met
te der m
vilt du v
kand det
ieghe lare
retfard
deth

legeme oc gaff mig siden min helbs
rede oc liffuiff frist igen. Dw bester
mede mit liff fra onde och vnilde
menniske oc frelste myn siel at hwn
ey fortabess skulde til den grwmme
heluediss pine. Dw forlost mig alle
mine synder ath de icke skulle trêge
mig fra dit alder clariste guddom
melige ansicth. Diefflene i helue de
oc andre fordømde sieler de kûde en
gen plicth eller bod gøre till deriss
synderiss forladelse. Aden syndighe
menniske som her i verden nw rø
riff met den helliads naade oc scrifte
deriss synder och affue anger och ru
else for dem oc twinge deriss lege
me met bod oc bedring de aff slet
te der met dē. O alsonnectiste gud
vilt du vnde mig et barn som effue
kand dette rige effter mig. Da skall
iegh lære det ath lessue ærlige och
retfærdelighe effter dine budord ath
deth skall all eniste lossue och ære

¶ ij

4
0 11

dig och enghen aff gude. O gud frels
migh fra mine v wener ath ieg och
alle mine vnderfotte mæ hēgtidelis
ghe och ydmygelige loffue dith be
nedide naffn i den hellige kirke saa
lengē wi leffue. Requie. O herre gud
giff alle cristne siele ro oc lise. Añ.
O herre god frels alle cristne siele
aff sterff ilds pine. añ. Omis spūs.
Alt det som haffuer liff oc aand.

Psalmus. Laudate dñm de celis.

O Alder claresthe och skyn
nende engle: loffuer dē al
sommectiste gud i hiemeris
ge. O alder degliste engle
som ere i det nyende engle for loff
uer gud. O i skynende creatur sol
oc maane planeter oc alle stierne i
hemmelen loffuer gud daglige i det
ath i fulkomme det han hauer skapt
ether till. Alle hiemle oc de fyre ele
mente ild ver van oc iord giffue oss
aarsage till at loffue gud: for hieme

giff rigē och
som han ska
sin vilg. O
creatur ath
syn nature: c
creatur huer
iorden byd
dord vden
dige och ve
creatur som
drager om
bornder i
ue oc alle
loffue oc
ter syn
stom i
det at d
biere b
paa iord
til kend
Saa g
oc tam
konge

rigiff rige och denne deglige werdē:
som han skapte met syne ord effter
sin vilge. Gud haffuer skicked alle
creatur ath hwert skall leffue effter
syn nature: oc hanss budord. Inthet
creatur huerken i hemmelē eller paa
iorden bryder mod samme guds bud
dord vden all eneste syndige hoffer/
dige och veruordige menniske. Alle
creatur som leffue vdi iorden baade
drager omme oc alle andre dyr som
bo vnder iorden. Sāmelediss hualff/
ue oc alle andre fiske som er i vandet
loffue oc gud deriss skabere huer ef/
ter syn nature. Ild var hagel sne
storm iss frost och kuld loffue gwd i
det at de fulkōme hanss vilge. Alle
biere baade smaa och store alle træ
paa iorden met deriss fruct giffue oss
til kende ath oss bō: ath loffue gud.
Saa gō: oc alle dyrer baade vilde
oc tamme. oc alle fule i lwcten. Alle
konger ffō:ster hōssdinge riddere fri

f iij

4
0 11

baarne oc alle andre menniske baar
de med oc qwinder: fruer och ionn
fruer: dræge oc piger smaa oc store:
bør alle at loffue den aldermectiste
gudz naffn. Thii at thz er ypperst
offuer alle naffn baade i hemmielen
oc paa iorden. Gudz loff kan aldrig
fulkomelike sigiff eller gøriff aff no
get creatur. Gud vil optage alle syn
ne tro menniske till det ewige rige
met krop oc siel paa dē yderste dō
me dag. Alle gode mēniste som her
paa iorden haaffue gud for øgen och
forsmaa denne forgengelike werden
de loffue gud met deriff rēlige hierte
oc ymyge tieniste. Di alle cristne mē
niste siunger oc loffuer gud alsom
mectiste for dob och cristendom: sō
han ether vnt oc giffuit haaffuer och
frelst ether met syn haarde død oc
pine Han haaffuer loffuit alle sō ret
uillige leffue det ewighe hiemerigiff
rige. Gudz venner de glædest mere

red gud den
verdis rig
ons deth
fiel de glæ
hiemste
de loffue
den miz en
deriff lege
mod synd
budord. A
ninger ta
tage vil al
te til de e
de glæde
ue och
til ewig
glæde
snarlig
glæde
her i v
aff gud
loffue
ord n

ved gud dem skapte en ved noghen
verdæss rigdom løst eller velde. Si/
ons døtther som ere gode mēisfess
siele de glæss och emod gud deriss
hiemelske konge Alle cristne mēisfess
de loffue hans naffin offuer all ver/
den miz en stadigh tro : som plawe
deriss legeme met faste vecht lesning
mod synden oc holde stadelige hæss
budord. Thii ere deriss ord oc ger/
ninger tacknēmelige fore gud sō op/
tage vil alle gode tommodige mēisfess
te til dē euige glæde. Gode mēisfess
de glæss at de künde rettelighe leff/
ue och tiene den alsonnēctiste gud
til euig tiid. Thii at denne verdens
glæde er ligeruiss sō et blomster ther
snarlige visner oc forfalder. All den
glæde som retwise mennisfess hæssue
her i verden: den kēdess de at hæssue
aff gud och icke aff dem selffue. De
loffue icke gud all eneste meth deriss
ord men oc saa met deriss retwise ger/
f iiii

4
0 11

ninger oc ret dom mod fattige och
rige. The hellige kircke reffser ondhe
och fortuilede menniske met forbud
och band oc verdens retuise domere
reffse dem paa legemet m̃z suerd oc
anden pine. Ath gode m̃eniske skulle
nyde fred oc rolighed och onde m̃e
niske skulle omwendiss til gudh aff
deriss ondscaff. Alle konger och h̃off
ding ere plectige til : fulk̃omelige oc
vbr̃odelige at holde de ty gud̃z bud
ord. Oc ath byude deriss vnderfotte
strengelige vnder heffn at holde sam
me budord som gud oc h̃ass apostele
oc andre helghen kundgiorde offuer
all werden. O huilken store are och
glæde fonge de gode menniske : som
her i werden lede nogen pine eller
modgangh for gud̃z naffn skyldh.
Naar de paa den yderste dag. skul
le s̃ide dom met hannum och hans
werdige helgē offuer de onde offuer
dige oc vmilde menniske som dem

alfor rette
plawde oc
menniske lo
nu se wi
menge. Le
oc sterthet
de engle i
hannum su
sus det ṽt
nu fore m̃
digt at fal
som er ṽt
benedidet
alsomme
haffue o
modgo
ge met l
le helgē
lige me
Loffue
bleffue
kundgi
Loffu

tilforn vretferdighe och vmildelighe
plawede oc pinte her i verdē. **O** alle
menniske loffuer gud at hanss helgē
nwo see wi hanss clare ansicht i hies
merige. **L**offuer gud for hāss mact
oc sterckhed thii ath vtalighe tusin/
de engle i hiemmerige hedre oc ere
hannum sigendiss alle. **C**ristus ihe/
sus det vs kyldelige lom som dræbet
vor fore menniskens salighed: er ver/
digt at kaldiss dē aldermectiste gud
som er viss klog. hederlig arefuld oc
benedidet euindelige. **L**offuer gud
alsommectiste thii alle hanss helgen
hassue offuervundet denne werdenss
modgong oc døden. oc ere nwo salis/
ge met hannum til ewig tiid **O** al/
le helgē loffuer nwo gud māgfoldes/
lige met alder sødeste engle sang.
Loffuer och gud aht hanss apostele
bleffue opliusde met den helliād oc
kūdgiorde hāss naffn offuer all verdē
Loffuer gud at hanss hellige ewans

I f v

gelister aff hanss besynderlige naade
screffue sandelige om hanss guddom
oc mandom. Loffuer gud thii h  ss
hellige martiress taalde død for h  ss
skyld. Loffuer gud for alle hellige
iomfruerss confessoress oc andre hel
lige lære f  dress skyld. Loffuer gud
thii alle hanss helgen i hi  merige en
directelige hedre oc   re hannum.
Alle andre creatur baade i h  melen
oc p  a iord   som r  st hæssue oc tale
kunde skulle oc loffue gud den hel
lig trefoidighed til euig tiid Requ  .
Alt d  z som h  ssuer liff och aand
skal loffue gud alsommectiste.   sus.
Alle retvise menniske skulle bliffue
euige bekende i hi  mmerigiss rige.
De skulle icke rædiss for den gr  ses
lighe r  st som giffuiss skal p  a den
yderste dom offuer fordømde men
niske.   n. Omne. Alle de menniske.
Psalmus. Benedictus do
minus deus israhel.

D

ne. D  ss
mede aff
balige p
lod forre
monde
Dii    f
gemet: r
være v  e
vilde.   
syn sto
hellige
de aff
le h  ss
vdi th
de i h
Det
deligt
arcke
pyne

Uelignet och loffuit vere is-
raelss herre oc gud thii han
frelste oc igeløssde alle mē-
niskene m̃ syn død och pi-
ne. Dāss benedide legeme sō hā anās
mede aff kōg dauidz slect hēgde obēs
bærlige paa det hellige kors. Sō han
lod forre spaa oc sige gēnē pfeterness
m̃wnde aff første verdēss begyndelse.
Dii ere frelste fra vore fiender sō er les-
gemet: werdē oc dieffuelē oc fra ādre
vore vuēneriss macth sō oss forderffue
vilde. Dii tro stadelige at hā giorde
syn store naade oc miskund met de
hellige fedre oc pfeter daa hā dē løss-
de aff heluediss m̃rk. Thii skulle al-
le hāss guddōss velgerniger som han
vdi thet gāble oc ny testamēte gior-
de i hw kommess i den hellige kirke
Det er nw fulkommet som gwd sta-
delighe loffuede den hellige patris
arcke Abraham ath han ville lade
pyne syt hellyge legeme veluellighe
f vi

paa det verdige kors for saligheds
skyld. Thii mæge vii nu som sieste
ere fra den ewige fordommelse. Och
vore fiender diefflene : rolighe och
tacknemmelighe thiene den alsom-
mectiste gwd. Det eth renligt hierte
mod hannum: oc retwise gerninger
mod waare ieffni cristen saa lenghe
wi leffue. Zacharias profete sagde.
O myn søn Johānes du skalt kaldis
ihesu cristi gudz sønss forløbere thii
at du skalt predicke oc bebude hās
tilkommelse oc den hellige cristeli-
ge tro. Du skalt lære oc vnderuise
almwen den euige salighed oc deris
synderis forladelse. Dette er fulkom-
met formedelst ihesu cristi vbegribe-
lige lønlige milhed oc barmhertig-
hed. At han ville fødiss aff iomfrw
mariess benedide liff oc kōme til oss
fattige mēiske. O ihesu du oplyss
de alle som sade i heluediss mørk oc
dem som i denne dødeligge werden

ere. Oplyuff nw off oc giff off inder/
lig begerelse till den ewige salighed.
Requie. O herre gud giff alle cristne
siele ro oc lise. an Alle de menniste so
myn hiemmelste fader haffuer giff/
uit i min bistemmelse de skulle kom/
me til mig hw som paa kalder mig
aff dem hannwm skall ieg icke for/
mene min naade. Kyrieleyson. Gud
fader mis kunde dig offuer off. Gud
son mis kunde dig offuer off. Gud
den helliaad mis kunde dig offuer off.
Pater nr. Vor fader som er i hem/
melen. O herre led off icke i frestelse.
Men frelss off fra alt ont Amen.
O herre gud giff alle cristne siele de
ewighe ro oc lise. O gud frelss alle
cristne siele fra sterlss ildz pine. Jeg
troz stadelige at ieg skal se den ewi/
ge glæde i hiemerigiss rige. Met di/
ne helgen effter denne werden.
O gud lad alle cristne siele leffue i
den ewighe fred. O herre hør myn
J vij

bøn. Oc lad myn røst tacknēmelige
komme fore dig. Collecta.

Deus qui nos patrem et matrem.

O Herre gud sō bød oss alle
at hedre oc elste vaar fader
och moder sforbarne digh
offuer alle vaare foreldriss
siæle och frelss dem aff deriss steriss
ildz pine. Oc lad oss alle leffue met
dem i den euige clare hiemmerigiss
glæde Amen. Collecta.

Deus venie largitor et humane.

O Barmhertige gud som elst
ker mēnistess siæle och ger
ne vilt at de frelss skulle
Vsi bede dig ydmigeligh
at du formedelst din store vbegribe
lighe milhed vilt gissue vore foreldre
fader oc moder søster oc brøder frēs
der och venner oc alle andre cristne
siele som wi ere plectige at bede god
fore dē ewige salighed i hiemmerigiss
rige Amen. Collecta.

O Barmhertige gud wi bes.
de dig ydmygelige at du
vilt miskunde digh offuer
alle deriss siele sō dōde are
ther off hauer giort noget gaath her
i werden. Ath de nu ther fore son
ge mwe den ewighe løn i hiemeris
giss rige amē. Collecta. Ifideliū de^o.

O Benedide gud alle cristne
mēiskess skabere oc frælses
re. Mis Kunde digh offuer al
le cristne siele och alle ellēs
de siele sō enghē besunderlig hielp el
ler trøst haffue. Och giss dē alle der
riss sinderiss forladelse at de snarlige
formedelst den hellige Kirkiss oc vor
ydmyge bøn skyld mwe frælsess aff
deriss skerss ildz pine och sōnge dē
euige ro och lise sō de inderlige al
tiid begære. Amē. O pie rex criste.
O du milde konge ihesu criste for
barne digh offuer alle cristne siele
formedelst dine hellige verdige fē vns
J viij

der oc giff dem alle ro oc lise tileuig
tiid aff deriss pine som her oc ander
stedz begaffne ere saa vide som crist
tendōmē er. Loffuid vere gud als
sommectiste ifred vere met alle som
lenēdiss ere Ro oc lise vere alle som
i sterff ildz pine ere Amen.

dhetta är oret

HEr effter følger. Någe hels
lige och gudelige böner met
hwilke hwert mēniste for
uerffue maa naade oc mis
kūd aff gud och sine synderff forla
delse. Thii ath till dē er giffuit me
geth storth affladh aff atskillelighe
pawer.

gen från trana sig selfuade och syn
nes forlatilse mig någon lefning
i helles wardez syndens forlatilse of
fren ofortient alenest for Jesu christi
tienst. mår vi edmyckelige och trolige
andhad om nåde rådom Jesu Christ

Denne førsthe bøn skall lasis
om morgene hellig Trefoldi-
ghed til ere.

O Hel-
ligste
mectiste &
refulde och
vatskilleli-
ge trefoldi-
ghed. Jeg
arme vuer-
dige syndi-
gemæniste
bøyer yd-
migelen al-
le mine sin-
siel oc sam-

wittighed fore dyn alderstørste ma-
cht. Jeg falder paa knæ for din vbe-
gribelige oc aldermectiste guddom.
Jegh befaler dig nu i din besker-
melse milhed oc barmhertighed mit
liff oc siel sind forwinstighed och

B

germiger och all min sielss oc legemess
nøttørtighed ath du mis kndelige vilt
hielpen mig i hwad som helst nødh
eller sorg ieg rober till digh. O alder
mildeste gudh sō hielper alle der yd/
mygelighe kalde paa digh se och bar/
mhertelighe nw till mig och beware
mith liff oc myn siell fra alle myne
fiender synlighe och vsynlighe och
fra alth onth. O alsommectiste gud
fader ieg loffuer digh. O ærefulde
gudz sōn ieg tilbeder digh. O bene/
dyde gudh den helliandh ieg hedrer
digh. O høgmegetiste ewindelige hel/
lighe trefoldighed som er i sander
gudh. Jegh beder digh ydmyghelē
ath du wilt vnde migh liffuiss fristh
ath gøre plicth oc bod fore mine sin/
der her paa iorden och fonge i goth
scriftemall paa myn yderste tiid och
ihesu cristi werdighe legeme / och den
hellighe olye till i vern och beskar/
melse mellem mig oc dieffuelē at ieg

*ingen haffue by intz, b. haff och
n. av helles aff gudi skickat gånem
f. ord. och fram. intz. hialpe siälens
t. Chens siälst. hialper och bespar
och fordomeken*

soet gon
indige m
ste biemer
meth dig

Erinde
ligh tret

mod dyne
god som
ewig v
Jegh f
bed for
personer
der till
arer hed
skilde n
relse. O
actis af

siden gonge maa dristelige aff denne
sindige werden oc kome till det clari-
ste hiemerigiss rige och bliffue der
meth dig owindelige. Amen.

En andē gudelig bøn at lase Hel-
ligh trefoldighed til loff oc ære. *zett*

Delligste trefoldighed so
er en sander gud mis kunde
dig offuer mig thii ieg ha-
ffuer swarlighe syndeth
mod dyne budord. O alsommectiste
gwd som er w offuer windelig. Och
ewig vden all begyndelse och endhe
Jegh kendiss digh hellig trefoldig-
hed for myn rettthe gwd sem er trêne
personer och i sander gudh. Jegh be-
der till digh all enisthe och loffuer
ærer hedrer oc tacker dig all eniste so
skylde mig vid all vantro oc vildfa-
relse. Oc vnthe mig ath bliffue del-
actig aff din naade oc kome vnder

B ij

denne cristelige tro. Jeg beder dig at
du wilt fulkome din misfundheds
gerning i mig. Oc tillade at ieg her
effter maa tencke tale och gøre deth
som dig teckiss oc myn siel er nøttes
ligt til den ewighe salighed. Verdiss
oc til met din benedide neruarelse at
beware mig alle stediss saa lege ieg
lessuer oc lad mig see dit guddom
melige ansicth i hicmerige til ewigh
tiid Amen.

Der effter følger en velsignelse so
Leo pawe gaff kongen aff Cyren
mod all fare candelig och legemelig.

Di herriss ihesu cristi fred.
hans sware piness krafft oc
macth. dygd och bitterhed
beware migh. Ihesu cristi
krossiss tegē Allombelligste ionfrow
marieff rene ionfrow dom. Alle hel
geness velsignelse. Alle engless bes
melse kome mig til hielp. Alle gud
ett
ty vel
velfer
ummer
aff gudi alenast och igen
n

vdwalde venner hielper och trøster
mig. Ihesu cristi Titell som er Ihes
sus Nazareus Rex Judeorū fri oc
frelse migh i dag och huer dag fra
alle mine wuennen synlighe oc vsyn/
lighe och fra all wode baade till liff
och siell nu och ewindelige Amen.
Velsigne och benedide mig gud fa/
der sō alting skapth haffuer aff inthz
Velsigne oc benedide mig gudz sōn
som igenløss de mennisken meth dit
dyre blodz vdgydelse och din haarde
død och pine. Velsigne och benedide
mig o gud den heliand oc giff mig
din naade oc indgydelse i mit herte
verdigste och fri och frelse migh fra
alth ont. O gudz moder iomfru mar^{ia} oze^{ria}
ria. Velsigne oc benedide mig meth
din alder reniste iomfrudom. O be^{skallon}
nedide moder frwe Setā Anna och pā^gu
alle gudz helgen i hiemerige besker^{alene}
mer och bewarer mig fra alth onth^{och} i^{och}
neruerediss framfarēdiss och tilkō^{flere}
B iij

mendiss fornedelst ihesu cristi milt
hed oc barmhertighed Amen.

Denne effther screffne bøn dicte
de leo pawe och gaff sin broder kō
gen i frænckerige som hed Karolus
magnus hvo henne læser/seer hører
eller bær paa sig da skal han icke den
dag myrdes/brendis drucknes eller
saar gøris oc diffuelen oc inthz ont
menniske maa skade hannu till liff
eller siell Han fonger oc saa offte hā
henne læss trøsinde daghe till afflad.

hen som troliche beder Jhesu for sin
id och mine skoll bevara sig
en bliffver bevarat frondom: och
frondom vil giud att han skal lyda
ut mig ett gott tolanod ja vel som
krifts och hans helgon lido ont
en then som seer hells bær theme
uden heller boken hichet int it

delst ihesu cristi
tighed Amen.

screffne bøn dicke
gaff sin broder kō
som bed karolus
me lāser seer hōer
skal han icke den
dis dructnes eller
uelen oc inthz om
ade hannū till
nger oc seer off
dangh till aff
jesu for sin
ra sigt
doy: ony
skal lwa
val som
do ont
haz them
ez mitit

Kors eth kof

Uder
ris ihe
su cristi kors
vare meth
mig Ihesu
cristi kors
bestemme
mig. Ihesu
cristi kors er
det tegē sō
ieg tilbeder
Ihesu cristi
kors er den

rette salighed. Ihesu cristi kors off
uer gonger alde woben oc swerd.
Ihesu cristi kors løser dødzess bond
Ihesu cristi kors eri stadigt voben.
Ihesu cristi kors er eth w offueruider
ligt tegen. Ihesu cristi kors werge
mith liff oc siel. Ihesu cristi kors
vise mig ret vey till alle dygder i det
hellighe korsiss naffn gaar iegh i alle
myne veye.

D iij

Ihesu cristi forss vnderwise oc lare
nugh alt goth. Ihesu cristi forss ta-
ge fra mig alth onth. Ihesu cristi
forss tage fra mig all pine och drø-
uelse. Ihesu cristi forss helbrede gør
mig. Och ver i dag fore mig oc bag
mig: offuer mig och vnder mig. Ath
alle myne wuenner och dieffuelen
mwe fly fra mig i ihesu cristi naffn
naar de mig see. Ihesus nazareus
iøde konge besterme migh. O ihesu
som gick mellē dine apostle och dis-
ciple beware mig. O herre ihesu cri-
ste leuende gudz søn som forss fest
wor velsigne migh hielp migh och
trøste mig. Och led migh ind i deth
ewindelige rige och salighed. Gudh
skynle migh. Ihesus beware migh
Gudh wende fra mig alth onth
i naffn faderss sønss och den helli-
andz. Amen. Versus. Deth hellige
forss skall skynne i hiemmelē. Naar
gwd han kōmer ath setthe sin stren-

ge dom.

Collecta.

Du ihesu cristi werdighe
kross beskerne min siel och
legeme fra dieffuelenss oc
alle myne fienderss wold oc
mact och fra all haluediss pine. O
ihesu cristi dyre blod beware myn
siell oc tillad ath hwn maa glædiss
met dig ewindelige vdsloek i myth
hierte och legeme all syndeligh begæ-
relse o leuēde gudz sōn beskerne mig
hwad helder ieg soffuer eller vaager
fra alth ont selfkafft och dōdelighe
synder och vnd migh ath gøre tēcke
och tale det som dig känd komme
till loff och ære. Foruare min krop
oc siel fra mine vñener oc samelediss
myn heder och ære fra deriss onde
munde Amen.

Sanctus Gregorius pawe
dictede fem aff disse bøner
her effter følger oc gaff als
le som dē lase xx. trøsinde

B v

Men giffuer dagis afflat oret
h iuse alt til:

201 aar oc. xxiiij. aar oc. xxiiij. dage til aff-
lad. Sixtus pave stadfeste det aar
med lvi. Den tiid Kong Kristiern
aff danmarck wor i Rom da spur
de han aff Sixto pave om samme
affladh vor saa meget tha suarede ha
ath de wor mere thu at. Sixtus pa-
we de fierde lagde twenne bøner der
till och collecten och dubbel gjorde
samme afflad saa deth er feretyue

tusinde aar
otte och fe-
retyue aar
oc sex och
feretyue da-
ge afflad.

O Hene
Jhesu
criste ieg til
beder dig
som hēg de
paa korseth
och hagde

en torje krune paa dit hoffsuith ieg
beder ydmygelige at dit kross frelser
mig fra dieffuele. Pater noster. Vor
fader som er.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der dig som saar wor giord
paa krosset oc stæcked met
ædicke oc galle. Jeg beder
ydmygelē at samme dine saar bliffue
myn sieliss lægedom. Pr nr. Aue.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der dig som lagdiss i graff
uen oc smærdiss meth dy
rebar smørelse Jegh beder
ydmygelighe at samme din død maa
wære mit liff. Amē. Pr nr. Aue ma.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der digh som neder for till
helwediss ath frælse dyne
wēner som der waare Jeg
beder ydmygelighe ath du aldrigh
tilstæder at iegh diid kōmer Amen.

B vi

Pater noster. Aue maria.

O Herre ihesu criste ieg tilbes
der dig sō opstod aff dō
de och fortill hiēmels och
sider hoss gudz fader s hō
gre hond. Jeg beder ydmigelige ath
ieg maa effter følge dig oc bliffue der
euindelige Amē. Pater nr. Aue ma.

O Herre ihesu criste du gode
hyrde beware alle retwise
menniske och retferdig gō
alle syndighe menniske.

Mistunde dig offuer alle criste siele
oc forbarne digh offuer mig arme
v werdige syndere Amē. Pater nr. Aue.

O Herre ihesu criste ieg beder
dig formedelst den haarde
beste pyne du tolde paa
det hellige kors mest den
tiid din alder helligste siel vdgick aff
dit benedide legeme. Forbarne digh
offuer myn siell naar hwn skall vds
gonghe aff mit legeme. Amen.

Aue maria.
esu criste ieg tilbe
to opstod aff død
till hiemels och
guds faders hof
at ydmigelighe ath
dig oc bliffue der
ater nr. Aue ma.
u criste dw gode
vare alle retwise
och retferdig god
te menniske.
alle criste siele
uer mig arme
ne. Pr nr. Aue.
criste ieg beder
elst den haarde
du tolde paa
kost mest den
siel vogick aff
vbarne digh
en skal vdi
Amen.

Pater noster. Aue maria. Versus.
Hwds søn wor saargiord for wor
ondskaff skyld. Och pinder swarlig
ge for wore synder skyld. Collecta.

O Herre ihesu criste. Jeg bes
der digh ydmigelighe ath
din helligepine maa ware
myn wern och beskermel
se modh alt ont oc ath dyne hellige
saar mwe indtryckiss i myn siell oc
sind at ieg ydelige maa løstiss oc glæ
diss i dem. Lad dit blod aff to alle
mine synder at din verdige død maa
bliffue mig till ewigh glæde och sa
lighed i disse sticke skal all min løst
glæde begeryng hængsualelse och at
tra vere till liff oc siel nw oc ewin
delige. Amen.

Two denne effter screffue bøn
laser vor herriss hellige fem vunder
til are han fortiener fem hundred.

*Menisten fortianer mthz aft
men gud gæffer aflatelsen
genom sin søn Christid them se
holue bedie honom*

dage afflad som. Sanctus Gregorius
Dawe gaff der till mildelighe.

Dill vare dw wor herriss ihe-
su Cristi hōgre hond som
meth den stompede naffle
egennem slagen wor. Vnd
off at kōme paa dyn hōgre side i hiē
merige som dw met dit hellighe kors
igen lōsde Amē. *Pr nr. Ave maria.*
Dill vare ihesu cristis venstre hond
som aff iōderness vnilde hēder egē/
nem slaghen wor. frelss off fra alth
det onde som offuer off kommed er
for ewess synd. Amen. *Pr nr. Ave.*
Dill vare Ihesu cristis hōgre fodz sa-
ar styrke myn hw krop och siell met
dyn tilkōmelse och ver wort hob till
den ewigelōn Amē. *Pr nr. Ave ma.*
Dill vare ihesu Cristis venstre fodz
saar aff hwilcked alle dyg derss plan-
ter op vore. Beskerme off fra wor
fiende som off paa alle sider forderz

ue wil. Amen. Pater noster. *2. v*
Hill were ihesu Cristi benedide si/
de som egennem strungen wor met
det huasse spiud aff huilke da vð/
rand dit velsignede blod indled off
till det ewige lif. Amen. Pater no/
ster. Ave ma. Versus. Gud fader
sparde icke sin eniste søn. Men gaff
hannu i døden for oss alle. Collecta.

O Alsommetiste gudh fader
vnd oc tillad at din alder/
karieste sønss alderhelligste *2. v*
saar mwe indtryckess i wo/
re hierter oc bliffue der stedse ath
oplywse oss saa wi mwe bliffue sta/
delighe i dith vefkab oc tieniste amē.
En god bøn at loffue och tacke den
alsommetiste gwd medh.

Velsignelse clarhed visdom
tack loff heder oc are mact *2. v*
styrcke konst och dygd wa/
re dig alsommetiste gwd i hiemeris
B viij

ghe myn tabere och frellere for din
vsielighe kerlighed som du haffuer
giorth mig i det ath du mig skapte
och frelste oc vnthe mig ath komme
i den rette cristelighe tro oc ath annas
me dit hellighe legeme och blodh i
det verdige sacramento. Jegh tackar
dig ydmygelen for alle dine velger
ninger aandelige och legemelige so
du mig vnt och giffuith haffuer for
hwrkornelse vnderstondelse visdom
oc klogskaff so de oc klade gotz och
pennige och alt anndet got som du
mig vnt oc giffuit hauer her i verdc.
Sammelediss for verdenss modgog
sorg eller druelse som du hauer las
deth mig faldeth vdi for mine mæge
synder skyld. Benedidet och velsig
ned vare du alsonnectiste gud so
styrer oc regerer all ting oc regnerer
til ewig tiid. Amen.

Du de bon lafer han fiortiener
mange tusinde aar afflad.

3 fortiaener ike 143 gess go no
143 ches i tione man ara tall
143 samman

O Krossens høyhed. O mens
løse och vskyldighe blod o
største pine. O cristi nød o
dybe wunder oc saar. O
blodsens flodh O hwasse lime slagh
o horde swøbe slag. O beste drick
blandeth met ædike oc galle. Och
spiwdsens stingh. O hiertess brøstels
se. O døtzess bitterhed. O cristi dyre
død oc pine. O gudz størsthe werdi
ghed hielp mig arme sundere til den
euige salighed. Amen.

Two dene effter screffne bøn læs
ser wor heriss lemmier død och pi
ne til are och ammindelse han for
tiener tolff twsinde aar afflad. Oc
fonger hugswalelse i all hanss sorgh
och modgang och bliffuer beuaret
fra hanss fiender oc vuenner.

*man skal lase troelike och kenske
da ingen fortænst Gud han giff
da myket han vil gduom naadene*

Dil vare vor
 heriss ihesu
 cristi hoff
 uid som all
 verdess hof
 ffdinge fac
 te oc radiss
 som for oss
 meth den
 hwasse tor
 ne krone egē
 nem stun
 get wor. Dil ware alsom mildeste
 vor heriss ihesu cristi øgen sō for oss
 met dē beste graad idelige igēne bløt
 te waare. Dil vare vor heriss ihesu
 cristi alsō verdigste ørn sō for oss mē
 spe oc spaat mēgfoldelige opfulte wa
 are. Dil vare var heriss ihu xpi bene
 dide mūd h sō for oss drack dē beste
 adicke oc galle paa deth hellige kors.
 Dil vare vor heriss ihu xpi alderclā

Hriste ansict i hwess bestwelse alle en/
gle gladdiff tilhuilket alle mēiste ha/
ffue hob oc begerelse sō forsmadelige
bespøtted oc aff iødemess vmilde hē/
der slaget wor. **H**il vare ihu xpi alder
ydmigeligste halss sō for wor skyld
aff iøderne meth reff och liner harde
ligē betwiget wor. **H**ill vare vor her/
riss ihesu cristi benide ryg sō for wor
skyld meth swøber oc lymmer ynckeli/
ge hustrwge wor. **H**il vare vor heriss
ihesu cristi velsignede hēder och arme
sō for oss paa det hellige kors alsom/
strēgeste vdracte wore saa huerth leed
skildiff fra andet. **H**il vare vor her/
riss ihesu cristi alsommildeste bryst
som i hanss alderswariste pine meth
alsomstørste sorg beklemd wor for
wor saligheds skyld. **H**ill vare ihesu
cristi alder reniste herte som for oss
paa korssens galve met deth hwasse
spyud egennem stungeth wor aff
hwilketh da vdslo dh baade blodh

D ij

och vand som aff tode alle menniss
kenss synder. Vil ware vor herriss
Ihesu cristi alder dyrebarste knæ sø
for oss ydmigelen til iorden bøyde
waare i vrtegorden daa cristus bad
till god fader. Vil vere vor herr
riss ihesu cristi alsom elskeligste fader
som for oss met stompede næffle
i gennem slagne waare oc siden hor
deligē till korset beneglde. Vil wa
re Altsammen vor herriss ihesu cristi
velsignede legeme som for oss paa
korset til døde vor pint oc side ned
taget och i graffuen lagd. Vil vere
ihesu Cristi alder velbyrdigste blod
som vdfloød aff hans benedide side
for wore store oc mangfoldelige sin
der skyld. Jeg beder dig ydmigelige
ath du aff to alle vaare synder och
at du ey tilsteder at wi bliffue for
dømde for hwilke du wskyldelighe
vdydeth wor. Vil vere vor herriss
ihesu cristi alsombelligste och mil

deste siell meth hwilke alle siele fielsiff
oc hellige ghoriff ieg befaler dig nu
min siell sammeledis alle mine forels
dress siele baade leffuendiss och dops
de Amen. Och alsommectiste gud
ieg beder digh fornedelst alle dyne
alsomhelligste lemer och haarde dops
och pine at du gissfuer mig offlosnig
aff alle mine synder: hielp och trost
i all min nød raad oc hugsualelse i
all min sorg oc drøuelle. Och beua
re mig fornedelst din store mistūd
hed at ieg ey mere falder i synde so
regnerer nu oc ewindelige. Amen.

Two denne effter screffne bøn
lass for vor heriff vaaben han forti
ener iij aar afflad som leopauē gaff
der til oc iij twsinde dage som andre
pawer der til gissfuit haffue oc haff
uer tiue oc hūdrede bisper huer dere
gissfuit serdelis tretyue daghe der till
Dettthe afflad stadfeste. Innocētius

L iij

122e *printet med: 122e*
pawe i lugdum oc gaff der hundrede
dage till.

I Off heder och are ware
Ihesu Cristi kors swøber
limer nagler tome kronte och
hellighe spyrd som are de
kongelige woben for medelst huilke
wii haabess till den ewighe kroniss
et glede. O alsonnæctiste gud som met
disse atskillelige wobē bewiser off din
hellige dødiss och pineff swarhed
methwilke du oss igenløffde fra dieff
uelē. Vnd oss her i werde saa at he
dre dine hellige woben ath wii forme
delst de oc dit verdighe blodiss vdgis
delse nwe frelles fra de euige pine A.

En god bøn at loffue oc tacke
gud met for alle hans verdige saar
som han tolde i syn hustrugelse kro
nelse och kors festelse for wor salig
hedz skyld.

DHerre ihesu criste iegh tack
ker digh ydmygelige for de
fem twsinde fire hundrede
halff fierde sinne tywe och
fem saar. Som dw veluillelige tolde
paa dit helligste legeme fra nederst aff
dine føder oc øverst til din hoffuitz
lesse saa der wor inthz helt paa dig.
Aff huilke saar dit verdige blod vds
rand dē tiid du saa hardelighe och
vbarmhertelige vdstreckt wor paa
det hellighe kors ath alle dine ledes
mod och lemmer ath skildiss hwert
fra anden oc dw vilde der till met
lade opstinghe dit alder reniste bryst
oc vdgiffue dit hierte blod for vor sa
ligheds skyld. Jeg beder dig ydmy
gelige myn alder kariste frelsere ath
dw formedelst samme dine helligste
saar och din beste pine och haarde
død wilt forlade mig alle mine syn
der som ieg haffuer tencket talet och
giort. Och giff mig tommodighed i

D iij

all min modgög sorg oc drøuelle oc
vnd mig ath offuervinde alle myne
fiender oc alt andet som mig kan væs
re emod eller skade till liff eller siel.
Dro som met gud fader oc dē hels
liandh leffuer styrer och regnerer til
ewig tiid . Amen.

Dro dēne effter scressne bøn læs
ser vor herijs Ihesu Cristi naffn til
ære. Er han i dødellig synd och paa
fordømmelsens vey tha omwender
gud naadelige dē synd tilfærff ~~hos~~
~~pine~~ at han ey fortabess skal oc giff
uer hannum liffuis frist till at bes
dre sig.

*Den gud giffu synden til i tēne
zeld them lāt han i fē pinas
andra ward hvarfen litit hells
yfur.*

*Spærbelē fins intz i ~~skæb~~
scripten: dē lēgn*

gög sörg oc dröfvelse oc
offuervinde alle mine
sunder som mig kan vā
fāde till lif eller siel.
gud fader oc dē hel
tyrer och regnerer til
m.

er screffne bön la
i Kristi naffn til
dij synd och paa
thā omwender
synd til förfärlig
abess skal oc giff
s frist all at bes

En til i Hysen
i nisse pinas
i litit hett

hys i Hysen

O Bode
Ihesu
o sødeste ie
su o ihu iō
fru maries
søn fuld
met naade
oc milhed.
O sødeste
ihu forbars
me digh o
uer mig for
din misfū
dhedh. O

mildeſte Ihesu ieg beder dig forme
delſt dit verdige blod ſō dw vdgiff
ue vilde for menniſkens ſøn at dw
vilt aff to alle mine ſynder oc vret
uiſhed oc ſee naadelige til mig arme
ſindere ſom beder oc kalder paa dit
hellige naffn iheſum. O alderkariſte
Iheſu naffn. O alderſaligſte iheſu.
naffn. Iheſus er eth mildt naffn. Iheſu

D v

sus er eth løsteligst naffn. Hwad er
Ihesus vden vor fralsere thi beder
ieg dig o alder mildeste ihesu at du
mig frelser for medelst samme dit hel
lige naffn oc tilsted icke ath ieg forta
bess som du aff inthz skapte. O ihe
su som mig skapte oc igenløste fra
dieffuelē lad mig icke fordømmess till
euig tid. Lad mig ey helder fortabess
for mine mangfoldelighe sinder. O
mildeste ihesu wederkendh migh dit
arme creatur som digh till hører thii
du mig skapte aff din vsselige god
hed. O veluilligste ihesu forbarne
digh offuer migh nu men misfūd
hedz tiid er och fordømme migh icke
paa den strenge dom hwad nyttig
hed vaare der i mit liff oc siel om ieg
fortabess skulle thi at de som for ta
bede oc i heluede are the loffue dig
aldriigh. O gode ihesu O mildeste ihe
su o barmhertigste ihesu lad mig ind
gonge i hiemerigiss rige meth dyne

rdualde vennier. O ihesu som frelser
alle der troz paa digh. O ihesu som
hugsualer alle der flyer til dig. O ihes
su som elsker alle der haabess til dig.
O ihesu som mildelige forlader alle
meniske deriss sinder som haaffue hw
oc vilge til at bedre dem. O ihesu
som frw Mariess søn indgyd i mig
din naade visdom vnderstødelse kers
lighed kyskhed ydmyghedh sactmos
dighed och din beste pine inders
ligh amindelse. At ieg fulkommelige
elske hedre loffue oc ære maa dit helli
ghe naffn och dig min rette gud och
skabere offuer all ting och gladdiss i
dig miz alle dem som elsker dit alder
sødeste naffn som er Ihesus oc leffs
uer oc regnerer till ewigh tiid.

Saa maa hwert got meniske
antworde hellig trefoldig
hed sin tro och ob

daglige bede gud Aadsf
D. vi
19em

O Aldermectiste ewighe gud
fader Jeg beder dig ydmig
gelige at du saa stadfester
min tro och hob meth dyn
guddōss digd oc mact. At ieg aldug
omuiendiss fra ret cristelig tro oc hob
Amen. O herre Ihesu criste lessende
gudz søn. ieg antuorder nu i din vbes
gribelige visdō myn tro och hob. Och
beder dig ydmigelē at du vilt oplyse
hende miz din gwddomiss krafft oc
mact at hun ey besuiges aff dieff ves
len. Amen. O du verdigste helliand.
Jeg antuorder dig min tro och hob i
din bændene kerlighed bedēdiss dig
ydmigelige at du vilt verdiss saa at
optende min tro och hob at ieg maa
kōme till hiemerigiss rige effter min
dōd. Amen.

En god bøn mod vnyttelighe
ord tancker oc gerninger.

O Jesu criste leuēde gudz sōn
som altingh forstonder oc
viist alle menniskess tæcker
beware mig fra alle onde
tancker oc syndelig begeringh. O leff
uende gudz sōn som mildelige tagde
for dommeren. Vnd mig din naade
at ieg offuer tencke maa fornymstes
lige hwad ieg tale skall. At mine ord
mwe komme dig til loff oc min siell
til salighed. Amen. O ihesu criste le
uēde gudz sōn som for myn skyld vs
kydelige bunden wor styre oc regere
myn krop oc hēder oc alle mine ledes
modh ath mine gerninger mwe kō
me dig till loff oc ære. Amen.

En bøn til vor herriss Ihesu
Cristi siel.

Il were dw vor herriss ihesu
cristi alder helligste siell. O
alder mildeste siell. O salig
ste siell. O aldersøddeste siell.
H vij

Dalder verdigste siel sō al eniste blāt
andre siele wor och er for wden all
synd. Dalder elskeligsthe siel meth
hwiilken alle siele skulle bliffue salige
frelss off fra den ewighe død oc mis-
kunde dig offuer min arme siel i min
dødz time. Hugsuale henne her i wer-
den i all min sorg och drøuelle ffrelss
min siell fra den haarde pine som hū
lide skulde for mine sinder frelss hē-
ne fra diefflene som henne bedrage
ville och indled henne i hiemerighe
till den store løst och glæde som dine
vdualde venner derhaffue. Ath hwn
met dem dig loffue maa til ewig tiid
Amen.

Denne effther sereffne bøn wor
obebaret sancto Bernardo aff gudz
engild hwo henne daglige læss han
föger gudz naade oc barmhertighed
skall oc scrifftemaall och gudz lege-
me paa sit yderste fôr han dør.

foruig legu

Hil maria
hellig trefol
dighedz als
der idmygs
ste tiesterne
hil ma. gud
faders alder
ippste oc vd
ualdiste das
ater af euig
tiid. hil ma.
den verdige
helliadz als

der kariste brud. hil ma. ihu xpi gudz
leuēde søns alder verdigste moder. hil
maria alle engliff alder degliste søster
Hil maria sō aff patriarcherne oc p
fetener aldermest begerēdiss vor. Hil
maria alle ewāgelisteriff alder sandiste
mesterine. hil maria apostleness alder
visste docterine. hil maria alle mæte
ress alder sterckiste trøsterine. hil ma.
alle cōfessores alder mildeste hugfua
lerine. hil ma. alle iōfruers alder høg

tideligste oc løstelige heder oc are. Vil
maria som altiit er redebø till at hiel
pe oc hwsuale alle baade leuēdiss oc
døde var hoss mi h i al mynnød sorg
oc drøvelse och besterme mig fra al
le mine siēde oc anāne min siel i min
døds time oc offre henne din alder
kariste sōn oc wore foreldriss oc alle
andre som wi ere skyldige at bede
got faare. Amen.

Vilket menniske som gerne læs
ser denne effterscreffne bøn for iom
frw maria tha foruerffuer hwn hā
nwm afflossning aff alle sine sinder.

O Maria alle engle oc offuer
engle de hedre dig. Alle hel
gene i hiemmerige de lossue
oc are dig sigendiss alle.

Vill Maria velsigned och benedi
deth est dw. O iomfrw Maria wi
bede dig ydmygelige ath dw forme
delst dyn benedyde sōnss ihesu cristi

som bed for oss in for gud fad
blodige saar och vunder som du sost
paa hannu for wore synder skyld. At
du vilt bede for oss til hannu at wi
moe bliue verdige til at se dig i hiem
merigiss rige for vden endhe Amen.

Two denne bøn daglibhe
læser hā fonger et got
endeligt aff werde.

O Alder mildeste iomfru maria
ieg befaler mit liff och
siel alle myne gerninger oc
all myn velfart i dine hend
der och beskermeelse forbarne digh
ouer mig alder helligste iomfru ma
ria oc hør myn ydmige bøn oc lad
mig icke bliue fordømet for mine mā
ge synder skyld. Men giff mig raad
oc styrcke til at ieg maa leue retferde
lige effter din benedide sønns vilge
och budord. O alder kariste iom
fru maria bed for mig arme syndis

I

herst / haffte
ind: ath v̄r skole. b̄tza v̄r leffare
ge menniske ath ieg maa saa lege leff
ue at ieg kand gøre p̄liet oc bod for
mine sinder oc fonge i goth skr̄ffte
maal paa min yderste tiid met anger
och ruelse och din sønss benedide les
geme oc dē hellige olye till vern mel
lem migh och dieffuelen. At ieg siðē
maa tiene hannū met dig oc alle h̄ass
helgen til ewig tiid. Amen.

En god bøn til iomfrw maria sō
stonder i sancte Birgittiss siette bog.
Diskūdhedz moder ma
ria ieg befaler mig i dag oc
huer dag i dyn vern oc bes
kermelse oc serdeliss i min
dødz time at du beuarer da myn siel
fra dē ewighe pine. Jegh befaler dig
och alle myne ord tancke h̄w hierte
och gerninger ath dw regerer dē saa
ath de m̄we bliffue din benedide søn
tacknemmelige oc min arme siel nøt
telige. Amen.

ind: skole v̄r oß befale bade liff
siel s̄a gjorde ioffer maria

makinge i nre helte ammen tilbede
Gud

Denne effter screffne bøn skal læs
sist for iomfru Mariess billede i sol
gillen och haffuer Sirt^e parve de fier
de giffint alle som hende læse ritet
sinde naar til afflad.

Hil at
som
helligste i
fru maria
Gudz mo
der hiemeri
giff drotnig
paradisi po
rt. Verdess
frue dro est
en serdeliss
ren iomfru
du vndfies

Rest Ihesum for vden synd dro fod
de verdess skabere oc frelsere paa hus
ilke ieg icke tuiler bed for mig til ihe
sum din kære søn och frelss mig fra
alth onth. Amen.

J ij

Iden fierde setē Birgittiss oben/
barelfess bog stonder. At ionfru ma
ria sagde til henne denne effter screff
ne bøn lærde ingen digh vden myn
keriste sön ihesus cristus thii hwn er
mig serdelis tacknemmelig.

Du aldersødesthe ionfrw
Maria velsignet est du aff
gud faders ewige velsignel
se. Thii ath dw vost en ren
iöfrw for dyn fødzel oc bleff en klar
ionfrw i din fødzel oc sammelediss
effter din fødzel vden alth twil. Thii
est dw benedideth til euigh tiid som
er moder oc ren ionfrw thii at gud
han elsker digh aldermest offuer all
ting fordi ath dw est clarerre oc pus
rerre en alle angle och stadeligere i
dē hellighe tro en alle apostel dw hag
de alder swariste oc bestiste pine i dit
hellige herte for dyn kariste sön den
thiid han tracterediss saa vnuildelige

aff de slemme iøder dw est oc alder
kyskest oc ydmigst blāt alle iomfruer
som tiler. Thii skulle alle helgē och
engle i hiemmerigiss rige oc alle men-
niske paa iorden hedre ære oc loffue
dig ath gudz eniste søn anāme vilde
mandom aff digh. Alle retferdige
mēniske bliffue stadfeste i deriss rets-
wise lessnidh formedelst dig. Ifattis-
ge syndige menniske songe affløss-
ning aff deriss synder for din bøn. ^{for d}
De arne siele som ære i fterssild fō-
ge ro oc lyse aff deriss pine for dyn ^{bøn}
skild oc kōme til deriss rette faderne
land som er hiemmerige ath lessue
dyn benedide søn met dig till ewig
tiid. Amen.

Der effter følger en god bøn
som læssiss skal iowfru ma-
riess syw glader till
loff oc ære.

I iij

O Alder
milde
ste iomfrow
Maria ieg
beder digh
ydmygelen
ath dw for/
medelst dē
glade dw
figst dē tiid
gabriel en/
gildh bebu
dede dig at

du fødte fulle gudssøn at du wilt høre
migi al min sorg nød oc drøuelse. A.

O Jomfru maria ieg beder (Aue.
dig ydmygelē for medelst dē glæ
de dw figst den tid din benedide søn
fødder wor aff dit kyske liff Sam/
melediss for den glæde der hyrderne
finge iule nat daa englene obēbaredis
dē Ath dw wilt høre mig i dēne min
sorg oc drøuelse. A. Aue maria.

Mediom gud høre vāra bøn

O Jomfru Maria ieg beder
dig ydmigelige for dē glæ-
de du figst den tiid du
offrede din benedide søn i
tempelen oc for den glæde sctūs Si-
meon fik dē tiid hā anāmede hā vōm
i sine hender. Ath du vilth hugsuale
migi denne min sorg. Aue maria.

O Jomfru maria ieg beder
dig fornedeist dē glæde du
figst den tiid de hellige tre
kōger de offrede oc bade til
din keriste søn oc for dē glæde du figst
den tiid hā dōpter vor i iordans
flod sammeledis for det forste tegē
hā giorde her paa iorden. Ath du
frelser mig aff denne min sorg och
drøvelse. Aue maria.

O Jomfru Maria iegh be-
der dig fornedeist dē glæ-
de du figst den tid du soft
din benedide søn vere san-
delige opstonden aff døde.

J iij

Ath dw vilth bede for mig till han/
nwm at ieg maa fonge god hugsua/
lese aff dene min sorg oc glædiss met
gud ligeruiss som hiemel och iordh
oc alting glediss aff hanff op ston/
delse. Amen. Ave maria.

Domfru maria iegh beder
dig for medelst den glæde
du sigst den tid din hellig
ste søn opfor till hiemmelss
offuer alle engle for meth den man/
dom fodd och blod som han anam/
mede aff dit alder reniste legeme. At
du vilt høre mig i denne nunnød oc
drøvelse. Ave maria.

Domfru maria iegh beder
digh for medelst den glæde
din helligste siel hagde den
tid hwn vor ophøget off/
uer alle engle for oc for den glæde du
daglige haffuer at du stedse seer din
eniste søn i syn guddømelige maie/
stat och ære. At du vilt hielppe mig aff

for en maria var
dē myn sorg oc drøuelse. Aue. Versus
O iomfru maria du blefst en klar
iomfru effter din fødsel. O du gudz
moder bed for oss. Collecta.

O Alsømettiste gud lad dēne
myn bøn komme migh til
hielp oc trøst sønnedelt i
fru mariess. Alle engliff alle
apostelss ewangelisterss patriarckerss
propheterss iomfruerss oc alle andre
gudz helgeness bønerss skyldh som i
hiemmerige ere. Och frelss migh aff
denne myn sorg nødth och drøuelse
At ieg maa glediſſ meth digh myn
gud och skabere och frelſſ mig fra
allimine vœnner synlige och vsyn-
lige. Amen.

En bøn som læſſſ skal iomfru
marie till loff for de syw drøuelser
hun hagde her paa iorden.

I v

O Alder
hellig
ste iomfrw
Maria. I
hw kom dē
sware drø
uelse drø fi
gst i dit be
nedide hier
te den tiid
Simeō spa
ade dig dē
haarde død
oc bitter pi

ne din bñdide søn lide skulde for mē
niskens salighed; skyld. Aue ma.
O maria i hw kom den anden swa
re sorg du hagde i dit hierte den tiid
du flyde til egyptē met din benedide
søn for kong herodeff skyld. Aue.
O iomfrw maria i hw kom dē tre
die swaresorg drø figst den tiidh drø
møste din benedide søn i tēpelē. Aue.

O maria i hw kom den fierde sware
sorg dw figst den tiid du sost din
benedide sön hustrugen oc kruneder
bare det suare kross till det sted han
skalle taale sin død paa. Aue maria.
O maria i hw kom dē fempte swa-
re sorg du figst i dit hierthe dē tiidh
dyn benedide sön hengde saa swar-
lige vdstreckid paa det hellighe kross
och sagde til dig quinde see dyn sön
och siden till sin discipel see din mo-
der o hwad sorg oc drøuelse dw ha-
de dē tid du sost hanff benedide si-
de oc hierte opstigess met deth hwa-
se spyw. Aue maria.

O iomfrü maria i hw kom dē siette
sware sorg dw figst i dit hierte den
tiid dyn benedide sön wor neder ta-
gen aff deth hellighe kross och lagd
i dit skød och dw sost iøderne kom-
me igen aff iherusalem och mente
at de vilde taget hannwm fra digh.
Aue maria gratia plena.

J vi

O iomfrw maria i hw kom dē sy
uēde sware sorgh du sigst i dit hierte
den tiid du gist til stadē igen fra din
benedide sōnss graff och offuer tēc/
fte den haarde død oc pine han told
hagde for vor saligheds skyld. Ave.
O du mis kundhedz moder iomfrw
maria i hw kom disse forscressne syw
sware sorger dig til ewindelig glæde
gør ~~boc are oc bed for mig till den alsom/
mectiste gud din benedide sōn at hā
formedelst sāme dine sorger vil hugs/
uale oc trøste mig arme syndere i all
spal myn sorgh nød oc drøvelse och for/
ha lade migh alle mine synder. At ieg
dara maa kōme til hlēmerige effter myn
iftig død och lossue hānū till ewigtiid. A.
alene medlæren och hjælpere
intz Alexāder pawe dē siette han sette
samt denne bøn paa sancti Pederss kirke
dør i Rom aar effter gudz byrd.
Mccccxliij. det første aar han bleff
pawe. Oc gaff alle som henne læse
han loff som ey trøff.~~

tre gonge for sancte Anne billede x.
 twsinde aar afflad aff dødellige syn
 der oc xx. twsinde aar aff naadelige
 sinder.

Maria ful
 dh met nas
 ade herrē er
 meth digh
 dyn naade
 vare meth
 mig dw est
 velsigneth
 offuer alle
 gwinder.
 velsignet væ
 re och dyn
 benedyde

moder sancta Anna aff hwilken dw
 fødte den all synd. Och ihesus
 cristus gudz søn er fød aff dig Amē.

priset vare gud igennem sin
 En bøn till sancte Michild en gong
 I vij

gell och til alle andre engle.

O Du
helli
ge setē Mi
child oc an
dre engle oc
offuer engle
cherubin oc
seraphi met
alle Engle
skare som er
i hiemerigis
righe beder
for mig till

den allsmectiste gwd at hā vil for
lade migh alle mine synder och optē
de myn hwt hierte oc siel met hans
benedide naade och fresse mig fra
alt ont oc vnde mig at fōge dē ewige
glāde met alle hans verdige helgen
effter myn død Amen.

*Jugen engel skrik wy tilbedia
utan gud alen: psal: Imma me*

alle andre engle.

En bøn till de hellige tre Konger.

O I hel-
lige tre
Konger Jas-
par. Melch-
ior. oc Bal-
tazar. Jegh
beder eder
ved eders
naffn. Jeg
beder eder
for medelst
de Konge sø-
der offuer al-

le Køger huilken i foruersffuede ath se
liggēdiss i syn moders mariess skød
Ati ville hielpē och trøste migh i all
myn sorg oc nød i dag oc huer dag.
Jeg beder eder oc ydmygelen at i
ville være myne talss-mend til wor
herre Ihesum Cristum for huest
skyld i fore aff eders egne rige.

*the are in the world
medad: vran Christy*

De gjorde eder vdlenninghe i frem/
mede land at i see oc offre maatte hā/
num ederss dyrebare gaffuer guld
røgelse oc mirram. Beder for mig
till hannum at han formedelst eder
bøn vil frelse oc besterme mig i dag
fra alle mine fiender och wuenner
som mig kã skade paa liff siel heder
oc are oc desligst fra brædød och alt
andet onth. Amen.

En bøn till sancte Peder
och till alle andre wor
herriss Ihesu cris
sti Apostele.

En skam giu r tge
kæstuefke Gindar lust
in gærged med g m
Gardet vt skiddale
Anokar.

eder völenninghe i hem
at i see oc offre maatte
dyrebare gaffuer gud
nittem. Beder for mig
at han formedelst eder
oc bestemme mig i dag
e siender och wuennet
Tade paa liff siel heder
gitt fra brødd och all
man.

I sancte Peder
alle andre wor
Ihesu cris
Apostele.

n huer t
gindar
m d
thil

Diu helige
sancte
Pæder den
alsomæcttste
gud vduale
de dig ser
deliss oc fun
derede och
bygde den
hellige kir
ke paa dig
oc antwor
de dig hiem
merigist nogle den tiid han gaff dig
mact oc naade at affløse alle men
niske aff deriss sinder. Thit slyer teg
nu til dig bedendiss dig ydmngeli
ghe ath diu formedelst den naade
diu haffuer aff gud Anammer til dig
sancte hanss sancte pouel sancte an
driss oc alle andre apostel dine kære
medbrødre. Och beder for mig met
R

dem till gud alsommectiste ath han
migh forlade wil alle mine synder oc
vnde mig den evindelige glæde met
edher effter denne forgengelighe ver-
den. Amen.

En bøn til sancte Kassinuss.

S Du
alder
klar-
ste gudz
Martir san-
cte Erasme
som pinter
wor till dø-
de paa den
hellige søn-
dag oc glæd-
dis derved.
Annamme
denne min
bøn. Myn
fiel oc liff til salighed oc bed for mig
til gud alsommectiste at han forme-

delst hæss. weldige maiestat oc mact
oc dyn bøn skyld wil werdiff til at
gissue mig myn flæde och føde her
paa iorden och liffuiff frist met kars-
shed oc sundhed til liff och siel ath
ieg maa bliffue bequem till at tiene
hannwm. Och at han vil vnde mig i
myn dødz time ret scrifftemal meth
anger oc ruelser ath ieg maa fonghe
affløsing aff myne synder och hæss
werdige legeme oc dē hellige krisne
och ret cristet menniskess aff gong i
en stadig tro och hob til gud myn
frælseræ at han mig gissue wil den
ewighe salighed. *h*drw hellighe san-
cte Erasme ieg befaler mig dig myntig
hw hierte synd gerninger al min vel-
sart och alt det ieg æyer oc mig vn-
der gissuit er i din hellige tro oc bes-
kermelse bedēdiff dig ydmigelen at
drw formedelst den store naade som
gwd dig gissuit hassuer ath drw vilt
frelse mig i dag oc hwer dag fra alle

K ij

*Christenlig min guds eren for
Sesneften*

022H
myne fiender synlige oc vsynlige och
fra alt ont Samelediss befaler ieg
2CH dig mine foreldre frender oc venner
och alle andre som ieg er plectig ath
bede faare at de som leuendiss ere
mwe fonge lyck salighed her paa ior
den och de som døde ere den euige
ro oc salighed i hlemmerige. Amen.

En bøn till sancte Cristoffer.

O Dw
alder
Sterckiste
gudz martir
sancte Cris
toffer iegh
beder digh
i naffn gud
faderff søns
oc den helz
liandz Och
for dē store
naade der

bed gud om alt tlfz og
re stoff

gudh digh vnte den tiidh han gaff
dig sith naffn. Ath dw vilt bede fa
are mig til hammat han forlader
mig alle mine synder oc frelser mig i
dag och hwer dag fra alle mine si
der verdenss modgong. armod. sorg
nød. drøuelse løgn falske vidne løn
lig beswigelse oc alle andre onde ra
ad met hwilke mine wuenner acthe
at bedrage och forderssue mig. Ath
ieg meth eth got erligt røckte maa
lessue her paa iorden och fonge ret
cristnet menniskess affgong her aff
werden. Oc den euige glæde i ihem
merigiss rige meth dig for vden ende.
Amen.

Dwo denne effter screffue bøn
låser for alle cristne siele i nogē kir
ke eller paa nogen kirkegaard tha
fortiener hā hūdrede dage till afflad
for hwer krop som der begraffuē er.
dette afflad stadfeste panē i cōstätz.

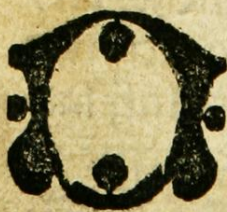
Han loʒs som en ^{R iij} twiff.

O I alle
cristne
siele som her
och saa vide
som cristen/
dōmē begra
ffne ære. ieg
befaler eter
den alsom/
mectiste gu/
dh oc beder
hannū yd /
mygelige.

Ath han formedelst hanss haarde
død oc pyne vil forbarne sig offuer
ether oc velsigne eder Och tillade at i
mwe nyde den ewighe ro oc lise met
hānū til ewig tiid. Amē. Collecta.

Barmhertighe gud see till
alle cristne siele meth dyne
miskūdhedz øgen for hwil
ke du hengde nøgen paa

O alle
cristne
iele som her
och saa vide
som cristen
dome begu
ffne are. ieg
befier eter
den alsom
meestige gu
oh oc beder
hannu yd
mygelige.
elit hanns haarde
barne sig offuer
r Och tillade att
ghe ro oc lise met
me. Collecta.
ghe gud see till
le meth dyne
gen for hwil
nogen paa

det hellige kors swarlige vdstrecked
meth hender oc foder oc der anam-
mede dyne hellige verdige fem vnder
och drack den beste drick met ædicke
oc galle oc lod din hellige side oc hierte
opstinghe och tolde den horde død for
dem frelss dem nu fordi aff den swa-
re skerss ildz pine. Amen.

Denne tide bog er sat i Lits i land
til Misen aff Melchiar Lotther och
corrigeret aff Henrick Smyth.
Aar effter gudz byrd Tu-
sinde femhundrede pa
det søttende.

R iij